

Handläggare
Sara Hallström
Telefon: 508 03088

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse 2020 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	6
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	8
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	18
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	29
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	36
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	58
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	65
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	66
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	68
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	70
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	71
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	77
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	81
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	82
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	84
Uppföljning av ekonomi.....	93
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	93
Resultatenheter	105
Investeringar.....	106
Försäljningar av anläggningstillgångar	108
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	108
Ombudgeteringar.....	108
Medel för lokaländamål.....	109
Analys av balansräkning	109

Övrigt	110
Särskilda redovisningar	111
Agenda 2030	111
Konsekvenser av Covid-19-pandemin	112
Bedömning av nämndens interna kontroll.....	120
Systematiskt kvalitetsarbete.....	120

Sammanfattande analys

Målbedömning

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har under året arbetat med utgångspunkt från stadens långsiktiga mål om ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart samhälle samt med de fokusområden som nämnden lagt fast i verksamhetsplanen för 2020. Utifrån målen har nämnden arbetat för att öka invånarnas delaktighet i samhället, stärka tryggheten och bidra till en hållbar ekonomi och miljö.

Nämnden bedöms ha uppfyllt två av kommunfullmäktiges inriktningsmål helt och ett delvis. Det inriktningsmål som uppfylls delvis är *"En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt"* vilket i huvudsak beror på lägre uppfyllelse inom verksamhetsmålen *"Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov"* samt *"Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring"*. Med utgångspunkt från analyser om vad detta beror på och särskilt pandemins konsekvenser kommer nämnden att arbeta vidare med dessa utmaningar för att under 2021 nå ökad uppfyllelse.

Nämnden har arbetat för kostnadseffektivitet och ett nyttjande av resurser på ett hållbart sätt och redovisar sammantaget ett överskott om 5,3 mkr efter resultatöverföring. Överskottet beror på att nämnden kompenserats i högre grad än beräknat för ökade kostnader med anledning av pandemin. Underskott finns dock inom några verksamhetsområden, främst inom ekonomiskt bistånd, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. Åtgärdsplaner har tagits fram under året och ligger till grund för det fortsatta arbetet.

Pandemins konsekvenser

Året har dominerats av konsekvenserna av Coronapandemin och sjukdomen Covid-19. Nämnden har löpande vidtagit åtgärder utifrån stadens inriktning och beslut i den centrala nämnden för krisledning. Utifrån lokala behov har nämnden också anpassat verksamheten löpande. Utgångspunkten har varit att begränsa smittspridningen med särskilt fokus på riskgrupper och att upprätthålla prioriterade verksamheter.

Pandemin har under kort tid inneburit en omfattande påverkan på stadsdelsnämndens verksamheter, invånare och näringsliv. Pandemin har medfört stora konsekvenser för samhället i stort och världen och kan antas ge långsiktiga konsekvenser för samhällsutvecklingen och nämndens förutsättningar. Det är i dagsläget svårt att överblicka de långsiktiga konsekvenserna, då de beror bland annat på hur länge viruset kommer att finnas i samhället och vilka beslut som kommer att tas av regering och riksdag. De direkta konsekvenserna för stadsdelsnämnden under perioden har främst varit en hårt belastad äldreomsorg och ökad efterfrågan på ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Samtliga verksamheter har dock påverkats i olika grad och har fått anpassa inriktning, arbetssätt och rutiner utifrån rådande läge. Konsekvenser på längre sikt kan antas vara en ökad psykisk ohälsa och försämrade möjligheter till egen försörjning. Konsekvenser är också att flera planerade projekt och verksamhetsutvecklingsinsatser satts på vänt. Något som dock förändrats i en positiv riktning är att användningen av digitala verktyg och arbetssätt ökat under perioden.

Nämnden ställde utifrån önskemål från Region Stockholm i ordning särskilda vårdplatser i Bromsten för ett eventuellt behov för personer som har ett vårdbehov som inte kan tillgodoses i hemmet. Platserna har ej tagits i bruk och avvecklats. Tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd med flera har Spånga-Tensta stadsdelsnämnd också tagit fram evakueringsboenden för trångbodda personer 70+ eller i annan riskgrupp boende i Järva som bedöms behöva ett annat boende för att undvika smitta. Efterfrågan har varit låg.

Konsekvenser av pandemin redovisas per verksamhetsområde under rubriken "Särskilda redovisningar" i verksamhetsberättelsen.

Fokusområden

Under året har arbete fortsatt inom ramen för nämndens fem fokusområden;

Trygghet - invånarnas upplevelse av trygghet är en förutsättning för inkludering och tillit i samhället och flertalet preventiva insatser har under året gjorts inom området av såväl social som situationell karaktär. Nämnden arbetar utifrån den trygghetsstrategi som tagits fram i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Åtgärdsplaner har tagits fram inom de prioriterade områdena. Arbetet med att minska antalet otrygga platser i stadsdelsområdet och arbetet med ett flertal trygghetsinvesteringar har fortsatt, bland annat har digitala lås i trafikbommar färdigställts under året. Nämnden har under hösten 2020 påbörjat ett samverkansarbete för att öka tryggheten i Tensta centrum, *Platssamverkan Tensta centrum*. Syftet är att öka tryggheten i Tensta centrum genom att skapa en trygg miljö som lockar människor att vistas i det offentliga rummet. Under året har nämnden fortsatt arbeta med en ny gemensam lokalisering för medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta. Samlokaliseringen förväntas bidra till bättre anpassade lokaler för verksamheternas behov, en stärkt service för invånare och besökare samt en stärkt närvaro och ökad trygghet i centrala Tensta.

Stöd och insatser för egen försörjning - för att öka invånarnas möjligheter till ett självständigt liv och minska fattigdom har nämnden arbetat förebyggande genom bland annat samhällsvägledning och med direkta insatser som arbetsmarknadsåtgärder. Pandemins konsekvenser har blivit tydliga i stadsdelsområdet och kommer att försämra förutsättningarna till egen försörjning. I det akuta läget förstärkte och breddade nämnden stödet avseende ekonomiskt bistånd och har därefter förstärkt samverkan med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsförvaltningen för att minimera de mer långsiktiga negativa effekterna som kan antas. Uppföljning har skett tätare med individer för att undvika långvarigt ekonomiskt bistånd. En viktig förebyggande insats är de feriearbeten som nämnden har erbjudit ungdomar i stadsdelsområdet. Nämnden har arbetat målinriktat för att ersätta de platser som inte kunde användas för feriearbeten inom äldreomsorg och förskola och alternativa platser har kunnat erbjudas.

Förebyggande stöd och tidiga insatser - förutsättningarna för ett förebyggande arbete har varit sämre under pandemin, närvaron i förskolan har varit lägre än vanligt och socialtjänsten har inte kunnat möta och följa upp klienter på samma sätt som tidigare. Ett strategiskt trygghetskapande och brottsförebyggande arbete har fortsatt att utvecklas inom ramen för nämndens trygghetsstrategi i samverkan med berörda aktörer. Ett viktigt arbete under pandemin har också varit att få barn att återvända till förskolan och att utveckla alternativa digitala mötesformer inom socialtjänsten som komplement till fysiska möten.

Miljö och klimat - för att bidra till ett välfungerande ekosystem, biologisk mångfald, hållbar energi och bekämpa klimatförändringar har insatser gjorts inom nämndens alla verksamheter. Det strategiska arbetet har förstärkts och utgår från stadens miljöprogram 2020-2023 och handlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040. Under året har arbete pågått med att ta fram en lokal handlingsplan för nämndens miljö- och klimatarbete med aktiviteter för måluppfyllelse som ska genomföras fram till 2023. Under året har projekt för förbättrad vattenkvalitet i Bällstaån fortsatt.

Innovativ och effektiv verksamhet - för att främja en hållbar resursanvändning har arbete bedrivits för att öka den innovativa förmågan under året. Verksamheterna har dock med anledning av pandemin fokuserat på kritiska processer vilket till viss del inneburit att mer långsiktiga insatser för ökad kvalitet och effektivitet avstannat. Arbetet återupptogs i viss utsträckning under slutet av året och fokuserade bland annat på att införa tjänstedesign som metod i brukarorienterad verksamhetsutveckling. I samarbete med socialförvaltningen och serviceförvaltningen har nämnden påbörjat en innovationsupphandling av de nya bostäder för personer inom socialpsykiatri som ska uppföras på Elinsborgsbacken i Tensta. Innovationsupphandlingen är den första i sitt slag som genomförs i Stockholms stad. En tydlig effekt av pandemin är en ökad kompetens inom digitala arbetssätt då de fysiska mötena ersatts med digitala och även utveckling av analys- och uppföljningsarbete som kommer att kunna utveckla verksamhetsuppföljningen.

För att uppnå avsedda effekter har förvaltningen fortsatt att utveckla samverkan med stadens fackförvaltningar, myndigheter, bolag, näringsliv och civilsamhälle.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts under året men ser med anledning av pandemin flera stora utmaningar inom omsorgsverksamheterna, särskilt äldreomsorgen, samt invånarnas möjlighet till egen försörjning. Utöver det har nämnden fortsatt utmaningar vad gäller social prevention och trygghet.

Möjligheterna till att förbättra invånarnas livsvillkor med utgångspunkt från målsättningarna inom Agenda 2030 har delvis minskat det senaste året. De utmaningar nämnden stod inför, innan den kris som världen nu befinner sig i, har delvis förstärkts, främst gäller det invånarnas möjlighet till egen försörjning och den psykiska och fysiska hälsan.

Egen försörjning

Pandemin har stor påverkan på arbetsmarknaden. Nämnden har under perioden sett att antalet hushåll som är i behov av försörjningsstöd samt kostnaderna för försörjningsstöd har ökat. I det akuta läget förstärkte nämnden stödet avseende ekonomiskt bistånd och har under året arbetat i nära samverkan med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsnämnden för att förbättra möjligheterna till egen försörjning. En viktig förebyggande insats är de feriearbeten som nämnden erbjudit ungdomar i stadsdelsområdet. Nämnden har arbetat målinriktat för att ersätta de platser som inte längre kunde användas för feriearbeten inom äldreomsorg och

förskola och alternativa platser har kunnat erbjudas.

Trygghet

Nämnden har under året fortsatt att utveckla samarbetet med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och polisen utifrån den samverkansöverenskommelsen som slutits i syfte att nå ett effektivt och samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Samverkansgrupperna inom de prioriterade områdena kriminella konflikter, nyrekrytering, otillåten påverkan och otrygga brottsutsatta platser har tagit fram mål med åtgärdsplaner. Inom ramen för den situationella brottspreventionen har Plattsamverkan Tensta inletts med syfte att göra Tensta centrum till en trygg miljö. Insatser i stadsdelsområdets grönområden, parker och gångstråk har fortsatt under året. Nämnden har bland annat utökat belysningen på platser som identifierats som otrygga samt vidtagit åtgärder för att hindra olovlig trafik på gång- och cykelvägar inom ramen för projektet Trafikhinder.

Förskola

Nämnden har nått stadens mål för andel förskollärare. Arbetet fortlöper utifrån nämndens handlingsplan för språkutvecklande insatser 2020-2022. Implementeringen av handledning för språkutvecklande arbetssätt är påbörjad och kompetensutvecklingsinsatser inom flerspråkighet har genomförts. Under pandemin har närvaron i förskolan varit lägre än vanligt och arbete har bedrivits för att få dessa barn att återvända.

Barn och unga

Antalet ärenden till individ- och familjeomsorgens barn och ungdomsenhet har minskat under pandemin vilket kan bero på isoleringen och att färre personer har möjlighet att uppmärksamma oro som leder till anmälningar. Även möjligheterna till fysiska besök har försvårat uppföljningar av pågående ärenden. Detta kan innebära konsekvenser på sikt för både kvalitet och ekonomi.

Etablering och samhällsvägledning

Nämnden har utvecklat arbetet med samhällsvägledningen för att den bättre ska motsvara invånarnas behov av stöd och vägledning. Enkätundersökningar har genomförts och verksamheten har genomfört anpassningar utifrån det resultat som framkommit i undersökningarna. Under året har Projekt Kvinnokraft Järva genomförts. Projektet har syftat till att erbjuda riktade insatser till nyanlända lågutbildade kvinnor i Spånga-Tensta stadsdelsområde genom uppsökande arbete. Flera av de kvinnor som deltagit i projektet har påbörjat arbete, studier eller skrivit in sig på Arbetsförmedlingen.

Öppna verksamheter

Under året har nämndens öppna träffpunkter för äldre och personer med psykisk ohälsa periodvis varit stängda. De aktiviteter som har kunnat genomföras trots den pågående pandemin har utförts med ett begränsat antal deltagare och förlagt aktiviteterna utomhus. Verksamheterna har fortsatt att ge stöd till de besökare som har önskat genom kontinuerlig telefonkontakt.

Funktionsnedsättning och socialpsykiatri

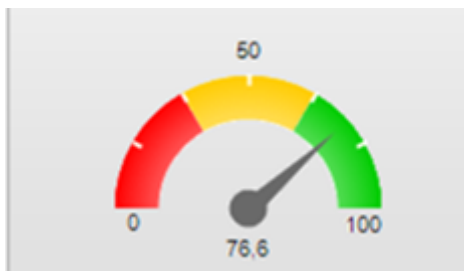
Nämnden har fortsatt att utveckla verksamheterna för personer med fysisk och psykisk

funktionsnedsättning genom regelbundna uppföljningar av att handläggning, social dokumentation och utförande av insatser håller god kvalitet. Anpassningar i stadsmiljön har genomförts i syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar. Arbetet med att öka brukares delaktighet och inflytande har fortsatt genom att utveckla arbetssätt kring brukares genomförandeplaner. De enskilda har fått ett samordnat stöd genom att deltagandet i samordnade individuella planer har ökat under året. Ett särskilt fokus har lagts på sysselsättning för målgruppen unga mellan 18-30 år med psykisk funktionsnedsättning. Stadens program för tillgänglighet och delaktighet 2018-2023 har varit vägledande i nämndens verksamhetsutveckling inom området.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen är det område som har drabbats allra hårdast av pandemin. En stor del av det planerade utvecklingsarbetet har därför inte kunnat genomföras under året. I syfte att säkerställa trygghet för äldre har äldreomsorgen istället behövt göra stora omfördelningar av resurser och förändringar av arbetssätt. Nämnden har under året verkat för en sammanhållen hälso- och sjukvård för de äldre genom att utveckla samverkan med både slutenvård och öppenvård under året utifrån pandemin. Utskrivning från sluten hälso- och sjukvård har varit särskilt prioriterat, vilket resulterat i att nämndens fristdagar i samband med utskrivning är nära noll. Vidare har nämnden fortsatt att implementera ramtid i verksamheterna för att öka de äldres delaktighet i utformningen av sina insatser. Nämnden har under året verkat för att anpassa stödet till målgruppen demens. Som ett led i utvecklingsarbetet kring demens initierade nämnden i slutet av året ett pilotprojekt tillsammans med äldreförvaltningen och Bromma geriatrik kring målgruppen.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämndens bedöms ha uppnått kommunfullmäktiges inriktningsmål helt. Bedömningen baseras på att samtliga fem verksamhetsmål har uppnåtts, se bild ovan.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Invånarna är självförsörjande och vägen till arbete är kort

Nämnden har verkat på flera olika sätt för att främja att invånarna är självförsörjande och att

vägen till arbete är kort, men det har varit flera betydande utmaningar i att nå målet med anledning av pandemin. Arbetslösheten har i snabb takt ökat något vilket har bidragit till ett högre antal klienter med försörjningshinder arbetslöshet i stadsdelsområdet. Antal hushåll som har behov av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen har ökat något från föregående år. 772 personer, varav 408 kvinnor och 364 män, uppbar ekonomiskt bistånd att jämföra med 754 personer 2019. Andelen kvinnor är fortfarande högre men andelen män ökade mest från föregående år, från 349 personer 2019 till 364 personer 2020.

Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd minskade marginellt jämfört med föregående år. 509 personer jämfört med 515 personer 2019 och 580 personer 2018. Andelen kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd har minskat mest, från 305 personer 2019 till 285 personer 2020. Andelen män har dock ökat från föregående år, 224 personer jämfört med 210 personer 2019. Kvinnor har prioriterats till Stockholmsjobb då de i högre utsträckning har svårare att komma ut i egen försörjning på grund av kort utbildning och avsaknad av arbetslöshetserfarenhet.

Även andelen barn som lever i familjer som uppbar ekonomiskt bistånd har fortsatt att minska, i snitt 434 barn lever i familjer som uppbar ekonomiskt bistånd, att jämföra med 455 barn år 2019 och 528 barn år 2018.

Arbetsmarknadsåtgärder

Nämnden har verkat för att utveckla arbetet med offentligt skyddade anställningar (OSA). Det innebär en tidsbegränsad anställning som är anpassat den enskildes förutsättningar utifrån kognitiv funktionsnedsättning, nedsatt arbetsförmåga på grund av missbruks- eller beroendeproblematik, eller inte jobbat tidigare/varit borta från arbetslivet på grund av långvarig psykisk sjukdom. Ett arbete med att förtydliga rutiner kring kriterier för insatsen har genomförts för att säkerställa en mer effektiv och ändamålsenlig användning av OSA-anställningarna. De framtagna rutinerna följer stadens policy kring OSA-anställningarna.

Extratjänster är en arbetsmarknadsinsats som arbetsförmedlingen erbjuder och som avslutades under 2019 men återupptogs under året. En närmare samverkan med arbetsförmedlingen genom insatsen extratjänster har inletts. Extratjänster riktar sig mot personer som varit arbetslösa under en längre tid eller är nyanlända i Sverige, med upp till 100 procents lönereduktion för arbetsgivaren. Nämnden har remitterat klienter som är aktuella för extratjänster till arbetsförmedlingen för att stärka kompetensen och erfarenheten i arbetslivet, exempelvis till barnskötare inom förskola och som administrativt stöd inom kommunal verksamhet. Klienterna har genom extratjänsterna fått ett kontinuerligt stöd i sitt arbetssökande genom stöd från jobbcoach och arbetsförmedlare.

Nämnden har arbetat för att öka motivationen och har länkat ungdomar till bland annat Jobbtorg unga på plats i Tensta för att de ska få stöd och hjälp med exempelvis ansöka till utbildningar. Verksamheten har genomlysts utifrån låg besöksstatistik.

Under året har sex socionomstuderande och 37 förskolestudenter genomfört verksamhetsförlagd utbildning.

Feriearbete

Med anledning av pandemin beslutade staden om begränsningar i möjligheten för ungdomar att erbjudas feriearbeten till personer födda 2004, 2003 och senast juni 2002. Därutöver

beslutades att feriearbeten inte skulle erbjudas inom förskolor, LSS-boenden eller inom äldreomsorgen. Nämnden hade innan pandemin planerat att förlägga 134 feriearbeten inom dessa verksamheter. Under hösten beslutades också att inga feriearbeten skulle genomföras under jullovet. Trots begränsningarna och den pågående pandemin har 963 unga anställts till feriejobb i nämndens regi och målet kunde därmed uppnås.

Regional samverkan

För att tillgodose olika gruppers behov av arbetsmarknadsinsatser i syfte att minska arbetslösheten, samverkan nämnden bland annat med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

För målgruppen sjukskrivna erbjuds bland annat stöd från Finsamteam som är en struktur för samverkan för arbetslivsinriktad planering och vid behov rehabilitering. Samverkan sker med Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Stockholm. Syftet är att genom ett gemensamt möte mellan berörda myndigheter och tillsammans med deltagaren öka möjligheten till återgång till arbete för personer i behov av samordnade insatser. Via arbetsförmedlingens extratjänster har nämnden kunnat ge snabba insatser till klienter som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Samhällsvägledning

Nämndens samhällsvägledning utgår från medborgarkontoret i Tensta. Under året har nämnden utvecklat arbetet med samhällsvägledningen för att den bättre ska motsvara invånarnas behov av stöd och vägledning. Flera enkätundersökningar har genomförts under perioden och åtgärder utifrån enkäternas resultat har vidtagits för att anpassa verksamheten.

Bostadsvägledning till invånarna har varit ett prioriterat uppdrag. Nämnden har arbetat för att göra bostadsvägledningen mer tillgänglig för besökare genom att erbjuda drop-in-tider varje vecka. Informationsinsatser om verksamheten har genomförts för att komma i kontakt med nyanlända i behov av vägledning. Under året har det varit ett lågt inflöde till bostadsvägledningen vilket delvis kan förklaras av den pågående pandemin men även av att få personer har bosatt sig i stadsdelsområdet.

Projektet Kvinnokraft Järva har bedrivits sedan januari 2020 i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Jobbtorg Stockholm och Studieförbundet. Projektet finansieras med § 37-medel från länsstyrelsen och syftar till att erbjuda riktade insatser till nyanlända lågutbildade kvinnor i stadsdelsområdet genom uppsökande arbete. 1260 kvinnor ingår i målgruppen och målet har varit att få kontakt med 20-30 procent av kvinnorna. Under året har projektet skrivit in 133 kvinnor och flera av dessa har efter deltagande i projektet påbörjar arbete, studier och skrivit in sig på Arbetsförmedlingen. Stadsdelsmammorna har även fungerat som lotsar och ett förstärkt stöd i kontakten med andra myndigheter. En utmaning för projektet, utöver den pågående pandemin som har begränsat möjligheter till fysiska möten, har varit stängningen av SHIS-boendet i stadsdelen. Boendet utgjorde en viktig plattform för det uppsökande arbetet mot projektets målgrupp.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppnås helt under året. Bedömningen baseras på att sju av kommunfullmäktiges indikatorer uppnås helt och att två uppnås delvis. Underliggande nämndmål uppnås helt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,4 %			4,5 %		4,6 %	2,7 %	VB 2020
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,24 %	2,95 %	3,54 %	3,14 %		3,11 %	1,5 %	VB 2020
Analys								
Bedömningen är att resultatet till stor del beror på pandemins påverkan på det rådande konjunkturläget med en ökad arbetslöshet har påverkat andelen personer med ekonomiskt bistånd. Effektiviseringsförslag har med anledning av detta pausats.								
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,13 %	1,82 %	2,47 %	2,15 %		2,17 %	1,0 %	VB 2020
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	35 st	5 st	32 st	38 st		35 st	800 st	VB 2020
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 000			1 000		1 000 st	Tas fram av nämnd	VB 2020
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	35			38		35 st	Tas fram av nämnd	VB 2020
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	43			58		40	Tas fram av nämnd	VB 2020
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	963 st			807 st		800 st	9 000 st	VB 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Invånare är etablerade i samhället
 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ska erbjuda etableringsinsatser i form av samhälls- och konsumentvägledning, i syfte att stärka förutsättningarna för integration och inkludering i samhället. Insatser ska utvecklas och erbjudas i samverkan med civilsamhället och näringslivet. I arbetet är det angeläget att stärka nyanlända kvinnors möjligheter till etablering. Nämnden sprider samhällsinformation genom att arbeta uppsökande och med utåtriktade aktiviteter.

Nämnden har från Länsstyrelsen, inom ramen för förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar, beviljats utvecklingsmedel (även kallat §37-medel), för att skapa beredskap och underlätta etableringen av nyanlända. Projektet genomförs i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, arbetsmarknadsnämnden och Studieförbundet, i syfte att nå målgruppen nyanlända lågutbildade kvinnor.

Förväntat resultat

- Invånare får ändamålsenlig samhällsvägledning
- Invånare erbjuds bostadsvägledning

Analys

Utveckling samhällsvägledning

Under året har medborgarkontoret fortsatt att utveckla samhällsvägledningen utifrån målet att främja invånares etablering och egenmakt. Under hösten installerades ett nytt digitalt kösystem på Medborgarkontoret med syfte att underlätta köhantering och mer effektivt kunna mäta antal besök, könsfördelning och typ av ärende. Kösystemet kommer på sikt kunna skapa ett viktigt underlag för vidare utveckling av verksamheten utifrån invånarnas behov av stöd och vägledning. Medborgarkontoret har även arbetat med att förtydliga arbetssätt och uppdrag utifrån målsättningen att verksamheten ska ge stöd till besökare att självständigt hantera sina ärenden. Information om arbetssätt har spridits internt inom förvaltningen men framförallt till besökande invånare. Då medborgarkontoret vägleder om samhället och den samhällsservice som finns att tillgå, men endast hanterar ärenden inom Stockholms stad, är det viktigt att skapa en tydlighet gentemot besökare om vilket stöd de kan få direkt via verksamheten. Många besökare önskar hjälp i andra myndigheters ärenden och medborgarkontoret informerar och hänvisar då till rätt aktör.

Under året har medborgarkontoret genomfört tre enkätundersökningar i syfte att skapa ett underlag för verksamhetsutveckling. Den första enkätundersökningen syftade till att få en uppfattning av besöksfrekvens och invånarnas ärenden. Hälften av de som deltog i enkäten svarade att de besöker medborgarkontoret ofta eller väldigt ofta, det vill säga en eller flera gånger i månaden. I enkätundersökningen framkom synpunkter på att medborgarkontoret arbetssätt med att ge stöd till besökare att självständigt uträtta sina ärenden. Synpunkterna visar på ett fortsatt behov av att förtydliga informationen till besökande invånare ytterligare.

Den andra enkätundersökningen genomfördes för att ta reda på vad invånarna själva anser kan utvecklas för att underlätta en självständig hantering av ärenden till medborgarkontoret. De flesta svarande i enkäten önskade mer information på hemsidan och möjlighet till stöd via telefon och mejl, tillgång till fler datorer och mer information på andra språk. Undersökningen

ledde fram till att medborgarkontoret införskaffat fler datorer för att kunna möta besökarens behov.

Den tredje enkäten genomfördes för att skapa underlag för medborgarkontorets utvecklingsarbete kring samverkan och kommunikation. Syftet var att undersöka invånarnas önskemål om information om andra verksamheter i förvaltningen. Undersökningen visade att det finns störst intresse att ta del av information om insatser via barn och ungdomsenheten inom individ och familjeomsorgen samt stöd och insatser för unga 16-29 år. Samverkan mellan medborgarkontor och enheten har initierats för att kunna erbjuda informationstillfällen under 2021.

Under året har medborgarkontoret hållit informationstillfällen för invånare en gång per vecka. Syftet med informationstillfällena är att samlas kring vanligt förekommande frågor och ge utrymme till en fördjupad genomgång av frågorna i mindre grupp. Nyanlända är prioriterad målgrupp för informationstillfällena.

Samverkan

Medborgarkontoret har under året fortsatt att utveckla samverkan för att ge invånare stöd och vägledning av hög kvalitet. Verksamheten har utvecklat den interna samverkan med enheten för ekonomiskt bistånd i syfte att hålla respektive verksamhet uppdaterad i aktuella frågor. Andra aktörer har bjudits in till verksamheten för att möjliggöra att verksamhetsspecifik information hålls uppdaterad och aktuell. På medborgarkontoret har representanter från förskola, föräldrarådgivare och jurister funnits tillgängliga, både på plats i verksamheten samt via telefon för att ge stöd och vägledning till besökande invånare.

Utskick till nyanlända

Medborgarkontoret ansvarar för att samtliga nyanlända får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att stadsdelsförvaltningen har fått underlag på antal inflyttade till stadsdelsområdet. Det utskick som görs till de nyinflyttade i området har under året uppdaterats i syfte att göra informationer mer tydlig och tillgänglig. Det har funnits riktad information mot nyanlända på de digitala tavlorna i Tensta centrum och information har gått ut via stadsdelens sociala medier.

Under året har 34 nyanlända personer, barn inräknad, bosatt sig i stadsdelsområdet. Samtliga personer har fått ett personligt erbjudande om samhällsvägledning.

Bostadsvägledning

Inom ramen för samhällsvägledningen ingår bostadsvägledning till invånarna som ett prioriterat uppdrag. I syfte att göra bostadsvägledningen mer tillgänglig har drop-in-tider erbjudits en gång per vecka sedan juli månad. Antalet besökare till drop-in-tiderna har varit lågt och de som nyttjat tillfällena har ofta varit återkommande personer. Stängningen av SHIS-boendet på Elinsborgsbacken i Tensta ledde initialt till att efterfrågan på bostadsvägledning ökade. Medborgarkontoret förstärkte bemanningen under sommaren för att kunna ta emot frågor från de boende inför att SHIS-boendet skulle stänga. Därefter har inflödet till drop-in till bostadsvägledningen varit lågt. Det låga inflödet kan dels förklaras av att målgruppen för verksamheten minskade i samband med att SHIS-boendet stängde och att de boende flyttade till nya bostäder i andra stadsdelar, dels av att inflyttningen av nyanlända till stadsdelsområdet varit lågt under året. De som har bosatt sig i området under den senaste

delen av året har främst varit nyanlända i eget boende, så kallade EBO. Övriga har varit så kallade sekundärflyttade, det vill säga nyanlända som flyttat in från annan kommun.

För att sprida information om nämndens bostadsvägledning för nyanlända har verksamheten använt informationskanaler via sociala medier för att komma i kontakt med målgruppen. Information har även spridits via informationspelare i stadsdelsområdet.

Konsumentvägledning

Under året har konsumentvägledningen till stadsdelsområdets invånare haft hög tillgänglighet och inga väntetider har förekommit. Konsumentvägledningen på medborgarkontoret har erbjudit drop-in-tider varje vecka och utökat möjligheten för invånare att ta kontakt via telefon och mejl. Cirka 20 procent av invånare som har sökt stöd i konsumentvägledningsärenden har tagit kontakt via telefon och cirka 10 procent via mejl. Övriga 70 procent har besökt konsumentvägledningen på plats på medborgarkontoret. Majoriteten av besökarna utgörs av kvinnor (60 procent). Ökningen av ärenden som inkommer via telefon och mejl tros dels vara en konsekvens av den pågående pandemin och gällande restriktioner, dels en effekt av att verksamhetens hemsida har uppdaterats med tydligare information om kontaktalternativ.

Totalt har 205 konsumentvägledningsärenden genomförts under året. Det är mer än en fördubbling av antalet ärenden jämfört med föregående år då 92 ärenden registrerats. Nämnden tolkar ökningen av ärenden dels som en konsekvens av pandemin, dels som en konsekvens av att verksamheten har förbättrat rutinerna för registrering i aktuellt dokumentationssystem. Hälften av ärendena under året har varit rådgivningsärenden och resterande har rört frågor om vardagsekonomi. En tydlig trend under året har varit att fler ärenden handlar om inställda resor med anledning av den pågående pandemin. Det har även skett en ökning av ärenden som gäller betalningssvårigheter och fakturapåminnelser vilket kan tolkas som en effekt av försämrad privatekonomi till följd av pandemin. Försäkringsärenden har också ökat, särskilt frågor kring om att teckna hemförsäkring i samband med ansökan om ekonomiskt bistånd.

Projekt Kvinnokraft Järva

Projektet Kvinnokraft Järva som har bedrivits sedan januari 2020 syftar till att erbjuda riktade insatser till nyanlända lågutbildade kvinnor i stadsdelsområdet genom uppsökande arbete. Projektet har bedrivits i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Jobbtorg Stockholm och Studieförbundet. Målet har varit att få kontakt med 20-30 procent av de 1260 kvinnor som ingår i målgruppen och att arbeta aktivt med 50 av dessa. Under året har projektet skrivit in 133 kvinnor. Två stadsdelsmammor har arbetat uppsökande i projektet sedan våren 2020. Stadsdelsmammorna har även fungerat som lotsar och ett förstärkt stöd i kontakten med andra myndigheter. En utmaning för projektet, utöver den pågående pandemin som har begränsat möjligheter till fysiska möten, har varit stängningen av SHIS-boendet på Elinsborgsbacken i Tensta. Boendet utgjorde en viktig plattform för det uppsökande arbetet mot projektets målgrupp vilket skapade behov av andra arbetssätt för att komma i kontakt med kvinnorna.

22 studiecirkel genomförts inom ramen för projektet under året. Studiecirkelarna har genomförts genom fysiska möten samt digitalt. Cirkelarna har haft olika teman, bland annat information om kombinationsstudier, datorkunskap och arbetsliv. 57 unika individer har

deltagit i studiecirkelarna vid minst ett tillfälle. Projektet har även utvecklat online-mentorskap som skapar digitala möten mellan nyanlända och etablerade kvinnor. Syftet med mentorskapet har varit att stärka nyanlända kvinnors etablering och kontaktnät genom kontinuerlig kontakt med etablerade mentorer. 22 nyanlända kvinnor har matchats med etablerade kvinnor.

Slutrapporteringen av projektet är inte färdigställd men det resultat som redan kan utläsas är att projektet har lett till att minst tio personer har påbörjat arbete under året. 15 personer har påbörjat studier och minst 18 personer har skrivit in sig hos Arbetsförmedlingen.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppfyllts helt. Bedömningen baseras på att årsmålet i indikatorn är nått, att förväntat resultat är uppnått samt att aktiviteten har genomförts enligt plan. Utmaningar med att nå nyanlända med samhällsvägledning tidigt i etableringsprocessen kvarstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel nyanlända kvinnor och män får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en (1) månad från det att förvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet.	100	100 %	100 %		100	100 %		VB 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra projektet Kvinnokraft.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Invånarna är självförsörjande och vägen till arbete är kort

 Uppfylls helt

Beskrivning

Andelen vuxna och barn med ekonomiskt bistånd i Spånga-Tensta stadsdelsområde ska fortsätta att minska. Samverkan med arbetsmarknadsnämnden och arbetsförmedlingen ska fortsätta att utvecklas i syfte att säkerställa att invånare får relevanta insatser och tidig vägledning till arbete. Metodutveckling, samverkan och mer effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA) samt feriejobb ska göra att vägen till självförsörjning blir kortare.

Nämnden prioriterar unga, kvinnor och personer med långvarigt ekonomiskt bistånd till arbetsmarknadsinsatser. Vidare prioriteras fortsatt barnfamiljer till arbetsmarknadsinsatser i syfte att minska andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd. Arbetet med kompensatoriska åtgärder ska utvecklas för att lindra utsattheten för barn i familjer med

osäkra boendeförhållanden.

I syfte att förebygga att behov av ekonomiskt bistånd uppstår i tidig ålder ska ett försök göras att stärka unga som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Genom uppsökande arbete ska gymnasiestuderande ungdomar motiveras till egen försörjning i form av studier eller arbete. Tätare uppföljning, ökad delaktighet och tidiga insatser för unga, som exempelvis feriejobb, studie- och yrkesvägledning samt CV-skrivning, ska prövas. Arbetet sker i samverkan med bland annat arbetsmarknadsnämndens jobbtorg unga och arbetsförmedlingen.

Nämnden arbetar motiverande och stödjande samt genom tätare uppföljning med individen för att minska ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Under året ska ett nytt arbetssätt prövas med tätare uppföljningsbesök med klient.

Att erbjuda unga i hela stadsdelsområdet feriejobb är en del i arbetet att möjliggöra ungas självständiggörande och väg till självförsörjande. Feriejobben ska förbereda för arbetslivet, ha tydliga arbetsuppgifter, vara av god kvalitet och tillhandahålla obligatorisk CV-skrivning. Feriejobben riktas mot renhållning och skötsel av stadens parker och offentliga miljöer. Unga i kontakt med enheten för barn och ungdom och unga som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd prioriteras till feriejobb. Vidare prioriteras unga i behov av särskild anpassning med anledning av funktionsnedsättning och med behov av språkstödande insats.

Förväntat resultat

- Andelen vuxna och barn i stadsdelsområdet som uppbär ekonomiskt bistånd minskar
- Fler invånare som står långt ifrån arbetsmarknaden kommer ut i insats som ska leda till självförsörjande
- Invånare tar del av nämndens arbetsmarknadsinsatser
- Unga erbjuds kvalitativa feriejobb
- Barns behov beaktas vid beslut som rör barn

Analys

Pandemins påverkan på arbetsmarknadsläget har inneburit en större svårighet för människor att komma ut i självförsörjning genom sysselsättning och antalet personer som ansökt om ekonomiskt bistånd har ökat. Fler invånare har kontaktat nämnden med anledning av pandemin och dess påverkan på arbetsmarknaden. För att möta det ökade behovet om stöd från invånarna höjdes tillgängligheten bland annat genom öppna och förlängda telefontider. Eftersom de fysiska besöken hos nämnden i stor grad ställdes in, har ett mer digitalt arbetssätt tagit vid. I de fall där det har bedömts som nödvändigt har fysiska besök genomförts.

Det ökade inflödet av invånare i behov av ekonomiskt bistånd kan få ekonomiska konsekvenser då det finns en risk av för höga nivåer av utbetalt ekonomiskt bistånd och felaktiga utbetalningar. Detta på grund av att nämnden inte har haft samma kontrollfunktioner som tidigare då Jobbtorg, arbetsförmedlingen och Försäkringskassan haft lägre kapacitet på grund av pandemin.

Årets utfall för andel personer som har ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen, är lägre än årsmålet. Fler kvinnor i snitt än män har ett

långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, 285 kvinnor mot 224 män. Även år 2018 och 2019 var det fler kvinnor än män som uppbar långvarigt ekonomiskt bistånd. Orsaker till detta kan vara att kvinnorna i högre utsträckning har kortare utbildningsnivå och saknar arbetslivserfarenhet eller är föräldralediga.

I år, till skillnad mot tidigare år, har antalet vuxna bidragstagare ökat en aning vilket antas bero på coronapandemin. Ett aktivt arbete bedrivits med bland annat trepartssamtal samt tätare uppföljningar för att stärka den enskilde i arbetet mot egen försörjning. Samtalen har genomförts via Skype eller telefon, med de klienter där detta har bedömts möjligt att genomföra. I enskilda fall har möten genomförts på plats för att öka delaktigheten hos den enskilde och om det saknats tillgång till digitala hjälpmedel.

Som ett led i det förbyggande arbetet har nämnden fokuserat på unga vuxna som avslutade gymnasiet under våren. Syftet var att fånga upp och motivera unga som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd till egen försörjning. Elva unga som avslutade gymnasiet under våren erbjöds stöd och information från Jobbtorg Unga om arbete och studier efter gymnasiet. Endas en av elva ansökte om försörjningsstöd med planering om att påbörja studier vid Folkhögskola under våren 2021. Detta är uppsökande arbete som kommer att utvecklas under 2021.

Barn i familjer med försörjningsstöd

Nämnden har arbetat med att prioritera barnfamiljer till självförsörjande exempelvis genom täta uppföljningar med familjen och genom att erbjuda bostadslösa barnfamiljer stöd via nämndens hemlöshets- och vräkningsförebyggande team. Barn i familjer som uppbar försörjningsstöd har också prioriterats till stadens feriejobb. 434 barn i stadsdelen ingår i familjer som uppbar försörjningsstöd vilket är minskning från 455 barn år 2019. Trots minskningen är andelen fortfarande näst högst i staden.

Barnrättsperspektivet

Nya arbetsdokument med ett helhetsperspektiv kring familjen och konsekvenser för barn har arbetats fram, bland annat genom mallar som ska systematisera att barnrättsperspektivet lyfts i samtliga ärenden. Vid behov beviljas kompensatoriska åtgärder som riktar sig mot barn, såsom exempelvis SL-kort till barn som har tillfälliga boenden på annan ort.

Feriearbete

Genom att hitta innovativa lösningar i nära samverkan med civilsamhälle och lokala föreningar som verkar i stadsdelsområdet. Samtliga ungdomar som sökt feriejobb har också fått ta del nämndens stöd för att kunna förbättra jobbsökandet. Stödet består av CV-skola via film samt rådgivning kring exempelvis jobbsökningar och anställningsintervjuer.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppfyllts helt. Bedömningen baseras på att förväntat resultat har uppnåtts, bortsett från att behovet av ekonomiskt bistånd har ökat något och att fler personer bedöms stå längre ifrån arbetsmarknaden på grund av den pågående pandemin.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Uppfylls delvis

Analys

Nämndens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete har under året fortsatt utvecklas. Inom samverkansöverenskommelsen med polisen och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har arbetet inom de fyra prioriterade områdena kriminella konflikter, nyrekrytering, otillåten påverkan och otrygga brottsutsatta platser konkretiserats utifrån de prioriterade målen. Exempel på utvecklingsarbete inom nyrekrytering är bildandet av skolnav som är ett samarbete mellan skola, socialtjänst och polis. Navens uppdrag är att i första hand att arbeta förebyggande och långsiktigt, men vid behov även samverka kring aktuella frågor på grupp och individnivå. Inledningsvis har två nav formats, Enbacksskolan i Tensta och Rinkebyskolan i Rinkeby. Under 2021 kommer fler nav att bildas och arbeta enligt denna modell. Dessa är Husbygårdsskolan, Knutbyskolan och Hjulsta grundskola. Ett utbildningsprogram inom otillåten påverkan har tagits fram och ett par utbildningar för förvaltningarnas medarbetare har genomförts. Inom kriminella konflikter fortsätter arbetet med trefas och inom otrygga brottsutsatta platser har trygghetsinventeringar på identifierat otrygga platser genomförts. En fördjupad lägesbild av arbetet inom samverkansöverenskommelsen presenteras under januari 2021.

Nämnden når inte riktigt det satta årsmålet gällande *Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld*. Nämnden arbetar förebyggande kring detta genom bland annat ökat samverkan med skolor i stadsdelsområdet samt att fältassistenterna rör sig i de områden där ungdomar vistas.

Nämnden har under hösten 2020 påbörjat ett samverkansarbete för att öka tryggheten i Tensta centrum, *Platssamverkan Tensta centrum*. Syftet är att öka tryggheten i Tensta centrum genom att skapa en trygg miljö som lockar människor att vistas i det offentliga rummet. Det handlar både om den fysiska miljön och platsaktivering. Samverkan sker med olika aktörer såsom offentliga institutioner, bostadsbolag, företag och civilsamhälle. En digital kick-off för arbetet genomfördes den tredje september tillsammans med alla samverkanspartners. Därefter formerades arbetet i tre arbetsgrupper; Kultur & Event, Öppen drogscen och Otrygga platser. För att identifiera prioriterade mål och konkreta åtgärder har arbetsgrupperna bland annat genomfört workshops, orsaksanalyser, och platsinventeringar. På grund av pandemin har ännu inte civilsamhället involverats, men är prioriterad under början av året 2021.

Nämnden har under året genomfört insatser i den fysiska miljön för att öka tryggheten och skapa en välskött och tillgänglig stadsmiljö. Arbetet med att utöka belysningen med beviljade trygghetsmedel har fortsatt. För att säkra gång- och cykelvägar för olovlig trafik har 65 digitala lås monterats på trafikbommar i stadsdelsområdet. Arbetet har skett inom ramen för projekt Trafikhinder Järva och nämnden kommer fortsätta arbetet under kommande planperiod. För att öka tryggheten på Tenstagången har ett belysningsprojekt påbörjats tillsammans med Svenska bostäder och Fastpartner.

Insatser i stadsdelsområdets grönområden, parker och gångstråk har fortsatt under perioden.

Nämndens arbete för att förebygga olagliga boplatser har under året pågått genom beskärningar av buskage. De så kallade trygghetsbeskärningarna skapar genomskådlighet i vegetationen vilket bidrar till att motverka att olagliga boplatser uppstår.

Motverka oriktiga hyresförhållanden

För att motverka oriktiga hyresförhållanden informeras den enskilde om skälig hyra i samband med ansökan om bistånd till boende. Hembesök genomförs för att säkerställa att sökande bor på angiven adress och att det som framgår i hyreskontraktet stämmer överens med hembesöket.

Motverka olovlig andrahandsuthyrning

Nämnden samverkar med hyresvärdar i stadsdelsområdet för att kunna jobba förebyggande med personer som bor olovligen. Exempelvis får hyresvärdarna information om att om de har kännedom om en olovlig andrahandsuthyrning kan hyresvärdarna göra en orosanmälan till socialtjänsten. Socialtjänsten informerar till sökande om att det kan föreligga risk för vräkning vid olovlig andrahandsuthyrning.

Lokala handlingsplaner för arbetet mot våldsbejakande extremism

Den lokala handlingsplanen för arbetet mot våldsbejakande extremism (VBE) reviderades under april 2020 och har därefter implementerats i berörda verksamheter inom socialtjänsten. Handlingsplanen har även publicerats på Intranätet för ökad kännedom inom nämndens alla verksamhetsområden. Arbetet har fortgått enligt de rutiner som finns i handlingsplanen vad gäller utredningsrutiner, avhopparstöd, och förebyggande normkritiskt arbete. Pandemin har påverkat en del av de öppna förebyggande verksamheterna, bland annat hembesöksprogrammet och Jobbtorg Unga på plats i Tensta, som båda pausades under en period. Ett lokalt nätverk med representanter från barn- och ungdomsenheten, sociala insatsgruppen (SIG), fältassistenter, medborgarkontoret och avdelning funktionsnedsättning och äldreomsorg, förutom VBE-samordnaren, startades under våren. Syftet med nätverket är att bidra till en större samverkan och tydlighet i nämndens verksamheter gällande uppdraget.

Under året har medarbetare uppmanats att delta i den stadsövergripande webbutbildningen gällande VBE, ungefär 215 medarbetare i nämnden har genomfört utbildningen. Kontakt har under året tagits med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd för att se över möjlighet till gemensamt VBE-nätverk för kunskapsbyggande.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts delvis. Då det inte kan redovisas ett utfall för kommunfullmäktiges indikatorer som mäter resultatet i medborgarundersökning försvåras bedömningen av måluppfyllelsen. Nämndens bedömning utgår från utfallet på en av kommunfullmäktiges indikatorer som är uppfylld delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				51 %		70 %	77 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Med anledning av den pågående pandemin har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan på några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								
  Andel ungdomar som i stockholmsekäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	83,57 %	82	86			90 %	88,5 %	2020
Analys								
Årsmålet nås inte riktigt och en könsskillnad kan ses då pojkar i större utsträckning uppgett att de blivit utsatta för hot och våld än flickor. Flera trygghetsskapande åtgärder vidtas inom nämnden för att förbättra resultat, exempelvis MVP.								
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning				52 %		70 %	71 %	2020
Analys								
Med anledning av den pågående pandemin har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan på några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				59 %		70 %	71 %	2020
Analys								
Med anledning av den pågående pandemin har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan på några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön				72 %		73 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Med anledning av den pågående pandemin har stadsledningskontoret beslutat att stadens medborgarundersökning inte ska genomföras 2020. Beslutet har påverkan på några av kommunfullmäktiges indikatorer eftersom något utfall inte kommer kunna rapporteras. Denna indikator undantas därför från nämndens rapportering 2020.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Förebyggande och tidiga insatser skapar trygghet

 Uppfylls delvis

Beskrivning

I enlighet med nämndens trygghetsstrategi ska åtgärder för social prevention genomföras. Det uppsökande arbetet med fältförlagt socialt arbete har fokus på de mötesplatser där unga vistas. Genom att arbeta uppsökande nås och erbjuds unga med missbruks- och beroendeproblematik stöd. Genom ökad kunskap hos de uppsökande verksamheterna kan fler unga få information om och vägledning till nämndens verksamheter. De ska även ha goda kunskaper om våldsbejakande extremism vilket möjliggör tidiga insatser och för att lämna en kriminell livsstil.

Samverkan mellan socialtjänst, skola, fritidsverksamhet och förebyggande socialt arbete sker systematiskt för att tidigt upptäcka och ge stöd till barn och ungdomar i riskzon. Genom förbättrad uppföljning ska fler barn och unga i riskzon nås. Strategin för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet ska implementeras och en konkret och detaljerad handlingsplan för det lokala arbetet ska utarbetas.

Unga utan arbete och sysselsättning erbjuds tidiga insatser genom verksamheten Jobbtorg unga i Tensta vilken genomförs i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.

Nämnden genomför löpande tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning samt e-cigaretter. Det förebyggande arbetet mot ungas, vuxnas och äldres användning av alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) genomförs systematiskt. ANDT-programmet har brutits ned till verksamheterna för konkreta åtgärder och nämndens medarbetare ska ha kännedom om tidiga signaler på risk- eller missbruk och kunna vägleda invånare som efterfrågar stöd till adekvata insatser. Samarbetet mellan de uppsökande verksamheterna och myndighetsutövningen för barn och unga ska utvecklas i syfte att oro för barn och unga uppmärksammas tidigare.

Nämnden tillhandahåller rådgivning via Järva ungdomsmottagning. En del av det uppsökande arbetet förläggs på ungdomsmottagningen i syfte att locka fler målgrupper till ungdomsmottagningen, främst unga pojkar.

Arbetet fortsätter med skolsociala team, på plats på skolorna, för elever från årskurs fyra med hög skolfrånvaro och låg måluppfyllelse. Samverkan sker med elevhälsoteamen på Sundbyskolan, Hjulstaskolan, Enbacksskolan och Spånga grundskola. Nämnden skapar förutsättningar för att genom metoden mentorer i våldsprevention (MVP) stärka det våldsförebyggande arbetet i stadsdelsområdets skolor.

Fortsatt utveckling av föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram ger föräldrar stöd i föräldrarollen. Arbeta med att informera om och motivera till frivilliga insatser fortsätter bland annat genom att föräldrarådgivarna är tillgängliga för samtal med föräldrar på förskolan. Inom projektet stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS) fortsätter det så kallade

hembesöksprogrammet för nyblivna föräldrar i samverkan med Region Stockholm. Tillgången till familjestödsprogram ska säkerställas.

Uppsökande arbete genomförs även i syfte att informera och vägleda invånare till nämndens öppna och hbtq-certifierade träffpunkter för äldre och personer med psykisk ohälsa. Det uppsökande arbetet till verksamheterna ska intensifieras för att komma i kontakt med invånare i målgrupperna som annars är svåra att nå. Verksamheterna ska fortsätta utveckla tillgängliga och preventiva insatser för att erbjuda invånare social gemenskap, meningsfullhet, delaktighet och hälsofrämjande aktiviteter. Äldre ska ha en trygg ålderdom och brott mot äldre ska motverkas. Äldre ska få information om hur de kan minska sin utsatthet för brott. De preventiva insatser som erbjuds äldre ska leda till att fler känner sig trygga i sitt hem och därmed klarar sig längre utan biståndsbedömda insatser. Anhörigstödet ska fortsätta ge anhöriga information, stöd och vägledning.

Förväntat resultat

- Ökad kunskap hos stadsdelsområdets invånare om stadsdelsnämndens verksamheter, stöd och insatser samt generell samhällsinformation
- Förbättrad samverkan med civilsamhälle och bostadsbolag för ökad vuxennärvaro i stadsdelsområdet
- Fler barn och unga tar del av våld- och drogförebyggande insatser
- Färre unga uppger att de utsatts för hot eller våld
- Fler unga tar del av skolsociala team
- Andelen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i stadsdelsområdet minskar
- Fler invånare tar del av föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram
- Fler invånare besöker nämndens öppna träffpunkter
- Invånare med risk- eller missbruk vägleds till stöd och insatser

Analys

Nämnden har haft stort fokus på tidiga och förebyggande insatser i syfte att skapa trygghet i stadsdelsområdet. Med anledning av pandemin har vissa planerade utvecklingsåtgärder inte kunnat genomföras. I enlighet med nämndens trygghetsstrategi har åtgärder för social prevention genomförts.

Förebyggande arbete och våldsprevention

Nämnden har ett nära samarbete med skolor kring våldsförebyggande insatser. MVP (mentorer i våldsprevention) är ett utbildningsprogram som syftar till att förebygga genusrelaterat våld och kränkningar i skolor. MVP utgår från att uppmana eleverna till att på olika sätt agera som förebilder, att vara aktiva åskådare och att inte tillåta våldshandlingar från andra elever. Arbetssättet ska implementeras och användas i kommunala högstadieskolorna Hjulsta grundskola, Enbacksskolan, Spånga grundskola och Sundbyskolan. Även metoden Machofabriken har arbetats in och använts i två kommunala grundskolor i stadsdelsområdet som en del i att minska och förebygga våld, kränkningar och trakasserier. Metoden utgår från normer kring manlighet och bygger på material som används i det praktiska arbetet för jämställdhet och mot våld. Nämndens fältassistenter har vidareutbildats inom våld i nära relationer, våldsbejakande extremism och ABC-tonår för att kunna upptäcka tecken eller

indikation på våld hos unga.

Under året har temaveckan ” en vecka fri från våld” genomförts. Syftet med den återkommande temaveckan är att sätta fokus på det våldsförebyggande arbetet som sker på olika nivåer i såväl förvaltningen som i civilsamhället. Aktiviteterna rörde skilda ämnen som näthat, föräldraskap och begränsande mansnormer. Programmet innefattade såväl interna föreläsningar och workshops för medarbetare liksom externa för medborgare, bland annat i samarbete med aktörer inom civilsamhället och fackförvaltningar.

Våldsbejakande extremism

Arbetet mot våldsbejakande extremism har fortsatt i stadsdelen. Medarbetare uppmanas kontinuerligt att genomföra den webbaserade utbildningen som ges av staden. En lokal samverkansgrupp för arbetet mot våldsbejakande extremism (VBE) har skapats under året. Syftet är att tydliggöra, knyta samman och strukturera samverkan för de olika delar i förvaltningen som berör VBE i sin verksamhet, samt att förankra det lokala arbetet med arbetet i staden och regionen rörande VBE.

Fältförlagt socialt arbete

Det fältförlagda sociala arbetet har utövats på alla platser där ungdomar rör sig, såsom på fritidsgårdar och torg. Nämndens fältassistenter har även under året arbetat uppsökande med aktiv närvaro i skolor och stöttat och väglett unga för att bygga relationer och fånga upp elever i behov av stöd för att slussa vidare till rätt instans. Pandemin har lett till att färre har åkt på semester under sommaren och att fler ungdomar därför stannat kvar i stadsdelsområdet. Fältassistenter besökte därför inför sommarlovet de kommunala skolornas årskurs 6 och informerade om sitt arbete, planerade sommaraktiviteter i stadsdelsområdet och om öppna fritidsgårdar. Ett stort antal välbesökta aktiviteter genomfördes under sommaren, såsom workshops på fritidsgårdarna med olika teman. Nämnden har tillsammans med Eggeby gård, anordnat de årliga Eggebydagarna där bland annat fältassistenter träffat alla nya elever i årskurs 7 i stadsdelsområdet. Fyra inplanerade informationsmöten riktat mot föräldrar med teman *socialtjänstens uppdrag och arbete, utbildning och arbete, idrott och fritid och trygghet*. Mötena har inte kunnat genomföras p.g.a. pandemin.

Skolnärvaro och samverkan

Nämnden fortsatt arbetet för att öka skolnärvaron och förbättra måluppfyllelsen på grundskolor genom skolsociala team. Skolsocionom, fältassistenter och föräldrarådgivare arbetar nära skolorna och under året påbörjades ett nytt arbetssätt med en paketlösning där en skolsocionom, två fältassistenter och en föräldrarådgivare är kontaktpersoner till varje skola. Paketlösningen innebär att föräldrar kan få stöd tidigt och komma i kontakt med föräldrarstödsprogram. Arbetet kom igång under höstterminen och ungefär fem familjer har hittills fått stöd av föräldrarådgivare genom Förebyggande skolteam.

Nämndens skolsociala team består av tre socionomer som arbetat med att öka skolnärvaron för elever i årskurs 4-9 i tre av stadsdelens kommunala skolor. Under året har ytterligare en skolsocionom anställts, inom ramen för ESF-projektet (Rådet för Europeiska socialfonden) *Samverkan för ökad skolnärvaro*. Skolsocionomen har haft fokus på elever i årskurs 8 och 9 för att öka andelen behöriga till gymnasiet. Arbetet med att utveckla strukturer och samverkansformer med skolorna har resulterat i att elevhälsoteamen tidigare aktualiserar

elever till det skolsociala teamet.

UVAS

Andelen UVAS, unga som varken arbetar eller studerar, i stadsdelsområdet är högt, ungefär 900 personer. Målgruppen är personer som är 16-29 år och som saknar sysselsättning samt inte är inskrivna/aktuella inom Jobbtorg unga, arbetsförmedlingen eller socialtjänsten och som nämnden haft svårt att nå. Nämnden inledde under 2019 ett samarbete med arbetsmarknadsnämnden och Jobbtorg unga, vilket resulterade i uppstart av verksamheten Jobbtorg unga på plats i Tensta. Verksamheten har bedrivits i en lokal i Tensta, dit ungdomar/unga vuxna kunnat gå för att få ta del av Jobbtorgs insatser, såsom jobbcoach och träffa syokonsulent. Under inledningen av pandemin pausade nämndens samverkanspartner Jobbtorg unga Kista sin medverkan i Jobbtorg unga på plats i Tensta och verksamheten hölls stängd, för att sedan återupptas innan sommaren. Stängningen har inneburit svårigheter att jobba med målgruppen och bedömningen är att antalet unga som räknas in i målgruppen inte har blivit färre. Under november genomfördes en intern genomlysning av verksamheten. Resultatet av genomlysningen konstaterade låga besökstal samt svårigheter kopplat till den lokal där verksamheten bedrivs. Utifrån genomlysningen har samverkan initierats med social-, arbetsmarknads-, och utbildningsnämnden för att gemensamt se över vilka fungerande och effektiva arbets sätt som ska användas i i arbetet med målgruppen.

Föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram

Andelen invånare som tagit del av föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram minskade något under 2020. Bedömningen är att detta troligtvis beror på de restriktioner som följt av pandemin, exempelvis har familjecentralen och skolan pausat planerade aktiviteter såsom föräldragrupper och samverkansmöten kring föräldrastöd. Hembesöksprogrammet (gemensamt hembesök av regionen och socialtjänsten) till nyblivna förstagångsföräldrar pausades under en period och genomfördes därefter digitalt för att kunna nå nyblivna förstagångsföräldrar.

ANDT (alkohol, narkotika, doping och tobak)

I det förebyggande arbetet med ungas, vuxnas och äldres användning av alkohol, narkotika, doping och tobak, ANDT, har bland annat metoden Koll på Cannabis använts. Metoden består av ett digitalt utbildningsmaterial som socialnämnden arbetat fram och som riktar sig mot personer som arbetar med ungdomar i syfte att ge konkreta verktyg i det cannabisförebyggande arbetet. Nämndens fältassistenter har under året genomgått utbildning i metoden.

Nämnden har i samarbete med Sluta-röka-linjen, Stockholms moské och den ideella föreningen VISIR (Vi som inte röker) genomfört kampanjen Rökfri Ramadan genom att sprida kunskap och information om rökavvänjning i centrummiljöer, på medborgarkontoret, hos föreningar och lokala näringsidkare. En annan viktig samarbetspartners för att sprida informationen är de lokala moskéerna, som under året varit stängda på grund av pandemin. Därutöver har workshops genomförts hos de kommunala fritidsgårdarna kring ämnet ANDT. Workshopen belyste och uppmärksammade ANDT samt dess konsekvenser på individen och effekten i samhället bland annat genom värderingsövningar och interaktiva diskussioner med ungdomarna.

Vid utredning av ungdomar som använder alkohol och narkotika har nämnden använt metoden ADAD (adolescent drug abuse diagnosis). ADAD är en bedömningsmetod som genomförs genom intervju och består av ett antal frågor som rör nio livsområden: fysisk hälsa, skola, arbete, fritid och vänner, familj, psykisk hälsa, brottslighet, alkohol och narkotika.

Järva ungdomsmottagning

Järva ungdomsmottagning har under året haft 1989 besök, varav 426 från stadsdelsområdet. 210 unga från stadsdelsområdet har besökt Västerorts ungdomsmottagning. De mest vanliga orsakerna till besöken för flickorna under året har varit relations- och samlevnadsfrågor, oro och ångest och nedstämdhet. För pojkarna har orsaken till besöken varit destruktiva familjeförhållanden-/partner, relations- och samlevnadsfrågor och oro/ångest. Den främsta besökstypen för ungdomsmottagningarna i staden är oro/ångest.

Under hösten 2020 genomförde Järva Ungdomsmottagning en digital informationssatsning i syfte att nå ut till ungdomar i åldersgruppen 13-23 år som bor i Järvaområdet och för att nå ut till fler pojkar i åldern 14-17 år. Kampanjen genomfördes via Google Ads, Instagram och Snapchat och resulterade i en mängd exponeringar mot ungdomar. Ungdomsmottagningen såg ett ökat intresse bland ungdomar i att ta kontakt med verksamheten efter satsningen, däremot har det varit svårt att möta efterfrågan utifrån de restriktioner som införts på grund av pandemin.

Öppna verksamheter för äldre och personer med psykisk ohälsa

Nämnden hade planerat för ett uppsökande arbete i syfte att informera och vägleda invånare i målgrupper som är svåra att nå till nämndens öppna och HBTQ-diplomerade träffpunkter för äldre och personer med psykisk ohälsa. Detta arbete har inte kunnat genomföras med anledning av pandemin. Träffpunkterna har periodvis varit stängda och de aktiviteter som erbjudits har haft ett begränsat deltagarantal. Det förväntade resultatet att fler invånare kommer besöka nämndens träffpunkter har därför inte uppfyllts.

Då flera av träffpunkternas aktiviteter inte kunnat genomföras som planerat under året har verksamheterna anpassat aktivitetsutbudet och förlagt ett flertal av dem utomhus. Verksamheterna har fortsatt att ge stöd till de besökare som har önskat genom kontinuerlig telefonkontakt.

Nämnden har under året verkat för att öka tryggheten för äldre. Samtliga personer som fyllt 80 under 2020 har blivit erbjudna förebyggande hembesök. Dessa har genomförts under sommaren. Nämnden har fört dialog med Grannsamverkan på hjul för att de ska vara behjälpliga i att ge äldre information om hur de kan minska sin utsatthet för brott. Nämnden hade ett inplanerat informationsmöte om brott med målgruppen äldre, men med anledning av pandemin har denna ställts in. Arbetet kommer fortsätta under 2021.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts delvis. Bedömningen baseras på att en stor del av det planerade utvecklingsarbetet i nämndens öppna verksamheter inte kunnat genomföras på grund av den pågående pandemin. Andelen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) bedöms inte ha minskat under året. Nämnden har inte kunnat arbeta med målgruppen som planerat under året.

Nämndmål:

Stadsmiljön är trygg, välskött och tillgänglig

 Uppfylls helt

Beskrivning

När stadsdelsområdets befolkning växer, ökar nyttjandet av stadens offentliga rum. Stadsdelsområdets parker blir därmed allt mer betydelsefulla för rekreation och livskvalitet. För att möta denna utveckling arbetar nämnden med att kontinuerligt utveckla parkerna för att möta allmänhetens behov och önskemål. I det arbetet tas hänsyn till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden.

Nämndens parkplan anger strategier och mål för utveckling av parker och gröna gaturum och är ett styrdokument för de insatser som görs. Parkerna ska skötas och utvecklas så de blir långsiktigt hållbara. Det ökade besöksstrycket ställer krav på att förvaltningen arbetar med utformning och material som även är miljömässigt hållbara. Nämnden slutför under året arbetet med den nya parkplanen.

För att minska nedskräpning, förbättra renhållningen och snöröjningen i stadsdelsområdet ska samarbetet med berörda aktörer, civilsamhället samt nämnder och bolag inom staden stärkas. Inom ramen för arbetet kommer förvaltningen undersöka, samt arbeta för, att nyttja digitala mätfunktioner samt skräpkorgar med källsorteringsfunktion. Genom uppföljning kommer ingångna avtal avseende parkskötsel och renhållning att säkerställa att skötsel och renhållning i stadsdelsområdet håller en god kvalitet.

För att skapa ett bättre nyttjande av marken i stadsdelsområdet och för att möjliggöra för att fler i stadsdelsområdet att kunna odla, ska formerna för nyttjandet av stadsdelsområdets koloniområden och odlingslotter ses över.

En temalekpark kommer etableras i Palmerspaken. Den befintliga lekplatsen samt intilliggande vegetation är i behov av upprustning. Tänkbara teman har tagits fram och nämnden kommer genomföra en medborgaromröstning för att besluta vilket tema som den nya lekparken ska ha. Under förutsättning att trygghetsmedel beviljas kommer även en ny mötes- och lekplats att etableras i centrala Spånga.

Inom stadsmiljöarbetet utförs medborgardialoger i form av parkvandringar, parksamråd på plats inför upprustningar och på plats i parker samt trygghetsvandringar med olika målgrupper samt genom medborgarförslag.

Trygghetsinventeringar genomförs kontinuerligt inom stadsdelsområdet tillsammans med polisen och civilsamhället i syfte att identifiera otrygga platser. Konkreta insatser och åtgärder genomförs för ökad trivsel och bättre överblick i parker. Samarbete med berörda förvaltningar, polis, fastighetsägare, civilsamhälle och näringsliv ska upprättas i form av platssamverkan och i det arbetet är Tensta Centrum prioriterat.

Fler trygghetsskapande investeringar i stadsmiljön genomförs under året. På de platser där statens polisära åtaganden inte räcker till, ska nämnden genom exempelvis fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter, fler trygghetskameror och satsningar på en bättre stadsmiljö öka tryggheten för de människor som bor och vistas där.

Den olovliga trafiken på gång- och cykelvägar är ett stort trygghetsproblem i stadsdelsområdet och på Järvafältet. För att förhindra denna typ av olovlig trafik kommer implementeringen av ett säkert, behörighetsstyrt och effektivt digitalt låssystem i stadsdelsområdets befintliga bommar att slutföras under året. Projektet sker i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, fastighetsägare i Järva, lokalpolis, räddningstjänst och trafiknämnden.

Arbetet med tillgänglighetsanpassningar i parkerna fortsätter utifrån den tillgänglighetsinventering som gjorts 2019. Det kan exempelvis vara nya kontrastmarkeringar i trappor, renoverade trapp- och ledräcken samt tillägg av viloplattor med armstöd längs gångstråk.

Under 2020 kommer samarbetet mellan stadens mobila ordningsvakter och lokalpolisen att öka genom att stadens säkerhetsavdelning träffar förvaltningen och lokalpolisen inom ramen för stadens trygghetsråds arbete. Förvaltningen fortsätter även utveckla det interna arbetet med att öka medvetenheten och höja beredskapen inför oväntade händelser. Nämnden ska samverka med andra nämnder för att stärka beredskapen och förmågan att hantera kriser.

Förväntat resultat

- Grönområden, parker och gångstråk som nämnden ansvarar för är trygga, välskötta och tillgängliga
- Insatser i den fysiska miljön skapar ökad trygghet
- Ökad tillgänglighet till och i bostadsnära natur

Analys

Trygghetsskapande åtgärder

Nämndens arbete med att utöka belysningen med beviljade trygghetsmedel har fortsatt under året. Belysningsprojekten vid Sundbydamarna, lekplatsen vid Fornminnesparken, hundrastplatsen i Bromsten, Lundaängarnas hundrastgård och Knutby motionsspår i Rissneskogen har genomförts tillsammans med Trafiknämnden. Belysningsprojektet i Pilparken inväntar fortfarande markåtgärder som ska utföras av SISAB.

Genom projektet Platssamverkan Tensta centrum har nya platser som kräver trygghetsåtgärder identifierats. Trygghetsmedel har sökts och erhållits för åtgärder vid uppgången från Tenstaplan mot Hagstråket, Taxingeplan och Tenstastråket. Åtgärderna är genomförda med undantag för en mindre åtgärd på Hagstråket som försenats på grund av pandemin. Den förväntas genomföras i början av 2021. Trygghetsbeskrivningar av buskage längst gångstråk i stadsdelen har utförts enligt plan.

Projektet Trafikhinder i Järva, som syftar till att öka tryggheten och tillgängligheten på stadsdelsområdets gång- och cykelbanor, har fortsatt under året. Ett digitalt låssystem för

trafikbommar har införts och under året har 65 digitala lås installerats. Projektet kommer att fortsätta under 2021 med fler installationer som ska införas under början av det nya året. Arbetet har skett genom samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, räddningstjänst, ambulans, polis, fastighetsägare i Järva samt berörda fackförvaltningar i staden.

Trygghetsvandringar har inte kunnat genomföras enligt plan på grund av den pågående pandemin. Tillgänglighetsanpassningar har genomförts utifrån den tillgänglighetsinventering som genomfördes under föregående år.

Samverkan mellan stadsdelsförvaltningen, civilsamhället och bostadsbolag har fördjupats genom samplanering av trygghetsinventeringar. Det innebär att trygghetsinventeringar i Tensta och Hjulsta planeras och genomförs tillsammans med berörda fastighetsägare och med civilsamhället. För trygghetsinventeringar i Spånga och Bromsten ligger ansvaret hos stadsdelsförvaltningen men genomförs även här tillsammans med civilsamhället och övriga berörda aktörer; MTR, polis, trafikkontoret.

Renhållning

För att förbättra renhållningen i stadsdelsområdet har nämnden installerat smarta soptunnor i Nydal och Spånga by. Installationen har genomförts med medel för klimatinvesteringar. Nämndens förhoppning är att de smarta soptunnorna kan innebära ett mer effektivt sätt att hantera skräp och rutinerna kring renhållning. Soptunnorna analyserar fyllnadsnivå i respektive kärl och signalerar när tömning behöver ske vilket bidrar till att minska tömningsfrekvens och transport. Soptunnorna kan också tala och tacka när de används vilket förväntas bidra till att de yngre invånarna lockas till att slänga skräp på rätt ställen.

Parker och grönområden

Arbetet med att etablera en ny park i Spånga centrum, Alléparken, har påbörjats under året. I ett första steg har ytan mellan parken och Värsta allé öppnats upp och ängsmark har anlagts. Stadsdelsområdets invånare har involverats i planeringen kring parkens inriktning genom en medborgaromröstning kring parkens tema. Totalt inkom cirka 500 röster och det tema som röstades fram var "äventyr". Projektering av utformningen till valt tema har påbörjats i samarbete med Trafikkontoret. Förhoppningen är att den nya parken ska bidra till att fler människor rör sig i centrum vilket kan öka den upplevda tryggheten hos stadsdelsområdets invånare.

Arbetet med att rusta upp och renovera lekplatsen i Palmésparken och intilliggande vegetation har påbörjats för att erbjuda invånarna ytterligare möjligheter till samlingsplatser, lek och aktivitet. Nämnden har genomfört en medborgaromröstning för att invånare ska ges möjlighet att välja tema på lekplatsen. Det tema som röstades fram var "rörelse". Projekteringen har påbörjats.

Under året har nämnden arbetat med att färdigställa en ny parkplan. Beslut om den nya planen kommer att fattas under våren 2021.

Genom inventeringar och tips från invånare har ett flertal platser i stadsdelen identifierats där entréer till bostadsnära natur kan öppnas upp och tydliggöras för att inbjuda till ökad användning. Ett första område mellan Spånga kyrkväg och Solhems hagväg har öppnats upp. Ytterligare områden har identifierats och arbetet med att tydliggöra passagerna till bostadsnära natur kommer att fortsätta under 2021. Arbetet med att lokalisera olovlig

annektering av mark har pågått under året. Berörda fastighetsägare har kontaktas med uppmaning om att göra parkmarken fri.

Nämndens arbete med förbättrande insatser i stadsmiljön har fortsatt. Cirka 70 parkbänkar har renoverats i syfte att skapa en välskött och tillgänglig utemiljö. För att skapa en mer gynnsam miljö för pollinatörer och bidra till en ökad biologisk mångfald har nämnden anlagt tre nya ängar på Älvkvarnsvägen, Taxingegränd och i Alléparken. Nämnden har även förbättrat odlingsmöjligheterna i stadsdelsområdet genom att sex nya odlingslådor har placerats ut vid parkleken Spånga By. Därmed finns det odlingsmöjligheter i två av tre av de bemannade parklekarna i stadsdelsområdet.

Under året har nämnden identifierat behov av utbyte och komplettering av meddelandetavlor i stadsdelsområdet. Fem nya platser har försetts med meddelandetavlor och tavlor i Serviceparken, Spånga torg och Taxingeplan har bytts ut.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Då det inte kan redovisas ett utfall för kommunfullmäktiges indikatorer som mäter invånarnas upplevda trygghet samt nöjdhet med renhållning, parker och grönområden samt stadsmiljön försvåras bedömningen av måluppfyllelsen. Nämndens bedömning utgår från att det förväntade resultatet är uppnått samt att de planerade aktiviteterna har genomförts.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Ansöka om trygghetsmedel för att anlägga en ny park i centrala Spånga.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Färdigställa ny parkplan.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Implementera digitalt låssystem i befintliga bommar samt utforma ett program för trafik hinder.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Implementera stadens handlingsplan för att minska nedskräpningen såväl i vatten som på land.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Påbörja anläggandet av temalekplatsen i Palmésparken.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Samverka med civilsamhället, berörda fackförvaltningar och bolag inom staden för att förbättra renhållning.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Utarbeta arbetssätt för att förebygga narkotikaförekomst på förskolegårdar i samverkan med berörda fackförvaltningar, bolag och polisen.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Utreda möjligheten att använda stadens befintliga kartfunktioner (GIS) för att kartlägga och analysera otrygghet i stadsdelsområdet.	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys Det är möjligt att utveckla stadens kartfunktioner till att anmäla, och få en kartbild för analys, av händelser. Ett större arbete och andra resurser än vad som ryms på enheten krävs dock för att det ska kunna utvecklas.			
✓	Öka nyttjandet av stadsdelsområdets odlingsbara mark.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Kvalitet

Nämnden har under året ökat andelen legitimerade förskollärare. Idag uppgår andelen förskollärare till 34,3 %, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Statsbidrag för mindre barngrupper har gett en positiv effekt på antalet barn per grupp och antalet barn per anställd. Därmed uppnår nämnden indikatorn antalet barn per grupp och indikatorn antal barn per anställd. Nämndens förskolor redovisar samma resultat som föregående år i kvalitetsindikatorn.

Utifrån de nationella målen i läroplanen har nämndens förskolor under året fortsatt att arbeta med att se över och utveckla det gemensamma och enhetsspecifika systematiska kvalitetsarbetet. Ett fokus har även lagts på de indexområden som presenteras i förskoleundersökningen; utveckling och lärande, normer och värden, jämställdhet samt samverkan med hemmet. Jämfört med föregående års utfall, ökade resultat på indikatorn ”Andel nöjda vårdnadshavare” från 83 till 87 procent.

Jämställdhet

Analyser har tidigare visat på fortsatt behov av kompetensutveckling inom området jämställdhet. Nämndens förskolor har under året därför arbetat med utformandet av den pedagogiska lärmiljön, att miljön är mer avkodad och att material som används är könsneutralt. Samtliga förskolor har under året tagit fram en strategi för ökad rörelse. Som en konsekvens av pandemin har en stor del av förskolans verksamhet förlagts utomhus vilket ytterligare satt fokus på utvecklingen av de fysiska aktiviteterna. Barnen möter numera allt mer organiserade och planerade fysiska aktiviteter. Utevistelsen främjar ökad jämställdhet genom att barnen gör mer könsneutrala val i lek och aktivitet.

Under året inledde Stockholm stad en rörelsestudie i samarbete med Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin. Förskolor inom samtliga stadsdelsområden ingår.

Förebyggande arbete

Förskola och socialtjänst har fortsatt arbeta för att utveckla befintliga arbetssätt och för att finna nya samarbetsområden. I syfte att utbyta kunskap och förbättra kommunikationen sinsemellan har olika samverkansmöten förekommit med socialtjänsten, både på enhets- och avdelningsnivå. Därtill har ett arbete med att utveckla nya arbetssätt, i syfte att öka antalet vårdnadshavare som nås av föräldrarådgivarna via förskolan, påbörjats inom ramen för stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS).

Inskrivningsgrad och samverkan mellan förskola och skola

Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag och nämndens verksamheter arbetar med att öka andelen inskrivna barn i förskolan. Antalet inskrivna barn i förskolan är lägre än prognostiserat. En orsak kan ha varit att vårdnadshavare avvaktat med inskrivningen på grund av pandemin men det kan också bero på att barnantalet i området minskar mer än beräknat. Nämndens förskolor fortsätter verka för att öka inskrivningsgraden med fokus på framförallt de stadsdelar där inskrivningsgraden är fortsatt låg. Under året har arbetet systematiserats ytterligare och åtgärder har genomförts i syfte att än bättre nå ut till medborgare i området.

Under året har utvecklingen av samverkan mellan förskolan och skolan påverkats av

pandemin. Överlämningen har skett under andra former, en del har förlagts utomhus och en del digitalt. I enlighet med stadens nya riktlinjer för övergångar mellan förskola och skola har nämnden i samverkan med stadsdelsområdets skolor reviderat den lokala handlingsplanen.

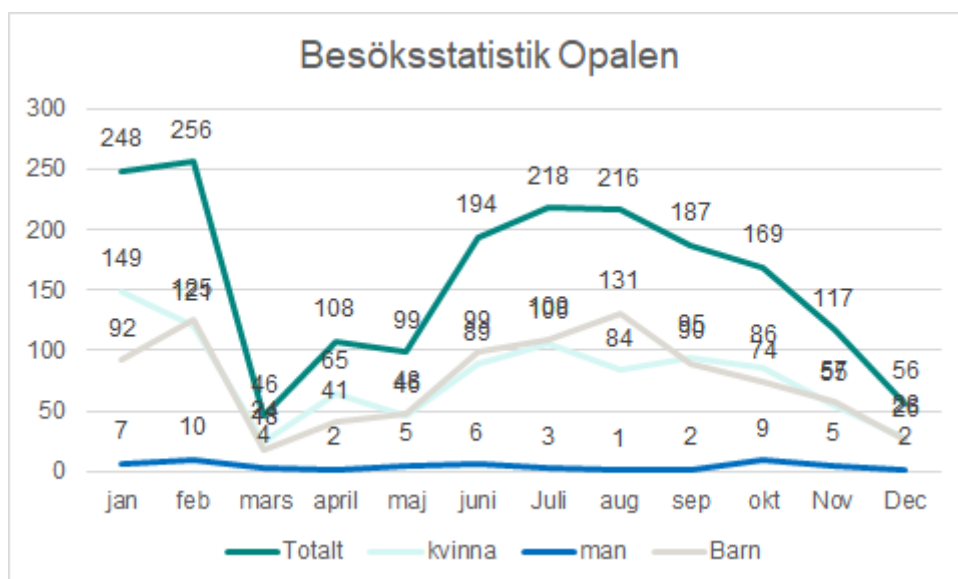
Frånvaro

I början av pandemi sjönk närvaron i förskolan markant. Som lägst närvarade drygt 30 procent av barnen. Förskolan har följt gällande rutiner för barns frånvaro och haft regelbunden kontakt med vårdnadshavare i syfte att följa barns orsak till frånvaro. För att säkerställa en god undervisning har några förskolor under våren slagits ihop och personalresurser har omfördelats utifrån behov. Efter sommaren återgick antalet närvarande barn till det normala. Under den senare delen av hösten steg sjukfrånvaron bland personal och barn på en del av förskolorna till följd av pandemin. Förskolans undervisning har dock kunnat fortgå och inget behov av att slå ihop förskolor har förekommit.

Uppföljning av introduktionsförskola

Nämndens introduktionsförskola Opalen öppnade verksamhet hösten 2017 i en nybyggd förskola. Besöksantalet blev dock lägre än förväntat. Nämnden beslutade sommaren 2019 att byta lokaler närmare Tensta centrum. Redan efter några månader kunde Opalen se en ökning av antal besökare.

Nedan presenteras besöksstatistik för helår 2020. Totalt har Opalen haft 1 914 besökare under perioden.

Opalen erbjuder nyanlända och hemmavarande vårdnadshavare och deras barn en öppen förskoleverksamhet med inslag av språk och samhällsinformation. För att nå målgruppen ges information ut på sociala medier och genom informationsblad på olika språk. Verksamheten samverkar brett inom stadsdelsområdet med andra förskolor men också med berörda enheter inom socialtjänsten. Informationsbladen som verksamheten tar fram distribueras i närområdet med bland annat hjälp ifrån hembesöksgruppen från barnavårdscentralen, barnmorskemottagningen och familjecentralen. Informationsbladen distribueras även utav förskolor i området.

Verksamheten är flexibelt utformad, och ska formos efter besökarnas behov. Detta innebär att den ständigt är under utveckling. Verksamhet tar olika inriktningar utifrån besökarnas förändrade behov, vilket ställer höga krav på pedagogernas kunskap och förhållningssätt. Ett stort fokus läggs på språkstöd för både barn och vårdnadshavare. Samverkan med interna och externa aktörer är av yttersta vikt. Under året har bland annat informationsmöten för besökarna anordnats tillsammans med medborgarkontoret och Jobbtorg.

På grund av pandemin sjönk besöksantalet kraftigt i våras, dock ställde verksamheten om till utomhusverksamhet och besöksantalet steg återigen. För att ge ytterligare stöd till hemmavarande föräldrar hade Opalen öppet hela sommaren. Mycket föräldrastöd har bedrivits digitalt, bland annat språkstöd och aktivitetsförslag för barn, men också stödsamtal via telefon har tillhandahållits. Pedagogerna har upplevt ett ökat behov av stödsamtal med vårdnadshavare.

Förskolan har inte en tillförlitlig mätmetod för att följa upp antal barn som har skrivits in i ordinarie verksamhet efter att ha haft kontakt med Opalen eller öppna förskolan. Det systematiska uppföljningsarbetet påbörjades däremot under hösten men har inte kunnat färdigställas.

I syfte att öka antalet barn i förskolan kommer Opalen och de övriga öppna förskolorna från och med januari 2021 att organiseras under enheten Stöd- och administration. Detta för att ytterligare stärka och utveckla uppdraget för öppna förskolors verksamhet samt öka samverkan verksamheterna emellan.

Nämnden ansöker om medel för Opalen i samband med verksamhetsplanen. Ansökta medel 2020 uppgick till 1,3 mnkr. Kostnaderna består till största delen av löner och därefter drift och aktiviteter.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet uppnås helt. Bedömningen baseras på att fyra fullmäktigeindikatorer uppnås helt och en uppnås delvis. Underliggande nämndmål uppnås. Ökad nöjdhet i förskoleundersökningen är en fortsatt utmaning för nämnden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	34,3 %	0,3 %	34 %	32,3 %		32 %	32 %	VB 2020
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	87 %	87 %	87 %	83 %		90 %	90 %	2020
Analys								
Andel nöjda föräldrar har ökat med 4 procentenheter jämfört med föregående år. Resultatet visar att vårdnadshavare till flickor och pojkar är generellt lika nöjda med verksamheten.								
  Antal barn per grupp	12,3 barn/avd.			13,5 barn/avd.		16	16	VB 2020
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,6 st			4,9 st		4,9	4,9	VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,68			3,68		3,6	Tas fram av nämnd	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Förskolan erbjuder en likvärdig utbildning så att varje barn utvecklar förmågor och kunskaper

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det systematiska kvalitetsarbetet inom förskolan utvecklas utifrån de nationella målen i läroplanen och digitaliseras i skolplattformen. Förskoleenheterna fortsätter arbetet med att säkerställa att barns individuella dokumentationer synliggör barns utveckling. Språk, naturvetenskap, matematik är prioriterade områden som ska fördjupas för att lägga en god grund för framtida skolresultat. Förskolans stödteam ger alla förskolor tillgång till specialpedagogisk kompetens, stärker tidigt förebyggande arbete och tillgodoser barn i behov av särskilt stöd så att de kan nå sin fulla potential.

Språk och kommunikation är en viktig del för att ge barn förutsättningar att utvecklas och lära. Inom nämndens förskolor talas ett sjuttioal olika språk bland barn och pedagoger. Utbildningen inom förskolan ställer krav på medarbetarnas kompetens i barns språkutveckling, flerspråkighet och alternativ kommunikation. Utifrån uppdraget gällande språk har förskolan tagit fram en gemensam handlingsplan för språkutvecklande insatser 2020-2022. Handlingsplanen inkluderar kompetensutveckling inom flerspråkighet, svenska språket och litteracitet samt en handledning i språkutvecklande arbetssätt. Under året påbörjar samtliga förskolor fortbildning via skolverkets läslyft, utbildningar genomförs inom flerspråkighet och tecken som alternativ kommunikation (TAKK). Handledningen för språkutvecklande arbetssätt implementeras och inventering av medarbetarnas kompetensutvecklingsbehov genomförs.

Nämndens förskolor kommer under året avsluta och utvärdera det gemensamma temat, ”Vad

kan barns möte med konst tillsammans med naturvetenskap bli”. Utifrån förskolans läroplan och FN:s barnkonvention samt i linje med agenda 2030 planerar förskolorna att påbörja ett nytt gemensamt tema kring hållbar utveckling. Under året förbereder några förskolor ansökan till skolverkets utmärkelse skola för hållbar utveckling. I begreppet lära för hållbar utveckling ingår att förskolan har ett demokratiskt och ämnesövergripande förhållnings- och arbetssätt. Ett första steg är att systematisera arbetet med fysisk aktivitet, rörelse och jämställdhet.

Förväntat resultat

- Förskolans resultat för de nationella målen ökar
- Antalet enheter som utbildar pedagoger via läslyftet ökar
- Minst en av tre pedagoger i varje arbetslag har utbildning inom barns språkutveckling och flerspråkighet
- Stödteamets insatser ger ökad effekt på barns lärande
- Andelen nöjda vårdnadshavare ökar

Analys

Språkutveckling

Nämndens förskolor har under året arbetat utifrån handlingsplanen för språkutvecklings insatser 2020-2022. Samtliga medarbetare har tagit del av föreläsningen Skapa relationer och samtal som bidrar till utveckling. Utbildningar i flerspråkighet, språkutvecklande arbetssätt och tecken som alternativ kommunikation (TAKK) har genomförts. Restriktioner på grund av den rådande pandemin och en hög sjukfrånvaro bland personalen har påverkat antalet deltagare som har kunnat närvara på de kompetensutvecklande insatserna som har erbjudits under året. En del av utbildningar har däremot kunnat ställas om och erbjudas digitalt.

Inom nämndens förskolor har olika behov av kompetensutveckling inom svenska språket identifierats. Behovet är av varierande omfattning och grad. Planering av utbildningsinsatser har påbörjats i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Parallellt har alla enheter utbildat medarbetare inom skolverkets Läslyft. De moduler inom läslyftet som enheterna valt ut har varit inriktade på naturvetenskap, matematik och språk. Insatserna har varierat i omfattning. Utbildningarna och insatserna har bidragit till att metodiken i undervisningen haft ett ökat fokus på att gynna språkutveckling. Flera förskolor beskriver hur barnens ord- och begreppsörråd har utökats samt att intresset för läsning och skriftspråk har vidgats. Personalen i förskolan har blivit mer förtrodda med undervisnings begreppet jämfört med föregående år. En bidragande orsak är att målstyrda processer har utvecklats och lekmetodik används mer aktivt i utbildningen i syfte att uppfylla läroplanens strävansmål. Att ställa om digitalt och att förlägga undervisning utomhus har varit en utmaning under året, men trots detta har enheterna kommit igång med det språkutvecklande arbetssättet enligt planering.

Skolplattformen

Arbetet med att använda skolplattformen som informationskanal till vårdnadshavare har fortlöpt under året. Pedagogerna har börjat utveckla nya arbetssätt för de nya rutinerna. Alla enheter har arbetat med planering och bedömning i skolplattformen och personalen har lagt in ett antal lärloggar per barn och termin. Dessutom förmedlas även veckobrev och annan relevant information numera via plattformen. Dock signaleras att vårdnadshavare har haft

svårt att använda sig av systemet och att en del inte har tillgång till det. Arbetet med att använda skolplattformen och att stötta vårdnadshavare med systemet fortsätter under nästkommande år.

Barn i behov av särskilt stöd

Stödteamet verkar för att utbildningen anpassas utifrån varje barns behov. Under året har stödteamets arbete utvärderats och majoriteten av de svarande skattar effekten av teamets arbete högt. I utvärderingen av de handlingsplaner som görs för barn i behov av särskilt stöd framgår det även att barn utvecklar nya förmågor. Därutöver visar uppföljningar att ett ökat antal pedagoger självständigt utför kartläggningar, anpassningar och handlingsplaner.

Stadsgemensamma tema

Det treåriga stadsdelsgemensamma temat "Vad kan barns möte med konst tillsammans med naturvetenskap bli?" som hade fokus på demokrati och lek avslutades till sommaren. Uppföljningar visar bland annat att personalen upplevde att alla barn utifrån sina förutsättningar var inkluderade i arbetet. Under hösten startades ett nytt tema kring hållbar utveckling och all personal har deltagit i en inledande workshop.

Handlingsplan för förbättrad arbetssituation

Arbetet utifrån handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare har fortlöpt under året både på avdelnings- och enhetsnivå. Under hösten genomfördes en stadsdelsövergripande workshop. Där framkom det bland annat att enheterna och förskolorna valt olika sätt att organisera sig för att minska på praktiska arbetsuppgifter. Under året har även rutinen för pedagogisk utvecklingstid reviderats däremot har genomförandet av den nya rutinen påverkats av hög sjukfrånvaro och förskolor har varit drabbade i olika omfattning.

Förebyggande arbete

Förskolan har arbetat med att stärka samverkan med vårdnadshavare och att skapa engagemang genom att till exempel analysera förskoleundersökningen och ta fram förslag på ökad delaktighet. På grund av pandemin har personalen under året använt olika digitala former för att kommunicera med vårdnadshavare.

Målbedömning

De förväntade resultaten och aktiviteterna har uppnåtts. Nämndens bedömning är därför att målet har uppfyllts. Inskrivningsgraden är en fortsatt utmaning i delar av stadsdelsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fortsatt arbete med handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare utifrån prioriterade områden.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Förskolan implementerar handledning för språkutvecklande arbetssätt.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Förskolan ska vidareutveckla sina samverkansformer, utifrån resultatet i förskoleundersökningen, synpunkter och klagomål, för att öka vårdnadshavares engagemang, ansvar och delaktighet.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har fortsatt att arbeta för att barn, unga och vuxna samt personer med funktionsnedsättning får individuella, rättssäkra och samordnade insatser av god kvalitet.

Antalet inkomna orosanmälningar gällande barn och unga ökade något sedan 2019, men inte i den omfattning som befarats utifrån den pågående coronapandemin. Det systematiska förbättringsarbetet som har bedrivits för att barn och unga ska få rätt stöd och inte återaktualiseras efter avslutad insats, har gett resultat, och andelen som återkommer efter 12 månader har fortsatt att minska. Nämndens resultat är över stadens årsmål på 80 procent.

50 allvarssamtal har lämnats till fältassistenter under 2020, vilket är en höjning från 40 allvarssamtal år 2019, men målet har inte helt nåtts. En ny rutin har skapats som innebär att fältassistenter tillsammans med familjerådgivarna erbjuder ungdomar och vårdnadshavare allvarssamtal gemensamt.

Nämnden har haft ett stort fokus på placerade barn och ungas skolgång. Trots detta når inte nämnden målsättningen på att 75 % av de familjehemsplacerade barnen ska klara målen i grundskolan. Många av de placerade barnen har stora svårigheter och behov, i form av tidigare trauman, diagnoser som ADHD eller autism samt språk- och inlärningssvårigheter. För de barn som familjehemsplacerats på grund av omsorgsbrist är ofta även skolgången försummad. De barn och unga som kommit till Sverige som ensamkommande asylsökande behöver tid att tillägna sig det svenska språket, vilket också påverkar skolresultatet.

Tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har en utredning genomförts om förutsättningarna för att inrätta en gemensam familjerätt. Resultatet av utredningen konstaterade dock att det inte fanns förutsättningar för detta.

Nämnden når de satta årsmålen i Stockholmsenkäten gällande indikatorerna *andel ungdomar som uppger att de inte använder narkotika* och *andel ungdomar som uppger att de inte använder alkohol* och nästan för indikatorerna *andel ungdomar som uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld*, *andel ungdomar som uppger att de inte använder tobak* och *andel ungdomar som uppger att de inte burit vapen*. När det gäller indikator *andelen unga som skattar sin psykiska hälsa som god* är resultatet lågt. 55 %, 49 % av flickorna och 61 % av pojkarna, uppger att de skattar sin hälsa som god, vilket är långt under det satta årsmålet på 76 %. Resultatet speglar också ungdomarnas besökstyp hos ungdomsmottagningen där oro och ångest och nedstämdhet är främsta besökstypen. Nämnden arbetar på olika sätt förebyggande och med att erbjuda tidiga insatser för att stödja unga och deras familjer. Arbetet sker i samverkan mellan flera aktörer såsom socialtjänst, skola, förskola, ungdomsmottagning, fritid- och fältverksamhet och polis. Genom ungdomsmottagningen kan unga också få enskilda samtal och stöd av kuratorer. Fältassistenter finns tillgängliga i skolor, och på andra platser där ungdomar befinner sig, och på fritidsgården erbjuds olika aktiviteter. Resultatet är detsamma både i staden i övrigt samt nationellt, vilket innebär att det krävs

gemensamma tag för att stävja utvecklingen.

Uppdrag psykisk hälsa

Spånga-Tensta har använt medel för Uppdrag psykisk hälsa till olika satsningar under 2020. Medlen har använts till en del av handläggartjänst inom avdelning äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa som tillsammans med beroendeenheten inom IoF har haft uppdrag att arbeta med samsjuklighet. De har även använts till en fördjupning av funktionshinderinspektörernas granskningsrapport (Helhetssyn och samordning- stödet för enskilda 18 till 30 år aktuella inom socialpsykiatri) som ledde fram till ansökan om lokala utvecklingsmedel för genomförandet av projektet Djärva initiativ. Slutligen har medlen bidragit till framtagandet av en modell för samverkan och samhandling mellan beställarenheten för funktionsnedsättning och psykisk ohälsa samt beroendeenheten.

Uppföljning av utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst

Utifrån samverkansöverenskommelsen med polis och trygghetsstrategin har det bildats olika samverkansgrupper, bland annat samverkansgruppen nyrekrytering. Samverkansgruppen nyrekrytering har träffats löpande. I gruppen ingår representanter från Spånga-Tensta -och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, lokalpolisområde Järva och utbildningsnämnden. Gruppen har formulerat tre mål för det fortsatta samverkansarbetet i syfte att uppnå målen i trygghetsstrategin:

Barn i riskzon upptäcks tidigt och får tidiga insatser

Barn och unga deltar i strukturerad vuxenledd verksamhet (förebyggande och främjande insatser)

Barn och unga växer upp i en vardag fri från våld och kränkningar

Några exempel på effekter:

- Utifrån samverkansgruppen har ett lokalt nav startats upp och ytterligare två planeras för uppstart 2021.
- Ett gemensamt utvecklingsarbete har genomförts under hösten 2020, med fokus på *unga i riskzon och deras anhöriga*. Arbetet har fokuserat på hur alla enheter inom socialtjänsten kan arbeta utifrån ett processtänk i dessa ärenden, jämfört med traditionellt stuprörstänk. Hur kan respektive enhet se bortom sina organisatoriska gränser och erbjuda individen/familjen en helhetslösning? Utvecklingsarbetet utgår ifrån ett brukarperspektiv: att individen/familjen ska ha en väg in i socialtjänsten och få hjälp med alla behov/helheten och dels ett samverkansperspektiv; vikten av dialog och samverkan både internt och externt.
- Förebyggande skolteam har startats upp

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019– 2022

Utifrån handlingsplanen för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022, har en lokal handlingsplan arbetats fram. Målet är att pojkar och flickor ges jämlika förutsättningar för en god framtid utan våld och kriminalitet. Aktiviteter och prioriterade insatser har varit:

- Förebyggande skolteam
- Projekt intensifierad utredning i hemmiljö inom barn- och ungdom
- Myndighetsutövning: barn- och ungdomsenheten ser över sitt arbetssätt med unga i åldern 11-16 år, för att möjliggöra tidig upptäckt av unga i riskzon. En arbetsgrupp (bestående av chefer) och en utvecklingsgrupp (bestående av medarbetare och chefer) har skapats för att driva arbetet.
- Samverkan mellan avdelning förskola och avdelning IoF har intensifierats (förskolor/parklek och föräldrarådgivningen). En arbetsgrupp har bildats som arbetat med att skapa en strategi för att öka flödet av föräldrar från fsk/parklek till FRG, både enskilda stödsamtal och föräldrastödsgrupper.

Funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Nämnden har fortsatt att utveckla verksamheterna för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning i syfte att ge insatser av god kvalitet. Kvaliteten har säkerställts genom regelbundna granskningar och uppföljningar av handläggningen. Nämnden har arbetat för att öka brukares inflytande och delaktighet genom att utveckla arbetssätten kring brukares genomförandeplaner. Utbildningsinsatser har genomförts för att höja kvaliteten på den sociala dokumentationen.

Den pågående pandemin har inneburit ett särskilt fokus på att skapa trygga och lugna miljöer för brukare inom LSS-verksamheter vars vardag på olika sätt påverkats av restriktionerna. Verksamheterna har arbetat med att ta fram anpassad information för att hålla brukare uppdaterade om, och införstådda med, gällande restriktioner och de konsekvenser de innebär för de enskilda.

Verksamheterna inom socialpsykiatrin har genom ett fokus på samordnat stöd för enskilda ökat deltagandet i samordnade individuella planer (SIP). Brukarundersökningarnas resultat inom socialpsykiatrin visar på ett sammantaget förbättrat resultat jämfört med föregående år.

Nämnden har fortsatt att utveckla arbetssätten för att fler personer med psykisk ohälsa ska komma ut i arbete eller praktik. Arbetet har bland annat resulterat i en ansökan om lokala utvecklingsmedel för att driva projektet Djärva initiativ. Projektet riktar sig mot unga vuxna mellan 18-30 år med psykisk funktionsnedsättning som saknar sysselsättning. Ansökan har beviljats och projektet kommer att påbörjas under 2021.

Arbetet med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Under året har nämnden fortsatt att arbeta för att förbättra tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning utifrån stadens program för tillgänglighet och delaktighet 2018-2023. Programmets åtta fokusområden har varit vägledande i planering och genomförande av verksamhetsutveckling så som arbetet med att öka brukares delaktighet i brukarundersökningar samt hälsofrämjande aktiviteter.

Nämndens råd för funktionshinderfrågor har haft dialog med förvaltningen och givits möjlighet att inkomma med förslag till de remisser och motioner som förvaltningen svarar på. Sedan mars 2020 har fysiska rådsmöten inte varit möjliga att genomföra på grund av den pågående pandemin. Dialog med rådet har istället förts digitalt.

Tillgänglighetsanpassningar i stadsmiljön har genomförts utifrån den

tillgänglighetsinventering som genomfördes under föregående år.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts under året. Bedömningen baseras på att tolv av kommunfullmäktiges indikatorer uppnås helt, åtta uppnås delvis och en uppnås ej. Årsmålet i nämndens egen indikator uppnås ej. Två av de underliggande nämndmålen bedöms uppnås delvis och ett uppnås helt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %			100 %		100 %	100 %	VB 2020
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	83 %	81 %	81,8 %			100 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Nämnden når inte riktigt årsmålet, bland annat orsakats av svårigheter att hålla fysiska möten pga pandemin. Antalet allvarssamtal har ökat från föregående år.								
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	87,9 %	85,6 %	90,9 %	81,7 %		80 %	84 %	VB 2020
Analys Indikatoren avser samtliga egen insats, familjehem, kontakterksamhet och insats inom barn och ungdom inklusive vuxen. 206 barn och ungdomar har under året avslutades, varav 106 ej återaktualiserades i åldern 0-12 och 100 ej återaktualiserades i åldern 13-19 år.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	92 %	95 %	89 %	100 %		92 %	öka	2020
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	96 %	98 %	94 %	92 %		92 %	öka	2020
  Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	84 %	81 %			80 %	80 %	2020
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri	28,4	18,75 %	34,69 %	28,57		26 %	30 %	2020
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som	60	55,56 %	62,5 %			75 %	75 %	VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
klarar målen i kärnämnen i grundskolan								
Analys								
Målet har inte uppnåtts. Nämnden har under året arbetat för att höja andelen familjehemsplacerade barn som klarar skolmålen genom att arbeta tillsammans med familjehemsföräldrar och skolan. På grund av den pågående pandemin har många skolmöten genomförts via Skype eller telefon för att minska smittspridningen av Covid-19. För de familjehemsplacerade barnen kan en pandemi drabba extra då placerade barn ofta behöver extra stöd i skolgången.								
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	46 %	42,9 %	20 %	48,1 %		42 %	42 %	VB 2020
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	57,14 %			0 %		50 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	71,43	80 %	15 %	83,33	75	75 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Nämnden når inte helt det satta årsmålet. 14 personer har varit aktuella för insatsen Bostad Först, varav sju är kvar. Personer som är aktuella för insatsen har ofta en komplex problembild och i behov av ett samlat stöd. Insatsen är ett fortsatt utvecklingsområde under nästa år.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	87 %	88 %	84 %		97 %	90 %	2020
Analys								
Indikatorn baseras på stadens brukarundersökning inom området funktionsnedsättning och omfattar insatserna korttidshem och hemtjänst till personer under 65 år. Nämnden förbättrar resultatet i indikatorn jämfört med föregående år då utfallet var 84 procent, men aktuellt årsmål nås inte. Under året har nämndens verksamheter inom området funktionsnedsättning arbetat för att förbättra brukares nöjdhet med bemötandet genom utbildningar av personal och regelbunden handledning. Nämnden kommer att fortsätta arbeta för att förbättra nöjdheten med bemötande i verksamheterna.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	76 %	73 %	77 %	82 %		78 %	78 %	2020
Analys								
Indikatorn baseras på stadens brukarundersökning inom området funktionsnedsättning och omfattar insatserna gruppboende, serviceboende, daglig verksamhet och korttidstillsyn. Nämnden uppnår inte målet i indikatorn och utfallet visar en negativ utveckling jämfört med föregående år då andelen som upplevde att de kan påverka insatsens utformning var 82 procent. Nämnden bedömer att årets resultat kan ha påverkats av den pågående pandemin med de restriktioner den har inneburit för målgruppen.								
  Andel personer med insatser inom	88 %	91 %	86 %	69 %		86 %	80 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
socialpsykiatrin som är nöjda med sin insats								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god	55,3 %	60,7 %	48,7 %			76 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Avser frågor såsom <i>Hur ofta har du haft huvudvärk detta läsår? Hur ofta har du dålig aptit? Hur ofta har det hänt under detta läsår att du sovit oroligt och vaknat under natten?</i> Nämnden når inte målet och ligger marginellt över stadens sammanvävda resultat om 55 %, varav index 64 % för pojkar och 48 % för flickor. Resultatet har sjunkit i staden som stort och följer även en nationell nedåtgående trend. Resultatet är också långt under index från 2018 om 76 % som var senaste gången enkäten genomfördes.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	68 %	67 %	71 %			62 %	62 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	90 %	87 %	95 %			90 %	92 %	2020
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	87 %	92 %	96 %			91 %	91 %	2020
Analys Resultatet har försämrats något sedan föregående mätning. Fler flickor än pojkar har svarat att de inte använder tobak. Motsvarande förhållande gällde även 2018.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen	83,78 %	79	92			100	91 %	2020
Analys Resultatet har försämrats sedan mätningen 2018 då drygt 89 % svarade att de inte burit vapen. Försämringen gäller både hos flickor och pojkar. Resultatet kommer att användas som underlag inför analys och planering av insatser när det gäller trygghet inom stadsdelsområdet.								
  Antal vräkningar som berör barn	0	0	0	3		0	Tas fram av nämnd	VB 2020
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	73 %	82 %	82 %		92 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Indikatorn baseras på stadens brukarundersökning inom området funktionsnedsättning och omfattar insatserna gruppboende och serviceboende. Nämnden uppnår inte målet i indikatorn och utfallet visar en negativ utveckling jämfört med föregående år då andelen brukare som upplevde trygghet var 82 procent. Nämnden bedömer att årets resultat kan ha påverkats av den pågående pandemin då den inneburit genomgripande förändringar i brukarnas vardag.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.			
  Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och avhoppbarverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hemgång från Barnhus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utöka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnden ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placeras på skolor	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garantin i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.	2020-01-01	2020-06-30	
  Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringssystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga har goda förutsättningar att göra fria livsval

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Nämnden bidrar till att ge barn och unga goda förutsättningar att göra fria livsval genom att ge kvalitativt, rättssäkert och samordnat stöd och insatser till barn och unga i behov. Genom metoden Signs of Safety görs barn och vårdnadshavare delaktiga i utredning, planering och uppföljning. Uppföljningen av beslutade insatser ska stärkas bland annat genom förbättrad samverkan med öppenvården för barn och unga.

Strukturen för samverkan med utbildningsnämnden, polismyndigheten och Region Stockholm utvecklas i syfte att nå fler barn och familjer. En samordningsfunktion som ansvarar för samverkan mellan socialtjänsten och polisen inrättas. Inom 48 timmar från det att det kommit socialtjänsten tillkänna hålls allvarssamtal med unga som för första gången begått brott eller misstänks ha begått brott, dennes vårdnadshavare och polis. Arbetet med unga lagöverträdare ska fortsätta. Tidigare försöksverksamhet gällande snabbare lagförande i brottsmål för unga lagöverträdande under 18 år implementeras i verksamheten.

Samverkan inom barn i behov av särskilt stöd (BUS) blir mer operativ och individbaserad. Användningen av samordnad individuell plan (SIP) ska öka och uppföljningen av samverkan förbättras.

Nämnden fortsätter arbetet med att utveckla utredning och uppföljning av familjehem och jourhem. Fokus på hälsa och skolgång gör att fler familjehemsplacerade barn klarar målen i kärnämnen i grundskolan. Samverkan för obruten skolgång för placerade barn den så kallade SAMS-modellen ska implementeras.

Barn och unga som utsatts för våld eller har upplevt våld i nära relation upptäcks och erbjuds stöd och insatser. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med att upptäcka och hantera hedersrelaterat våld och förtryck.

Inom öppenvården för barn och unga prioriteras tidiga behandlingsinsatser till våldsutsatta barn med inriktning på våldsproblematik, barns säkerhet och föräldraskap. Ett systemiskt förhållningssätt används och familjens nätverk aktiveras och involveras. Utvecklingen av öppenvården fortsätter utifrån genomförd förstudie. I förstudien tillsammans med Röda korset, har öppenvårdens organisering och insatser kartlagts.

Förväntat resultat

- Barn får samordnade insatser
- Fler invånare tar del av öppenvård och föräldrastödjande insatser
- Färre unga uppger att de använder alkohol, narkotika och tobak
- Fler unga tar del av insatsen social insatsgrupp (SIG)
- Minskad andel barn som återkommer till individ och familjeomsorgen 12 månader efter avslutad insats
- Barn och unga som utsatts för våld eller upplevt våld och hedersrelaterat våld får stöd och insatser
- Barn är delaktiga vid beslut som rör dem

Analys

106 flickor och 206 pojkar från årskurs 9 bosatta i Spånga-Tensta har svarat på Stockholmsenkäten som genomförs vartannat år. Enkäten omfattar bland annat frågor om psykisk hälsa, brott, droger samt skola och föräldrar. Resultatet i Stockholmsenkäten når inte upp till de satta årsmålen. Detta gäller framförallt indikator *Andel elever i årskurs 9 i stadsdelen som uppskattat sin hälsa som god*, där enbart xxx skattar sin hälsa som god. Det är högre andel pojkar än flickor som skattar sin hälsa som god. Resultatet för hela staden visar på de lägsta siffrorna sedan 2004. En liknande negativ trend syns även nationellt. I arbetet med att förebygga att unga far illa är kunskap om risk- och skyddsfaktorer avgörande. Bra relation till föräldrar och en fungerande skolgång är viktiga skyddsfaktorer kring den unge. En annan viktig skyddsfaktor är en meningsfull fritid. Arbetet med att stärka skyddsfaktorer för barn och unga sker både på strukturell nivå och för enskilda individer. I arbetet med att förebygga att unga far illa är kunskap om risk- och skyddsfaktorer avgörande.

Årets första månader hade en minskning av antalet inkomna orosanmälningar, men under hösten ökade antalet markant, sammantaget skedde en ökning av totala ärenden 2020 jämfört med 2019. Under året inkom 1155 anmälningar mot 1071 anmälningar 2019.

Familjehemsplacerade barn och unga

För de barn som är placerade i Stockholms län har SkolFam erbjudits. Det är en omfattande insats för att stärka barnens resultat i skolan och som utförts i samarbete med utbildningsnämnden. För barn utanför Stockholms län finns inte den möjligheten. Nämnden fortsätter att arbeta långsiktigt för att få de placerade barnen att nå skolmålen. Barnens skolsituation följs regelbundet upp i samarbete med familjehemmen och barnens skolor. Där behov av extra stöd och resurser uppmärksammas görs en gemensam plan för hur dessa ska mötas.

Många skolmöten genomförts via Skype eller telefon för att minska smittspridningen av Covid-19. För de familjehemsplacerade barnen blir en pandemi extra drabbande då de ofta behöver extra stöd i skolgången. För gymnasieelever har undervisningen under perioder bedrivits på distans, vilket drabbat flera av de barn som redan har svårigheter i skolan på ett negativt sätt

Allvarssamtal (48 timmarssamtal)

Bedömningen är att resultatet av denna förändring har varit god, fältassistenter och familjerådgivarna har kunnat erbjuda stöd både för den unge men även för dennes vårdnadshavare. Ett resultat är också att fler vårdnadshavare hört av sig till familjerådgivarna efter allvarssamtalen och att fältassistenter etablerat nya relationer till ungdomar och vårdnadshavare som socialtjänsten tidigare inte fångat upp. En digital mätning skapats för att enklare rapportera statistiken och uppföljning av den.

Sociala insatsgrupper för unga (SIG unga)

SIG är en arbetsmetod för samverkan mellan socialtjänst, skola och polis för att stötta unga kriminella att sluta begå brott. Under året har endast en SIG-insats genomförts, vilket tros bero dels på att intresset för insatsen är lågt eftersom den erbjuds på frivillig basis, dels på att polisen inte haft någon särskild utsedd polis med ansvar för SIG unga. En polis har nu utsetts, något som kommer att bättre förutsättningar för att arbeta med metoden. Arbetet med en ny

vägledning för SIG unga fortgår och väntas vara klar i början av 2021. .

Samverkan

Socialekreterare i polishuset i Rinkeby

Under 2020 initierades ett projekt i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd om att en socialekreterare ska sitta i polishuset i Rinkeby. Uppdraget i polishuset innebär att socialekreterare är tillgänglig för att närvara vid förhör, konsultera polis vid exempelvis orosanmälningar och vara en väg in i socialtjänsten samt bygga upp ett gemensamt uppsökande arbete och hitta nya arbetssätt för samverkan.

Framtid Stockholm

Under året har nämnden utvecklat samarbetet med Framtid Stockholm Järva för att kunna erbjuda kvalitativa insatser för barn och unga i drogmissbruk. Framtid Stockholm Järva är en filial till Framtid Stockholm och samverkar bland annat med skola, socialtjänst och polis samt andra aktörer som har kunskap i frågor om ungas utsatthet när det gäller droger eller kriminalitet. Framtid Stockholm är en stadsövergripande verksamhet som bedriver öppenvårdsinsatser för målgruppen barn och unga samt deras familjer. Framtid Stockholm Järva vänder sig till boende i stadsdelarna Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. Ungdomar, föräldrar och samarbetspartners erbjuds delar av Framtid Stockholms utbud av sociala stöd- och behandlingsinsatser för barn och unga.

Samverkan har också skett genom insatsen Brief Strategy Family Therapy (BSTF), som är en evidensbaserad strategisk familjebehandling för målgruppen ungdomar upp till 17,5 år, där det finns oro för droger, alkohol och/eller där det finns ett utåtagerande eller antisocialt beteende. Nämnden har i samarbete med BSTF arbetat med att testa nya arbetsmetoder i syfte att utforma kvalitativa insatser för klienten som bättre svarar upp mot de behov som finns. Åtta barn och deras familjer har varit aktuella för BSTF år 2020.

Utöver detta har nio ungdomar erhållit insatsen SKKP (Särskild kvalificerad kontaktperson) och fem ungdomar har fått ungdomstjänst som utförts av Framtid Stockholm.

Nämnden har därutöver haft regelbunden och tät samverkan i arbetet mot dödligt våld. I denna samverkan ingår kriminalvården, polisen, socialnämnden, stadsledningskontoret och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. I samverkan finns en strategisk och en operativ grupp.

Projekt Intensivutredning i hemmiljö

Nämnden har tillsammans med Rinkeby-Kistas stadsdelsnämnd ansökt om och beviljats medel från Sociala investeringsfonden för att gemensamt arbeta fram en modell där utredningsarbetet för barn 0-12 år intensifieras, förläggs till hemmiljön och utförs gemensamt av socialekreterare och familjebehandlare. Projektperiod 1 april 2020 – 1 april 2024. Projektet är fullt bemannat sedan hösten och ett planeringsarbete har påbörjats.

Delaktighet via Signs of Safety

Nämnden har under året fortsatt arbetet för att göra familjer, barn och unga delaktiga samt skapa förståelse för hur en utredning inom socialtjänsten går till, bland annat genom metoden Signs of Safety. Signs of Safety är en utrednings- och uppföljningsmetod för handläggning som används inom socialtjänsten och som har ett ökat fokus på barnets och familjens

delaktighet i utredningsarbetet. Under året har delaktigheten genom metoden fördjupats ytterligare genom utveckling av interna rutiner och samverkan samt genom en barnenkät. Syftet med enkäten har varit att följa upp barns delaktighet på möten samt hur barnen har fått information från socialsekreteraren. Enkäten har genomförts vid två tillfällen, i februari och september månad. Barns delaktighet har i större utsträckning blivit belyst.

Under året har utrednings- och uppföljningsarbetet varit en utmaning då pandemin har försvårat att göra hembesök, ta emot besök på kontoret samt besöka placerade ungdomar. Fysiska möten har genomförts när detta har varit nödvändigt för att kunna göra bedömning i ett ärende.

Samordnade insatser

Nämnden verkar för att upprätta samordnade individuella planer (SIP) för barn och unga som behöver insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Under året har antalet SIP-möten minskat kraftigt. Den främsta anledningen är att svårigheter att genomföra möten med flera aktörer inblandade på grund av pandemin och att efterfrågan minskat då gymnasiet haft digital undervisning stora delar av året. För att öka antalet SIP-möten har nämnden arbetat med att utveckla andra sätt att arbeta kring samordnade insatser tillsammans med familjer och andra aktörer, som inte kräver fysiska möten, bland annat har en praktisk SIP-utbildning för handläggare genomförts för att sprida SIP-kompetensen och i större utsträckning möjliggöra att handläggare kan hålla egna möten. Sedan maj finns SIP-samordnare är på plats som utbildat i SIP samt stöttat handläggare i att hålla egna möten.

Ensamkommande asylsökande barn och unga

Ett fåtal kvotflyktingar och andra asylsökande aktualiserats under året men pandemin har troligtvis påverkat inflödet av nya ensamkommande barn och unga. Nämnden har i dagsläget ca 45 ärenden som rör ensamkommande. Flera ensamkommande har avslutats och erhållit bostad via SHIS och nämnden har genom ett projekt från Länsstyrelsen beviljat en kontaktperson som ska stötta ungdomen vidare in i vuxenlivet. Fram till årsskiftet hade tio ensamkommande fått stöd av en kontaktperson exempelvis genom att få hjälp med dyslexi, drogrehabilitering och stöd till insats för skuldsanering utifrån SMS-lån.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppfyllts delvis. Bedömningen baseras på att fyra av kommunfullmäktiges indikatorer uppnås helt, fyra uppnås delvis och en uppnås inte alls. Nämndens förväntade resultat uppnås delvis.

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd och insatser möter en rättssäker socialtjänst av god kvalitet som präglas av självbestämmande och trygghet

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska bidra till att barn, unga och vuxna personer med funktionsnedsättning får individuella, kvalitativa, likvärdiga och samordnade insatser. Personer med funktionsnedsättning ska, oavsett funktionsförmåga och utifrån sina förutsättningar, uppleva delaktighet i socialtjänstens utredning och kunna tillgodogöra sig stöd från socialtjänsten. Arbetet med att implementera stadens program för tillgänglighet och delaktighet i nämndens verksamheter ska fortsätta.

FN:s barnkonvention blir svensk lag den första januari 2020 vilket ställer höga krav på ett barnrättsbaserat perspektiv i socialtjänstens handläggning. Socialtjänsten ska fortsätta att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet och säkerställa barnperspektivet och barns delaktighet i handläggningen utifrån barnkonventionens intentioner.

Nämnden arbetar utifrån stadens program om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Nämnden fortsätter verka för att höja kunskapen om våld i nära relationer hos nämndens medarbetare i syfte att ge tidigt och anpassat stöd och skydd till berörda stadsdelsinvånare. Medarbetare inom funktionshinderområdet ska ha särskild kunskap om funktionshindrades utsatthet för våld i nära relationer med fokus på kvinnors utsatthet. Samverkan med nämndens relationsvåldscenter fortsätter.

De nya riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice ska vara implementerade i handläggningen och insatserna ska vara flexibla för att öka den enskildes delaktighet i samhällslivet. Nämnden ska verka för bättre framförhållning och längre beslutstider inom ledsagning- och avlösarinsatser i syfte att personer med funktionsnedsättning ges stödinsatser av god kvalitet inom en rimlig tidsrymd.

Nämndens verksamheter ska genom ett ökat fokus på arbetsinriktning inom daglig verksamhet underlätta för personer med funktionsnedsättning att komma i arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Ett särskilt fokus kommer att läggas på arbetslivsvägledning för den yngre målgruppen. Supported Employment kommer att användas som metod för att personer med funktionsnedsättning ska få och behålla praktik eller arbete på den ordinarie arbetsmarknaden.

Samarbetet med organisationer och föreningar inom funktionshinderområdet ska fortsätta att utvecklas. Nämndens verksamheter ska identifiera ytterligare former för samverkan som kan bidra till en ökad kvalitet i nämndens insatser för nämndens invånare med funktionsnedsättning.

Kvalitetsarbetet inom verksamheterna ska fortsätta att utvecklas genom metoden kollegial observation som används för att följa upp arbetssätten och kvaliteten i utförandet av insatserna. Nämndens verksamheter ska uppmuntras till att skapa nya innovativa arbetssätt och metoder för bästa möjliga brukarnytta. Aidentifierade kollegiala granskningar inom verksamhetsområdets myndighetsutövning ska fortsätta i syfte att säkerställa att män och kvinnor som ansöker om stöd och insatser behandlas lika.

Förväntat resultat

- Invånare med behov av stöd och insatser upplever ökad delaktighet i utformandet av insatser
- Barns bästa beaktas vid beslut som rör barn
- Personer med funktionsnedsättning som utsätts för våld i nära relation får tidigt och anpassat stöd och skydd
- Invånare med funktionsnedsättning ges ett ökat stöd för att få arbete på den ordinarie arbetsmarknaden

Analys**Rättssäkerhet och kvalitet**

Stadens funktionshinderinspektörer genomförde under hösten en granskning av rättssäkerhet och likställighet i handläggning av personlig assistans. Granskningen var en uppföljning av en tidigare granskning som genomfördes 2016. Spånga-Tensta var en av flera stadsdelsförvaltningar som ingick i urvalet. Resultatet visade att de utvecklingsområden som identifierats 2016 nu lyftes fram som styrkor i den aktuella granskningen. De områden som har visat en positiv utveckling är att utredningarna har en helhetsbild av de enskilda, att fullmakter hanteras korrekt samt överföring av relevant information från utredning till utförare av insatser. De utvecklingsområden som identifierats i den aktuella granskningen gäller anhörigperspektiv och information om anhörigstöd, barnrättsperspektiv och barnkonsekvensanalyser samt långsiktig planering i de enskilda ärendena. Granskningens resultat kommer att användas som underlag i den fortsatta verksamhetsutvecklingen.

Kollegial granskning har genomförts regelbundet för att säkerställa att handläggningen av ärenden inom myndighetsutövningen håller hög kvalitet. Den kollegiala granskningen har bland annat använts som metod inom beställarenheten för att följa upp att utredningar innehåller en barnkonsekvensanalys. Uppföljningen visar att enheten inte når målsättningen att samtliga relevanta utredningar innehåller en barnkonsekvensanalys. En granskning och utvärdering av det material som används i barnrättsarbetet har genomförts i syfte att säkerställa att barnperspektivet beaktas i högre utsträckning.

Under året har ett arbete för att uppdatera metodhandboken inom myndighetsutövningen. Metodhandboken är ett verktyg för att uppnå rättssäkerhet och likvärdiga arbetssätt i utredningsprocessen. Genom att sammanfoga metodhandboken för verksamhetsområdet funktionsnedsättning med handboken för socialpsykiatri säkerställs likställda arbetssätt i utredningar. Dokumentet har även uppdaterats med information om hur verksamheten arbetar med delaktighet och jämställdhet.

Inflytande och delaktighet

Under året har verksamheterna utvecklat arbetet med genomförandeplaner i syfte att öka brukares inflytande och delaktighet i insatserna. Medarbetare inom utförarverksamheterna har utbildats i att upprätta och följa upp planerna för att höja kvaliteten på dokumenten och att öka brukares delaktighet i framtagandet av planerna. Beställarenheten har utvecklat ett strukturerat arbetssätt kring uppföljning av genomförandeplanerna. Fokus i uppföljningen har varit att brukaren har gjorts delaktig samt att planen motsvarar beställningen.

Under året har ett arbete för att förbättra nöjdheten med bemötandet i nämndens verksamheter

pågått. Inom beställarenheten har utbildningar inom MI genomförts i syfte att bredda kompetensen och bibehålla en hög nivå på service och bemötande gentemot brukarna. Inom utförarverksamheterna har medarbetare deltagit i utbildningar via Forum Carpe på temat bemötande. Medarbetare har regelbundet deltagit i handledning för att förstärka arbetssätt kring bemötande, förhållningssätt och värdegrund.

Flexibla insatser

Nämnden arbetar enligt de nya riktlinjerna för ledsagning och avlösarservice för att skapa en mer flexibel insats för brukaren. Under året har ett nytt arbetssätt för bättre framförhållning och längre beslutstider inom insatserna personlig assistans och HVB-hem implementerats. Det nya arbetssättet innebär att tidigarelägga uppföljningar av insatserna för att skapa utrymme för bättre beslutsunderlag innan beslutet går ut. På detta sätt bidrar nämnden till att personer med funktionsnedsättning får stödinsatser av god kvalitet inom en rimlig tidsrymd.

Arbete och praktik

Under året har nämnden fortsatt att arbeta för att fler deltagare inom daglig verksamhet ska komma ut i praktik och arbete. Supported employment har använts som metod för att kartlägga förmågor, färdigheter och yrkesprofiler hos de enskilda brukarna för att kunna matcha brukare med arbetsplats. Några brukare i nämndens verksamheter har deltagit i en kurs på temat arbetsliv och arbetsmiljö hos Lärvox. Kursen gavs digitalt och syftade till att ge kursdeltagarna en bättre inblick i arbetslivet och öka deras förutsättningar till delaktighet i samhällslivet.

Den pågående pandemin har inneburit stora utmaningar för den dagliga verksamheten och målsättningen att få ut fler brukare i arbete och praktik. Restriktioner för att hindra smittspridning har inneburit att brukare som har haft arbetsplatser förlagda inom äldreomsorgen eller på externa arbetsplatser inte har kunnat gå till arbetet. I syfte att erbjuda dessa brukare andra arbetstillfällen har ett nytt samarbete med Spånga IP inletts. Arbetsuppgifterna på Spånga IP är bland annat ogräsrensning och skräpplockning men anläggningen har också kunnat användas till friskvårdsaktiviteter så som yoga och konditionsträning.

För den dagliga verksamheten har pandemin inneburit att verksamheten behövt förändra sina arbetssätt för att säkerställa att brukare erbjuds en meningsfull sysselsättning och självständiga arbetsuppgifter. Fokus i detta förändringsarbete har varit att skapa en lugn och säker arbetsmiljö för både brukare och medarbetare och att utforma nya aktiviteter utifrån de enskildas intressen och behov. Verksamheterna har lagt ett stort fokus på att genom tydliggörande pedagogik hålla brukare uppdaterade och informerade om gällande restriktioner med anledning av pandemin och vilka konsekvenser de får för de enskilda.

Våld i nära relation

Verksamheterna inom området funktionsnedsättning har under året fortsatt att stärka de egna rutinerna för att uppmärksamma våld i nära relation och vägleda till rätt stöd. Arbetet har bland annat skett genom deltagande i förvaltningens våldsförebyggande vecka då en föreläsning om våld i nära relation som riktas mot personer med funktionsnedsättning hölls. En handlingsplan för hantering av våld i nära relation har tagits fram på beställarenheten för personer med funktionsnedsättning och FREDA-kortfrågor, som syftar till att uppmärksamma

utsatthet för våld i nära relation, används rutinmässigt inom enheten.

Hälsa och välbefinnande

Verksamheterna har fortsatt att utveckla det hälsofrämjande arbetet för att brukare ska ha jämlika möjligheter att uppnå bästa möjliga hälsa. Inom daglig verksamhet har en workshop genomförts i syfte att främja god hälsa, bra matvanor och fysisk aktivitet. Under workshopen har brukare fått pröva på nya smak-, lukt- och synupplevelser i syfte att stimulera måltidsupplevelsen och inspirera till mer hälsosamma alternativ. En idrottsdag har arrangerats under året där deltagarna fick pröva på nya fysiska aktiviteter. Pandemin har inneburit att vissa friskvårdsaktiviteter som utförs inomhus har ställts in och ersatts med annan fysisk aktivitet. Exempel på nya aktiviteter som har införts är utomhusyoga, boule och promenader. Istället för att åka kollektivt har brukare använt cykel för att transportera sig.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts delvis. Bedömningen baseras på utfallen i kommunfullmäktiges indikatorer samt förväntat resultat. Två indikatorer uppnås helt och tre uppnås delvis. Nämnden når inte årsmålen i indikatorerna som mäter brukares trygghet, andelen personer som upplever att de kan påverka insatsernas utformning samt upplevelser av personalens bemötande. Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått, bortsett från det förväntade resultatet om brukares delaktighet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Planera och genomför aktiviteter för att främja god hälsa, bra matvanor och fysisk aktivitet.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Vuxna i behov av stöd och insatser möter en rättssäker socialtjänst av god kvalitet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Myndighetsutövningen och öppenvården för vuxna bidrar till att vuxna i behov av stöd får individuella, kvalitativa, rättssäkra och samordnade insatser.

Arbetet fortsätter med Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020. Nämnden arbetar förebyggande genom att utbilda och ge verktyg för medarbetare att upptäcka och hantera i våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Fokus är att öka kompetensen kring hedersrelaterat våld och förtryck. Att ge stöd i form av genomgångsbostäder till våldsutsatta ska utvecklas. Relationsvåldscentrum Väst (RVC) erbjuder biståndsbedömda och icke- biståndsbedömda insatser för våldsutsatta och våldsutövare samt stöd i rättsprocessen. Arbetet med att nå fler våldsutsatta män och fler våldsutövare fortsätter genom ökad regional samverkan. Vuxnas upplevelse av insatsen och effekten av insatsen från RVC ska förbättras.

Samverkan kring vuxna med behov av ett samordnat stöd från hälso- och sjukvård och

socialtjänst ska säkerställas genom samordnad individuell plan. Samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom och missbruk ska stärkas. Nämnden ska fortsätta att utveckla de egna arbetssätten med utgångspunkt i den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS).

Vuxna får stöd och insatser för att komma ifrån sitt missbruk. Fokus är rättssäker handläggning. Rätt insats ger mer varaktiga resultat. Vidare fortsätter arbetet med att utveckla behandling inom öppenvård för vuxna. Uppföljningen av beslutade insatser ska utvecklas. Boendestödet i försöks- och träningslägenheter ska utvecklas i syfte att fler lägenheter ska övergå från insats till eget kontrakt. Den reviderade tak över huvud- garantin ska implementeras. Barnrätten är integrerad i vuxenutredningar.

Det förebyggande arbetet mot spelmissbruk ska utvecklas i samverkan med Region Stockholm. Anhörigstöd för personer med missbruk inklusive spelmissbruk ska utvecklas.

Arbetet för att förebygga hemlöshet i stadsdelsområdet fortsätter. Förvaltningen informerar, stödjer och motiverar vuxna till att söka bostad på egen hand. Bland annat genom stöd i att registrera sig i bostadsköer och söka bostäder runt om i landet samt i hur man söker efter och besvarar bostadsannonser. Kunskap från utredningen om olovlig andrahandsuthyrning används i kvalitetsutveckling. Samverkan med hyresvärdar i stadsdelsområdet ska fortsätta att utvecklas. Invånare som är i behov av budget- och skuldrådgivning får stöd. Barnfamiljer i osäkra boenden är fortsatt prioriterade.

Verksamheterna inom socialpsykiatri fortsätter att utvecklas för att skapa en ökad delaktighet, inkludering och social gemenskap för personer med psykisk ohälsa. Möjligheterna att ta del av arbetslivsinriktade insatser ska öka genom ett stärkt fokus på arbetsinriktning inom sysselsättningsverksamheterna. Ett särskilt fokus kommer att läggas på arbetslivsvägledning för den yngre målgruppen. Supported Employment kommer att användas som metod för att personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionshinder ska få och behålla praktik eller arbete på den ordinarie arbetsmarknaden.

Inom socialpsykiatri fortsätter arbetet med Peer Support i syfte att öka den enskildes inflytande och delaktighet.

Arbetet med att utveckla arbetssätt inom sociala insatsgruppen (SIG), ålder 19-29 år, fortsätter tillsammans med socialförvaltningen och stadens SIG-verksamheter. Genom samordning med stadens avhopparverksamhet stärks invånarnas möjligheter att få stöd. Samverkan sker med polis, kriminal- och frivård, Jobbtorg och Region Stockholms beroendevård och psykiatri. Anhörigstöd ska utvecklas. Utvecklingsarbetet avseende riktade och långsiktiga insatser i syfte att förebygga och förhindra gängrelaterad kriminalitet fortsätter. Arbetet sker tillsammans med bland annat socialnämnden och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Nämnden ska fortsatt arbeta för att utveckla samarbetet med organisationer inom området psykisk ohälsa. Kvalitetsutveckling ska även ske genom en fortsatt utveckling av metoden

kollegial observation inom socialpsykiatri i syfte att kontinuerligt följa upp arbetssätten, likvärdigheten och kvaliteten inom verksamheterna.

Förväntat resultat

- Antalet samordnade individuella planer ökar
- Fler invånare som utsätts eller utövar våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck får stöd och insatser
- Fler invånare tar del av insatsen social insatsgrupp (SIG)
- Fler öppna insatser som bidrar till att motverka ohälsa och ensamhet eller social utsatthet
- Arbetsinriktningen ökar inom nämndens sysselsättningsverksamheter
- Brukare får snabbare insatser vid utskrivning från slutenvård.
- Antalet barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden minskar
- Inga barnfamiljer vräks
- Invånare som är i behov av budget- och skuldrådgivning får stöd.
- Barnfamiljer som söker budget- och skuldrådgivning får stöd inom en vecka.
- Barnets bästa beaktas vid beslut som rör barn
- Fler insatser riktade för anhöriga

Analys

Bostadslöshet

Under året har det vräkningsförebyggande arbetet kartlagts och förbättringsområden identifierats varav ett har lett till ett förändrat arbetssätt med ett aktivt uppsökande arbete med klienter som är nära vräkning. Samverkan med hyresvärdar i stadsdelsområdet är ett viktigt led i det vräkningsförebyggande arbetet då nämnden informeras två veckor innan en hyresvärd lämnar ett verkställande om avhysning till Kronofogdemyndigheten. Sex hushåll har avhysts från sina bostäder, dock inga barnfamiljer. Därutöver har nämnden genom sitt förebyggande arbete avvärt två barnfamiljer från avhysning på grund av hyresskuld, samt ytterligare sex personer där det förekommit såväl psykisk ohälsa som sanitär olägenhet.

HVT har under året fortsatt att utveckla verksamhetens kvalitets- och ledningssystem genom att revidera samtliga rutiner och att skapa en rutinhandbok med arbetsbeskrivningar. Vidare har HVT arbetat med att förtydliga och förenkla remissförfarandet för att remittera barnfamiljer till SHIS-boende och arbete pågår för att upprätta ett dokument som socialekreterarna kan använda sig av för att veta vad som krävs för att en familj ska anses uppfylla kraven för en SHIS-remiss.

Tillgången på bostäder i Stockholmsregionen är fortfarande problematisk. För att hjälpa personer med osäkra boendeförhållanden och hitta långsiktiga lösningar erbjuds boskolor, som syftar till att eliminera de sårbarheter som försvårar för individer att hitta ett eget kontrakt. Boskolor har inte varit möjlig att genomföra på gruppnivå med anledning av den pågående pandemin. Däremot har boskolor kunnat genomföras med personer enskilt, för att stötta till att hitta egen bostad.

Ett av Stiftelsen hotellhem i Stockholms (SHIS) boende i stadsdelsområdet avvecklades under sommaren. 53 hushåll omfattades av avvecklingen, 219 barn och vuxna. 26 av hushållen remitterades av nämnden till ordinarie SHIS-verksamhet för familjer och 27 hushåll ordnade

bostad på egen hand eller fått bostad via SHIS verksamhet för nyanlända.

Missbruk och beroende

Nämnden har på flera sätt under året arbetat för att vuxna ska få ändamålsenligt stöd och rätt insatser för att kunna ta sig ur sitt missbruk och beroende. Bland annat har arbetet fortsatt med att implementera behandling i enlighet med evidensbaserade metoder enligt socialstyrelsens riktlinjer för missbruksvård. Under året har deltagarna haft möjlighet att få KBT (Kognitiv beteendeterapi), CRA (Community Reinforcement Approach), HAP (Haschavvänjningsprogrammet) och MI (Motivational Interviewing). I vanliga fall finns det möjlighet att få KBT (kognitiv beteendeterapi) i grupp, men med anledning av Covid-19 har behandlingen bara erbjudits individuellt under våren. Under hösten öppnade grundbehandlingen upp för mindre grupper igen. Under året har nämnden inte sett någon pandemieffekt på ärendeströmning.

Under 2020 har 48 anmälningar enligt LVM (Lagen om vård av missbrukare i vissa fall) inkommit och utredning inletts i 16 av ärendena. Under 2019 inleddes LVM-utredning i 33 inkomna LVM-anmälningar. Minskningen bedöms bero på ett intensivt motiverande arbete för att vården ska bedrivas på frivillig väg enligt socialtjänstlagen, SoL.

Sociala insatsgruppen (SIG)

Antalet personer som tagit del av SIG-insatsen har ökat och under året har 32 personer varit aktuella, sju personer har återfallit i brott. Ökningen av aktuella ärenden tros ett vara resultat av ett utvecklingsarbete som initierades under 2019 och som har fortsatt hela 2020.

Utvecklingsarbetet har omfattat en ökad samverkan med polisen och framtagande av nya rutiner för säkerhetsbedömningar samt kommunikationsmaterial som fältassistenter och polis delat ut i möten med unga vuxna i riskzon. Fokus har varit trefas och det dödliga våldet och nå ut till personer som är involverade i de dödliga konflikterna. En mottagningstelefon och en funktionsbrevlåda har inrättats för underlätta kontakten med SIG. Ungefär fyra nya ärenden kontaktar SIG varje vecka. SIG inleder i ett tidigare skede kontakt med klienter som sitter på anstalt. Syftet är att förhindra att personerna återfaller i kriminalitet när straffet har avtjänats.

Våld i nära relation

Nämnden värnar om att ha god beredskap att möta, stödja och ge behovsanpassad insatser till våldsutsatta personer och personer som är våldsutförare.

Nämndens relationsvåldsteam (RVT) erbjuder flera insatser för våldsutövare och våldsutsatta bland annat i form av skyddade boenden, ekonomiskt bistånd, tillfälliga boenden, stödkontakt, praktiskt stöd, behandlingssamtal genom RVC (relationsvåldscenter) samt rådgivning. 150 ärenden har inkommit till relationsvåldsteamet under året, varav 28 män och 122 kvinnor. Åtta personer av 150 sökte stöd för våldsutövande, resten har varit våldsutsatta. Ett fortsatt utvecklingsområde är att nå till fler våldsutövare. Eftersom det har saknats riktade insatser för unga vuxna som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck har en samverkan inletts under året med Kruton i syfte att under utredningsarbetet tydligare identifiera hedersrelaterat våld. Arbetet kommer att fortgå under 2021 för att utveckla insatser som bättre kan möta behovet hos målgruppen.

Nämndens Våld i nära relationer-skolan (VINR-skolan) syftar till att höja kunskapen om våld i nära relationer samt hur man ställer frågor om våld hos yrkesverksamma i nämndens övriga

verksamheter. VINR-skolan erbjuder både enstaka föreläsningar och paketutbildningar för arbetsgrupper. Den pågående pandemin har dock försvårat möjligheten att sprida information om verksamheten och vilka stödinsatser som erbjudits och VINR-skolan har behövt ställa in flera utbildningar under året. Inför 2021 ska digitala alternativ för att sprida information om våld i nära relation utvecklas för att nå ut till flera medarbetare inom nämnden.

Relationsvåldscentrum Väst (RVC Väst) arbetar med stöd och behandling till personer som är 18 år och över som utsatts för eller utövat våld i nära relationer. RVC Väst är en samfinansierad verksamhet mellan fyra stadsdelsnämnder; Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby och Bromma. Från sommaren har RVC sett en ökning i antalet ärenden, främst av våldsutsatta. RVC Väst har haft få avbokningar under pandemin tack vare att flera samtal skett digitalt eller via telefon. Under året har RVC haft fokus på att bibehålla och utveckla samverkan med stadsdelsnämnderna och Polismyndigheten. Med anledning av pandemin har ett flertal samverkansmöten skett digitalt. RVC har använt systemet SU-kvinnofrid, som SKR tagit fram. Systemet syftar till att stödja kommunerna att bättre följa upp kvaliteten i och resultatet av sitt stöd till våldsutsatta vuxna för kunskaps- och verksamhetsutveckling. Systemet ska användas av stadens alla RVC och i förlängningen även kunna bidra till ökad kunskap om kvalitet och resultat inom kvinnofridsområdet nationellt.

Anhörigstöd

Det har under året varit ett högt inflöde av anhöriga till missbrukare som sökt stöd. Därutöver har tre anhöriga till kriminella sökt anhörigstöd. Behovet av stöd har varit stort då de anhöriga drabbats hårt av en kriminalitet som de själva inte har varit delaktiga i. Samtalen med anhöriga till kriminella har underlättats av att stödsamtalen kunnat genomföras på sökandens modersmål. Det har inte varit någon efterfrågan på anhörigstöd till spelmissbrukare. Samtalen utgår från evidensbaserade metoderna CRAFT (Community Reinforcement and Family Training) och KBT (Kognitiv beteende terapi) som fokuserar på psykosocial förstärkning och beteendeförändring.

Budget och skuldrådgivning

Under året har 94 budget- och skuldrådgivningsärenden påbörjats och 124 har avslutats. Barnfamiljer har utgjort ungefär hälften av de som söker stöd hos budget- och skuldrådgivningen. Barnfamiljer har fortsatt varit en prioriterad grupp och de har fått stöd inom en vecka. Väntetiderna för icke-barnfamiljer har under året överstigit en månad vilket beror på ett ökat inflöde av ärenden. En ökad arbetslöshet och skuldsättning till följd av den pågående pandemin tros vara orsaken till ökningen av antalet ärenden inom budget- och skuldrådgivningen. För att möta den ökande efterfrågan av rådgivning och för att minska väntetiden har beslut om att utöka bemanningen inom rådgivningsarbetet fattats.

Ett nytt dokumentationssystem för budget- och skuldrådgivningsärenden har implementerats under året. Samtliga nya ärenden registreras nu i det nya systemet BOSS+.

Samverkan har utvecklats med bland annat förvaltningens beroendeenhet och föräldrastödsrådgivning och en checklista har tagits fram som underlag för yrkesverksamma som möter personer i behov av budget- och skuldrådgivning. Under hösten deltog verksamheten i budget- och skulddagarna i Visby.

Samordnat stöd psykisk ohälsa

Nämnden har under året fortsatt att utveckla arbetet med att skapa ett samordnat stöd för personer med psykiska funktionsnedsättningar. En intern samverkansöverenskommelse mellan socialpsykiatri och enheter inom individ- och familjeomsorg, som ska stärka samordningen kring brukarna, har implementerats. En utbildning i motiverande intervju (MI) har ökat handläggarnas kunskap att motivera brukare till samordnade insatser och ett nytt arbetsmaterial har tagits fram för att bättre uppmärksamma behov av samverkan med andra aktörer så som arbetsförmedlingen och Region Stockholm. Genom deltagande och kallelser till samordnad individuell plan (SIP) har nämnden bidragit till att skapa en fungerande samverkan med brukaren i fokus. Inom socialpsykiatriens myndighetsutövning har antalet SIP-möten ökat jämfört med föregående år.

Inflytande och självständighet

Verksamheterna säkerställer att brukare har inflytande över de insatser som ges genom deltagande i upprättandet av genomförandeplan. Genomförandeplanen skrivs vid ny beställning eller vid ändringar i brukarens önskemål. Verksamheternas medarbetare har genomgått utbildningar i syfte att öka personalens kompetens att skriva genomförandeplan med brukarens delaktighet i målen. Vidare har verksamheterna fortsatt att arbeta för att enskilda klarar mer på egen hand genom att ha ett ständigt fokus på självständighet i ärendehandläggningen. Arbetet med Peer support har inte kunnat utvecklas vidare inom verksamheterna under det gångna året.

Nöjdhet med insatser

Under året har två omgångar av brukarundersökningar inom socialpsykiatri genomförts. Den första brukarundersökningen var en enkät som riktade sig till verksamhetsområdets boendeinsatser så som stödboende, gruppboende, boendestöd och HVB. Den andra brukarundersökningen riktades till socialpsykiatriens sysselsättningsinsatser. Brukarundersökningen inom boendeinsatser visade att svarsfrekvensen var lägre än föregående år vilket troligen beror på den pågående pandemin. Resultatet visade att nöjdheten med insatserna stödboende och HVB har ökat jämfört med föregående år. Brukarens nöjdhet med insatsen boendestöd hade dock minskat något. Brukarundersökningen inom sysselsättningsverksamheten visar en positiv utveckling. Störst positiv utveckling rör nöjdheten med det stöd som den enskilde brukaren får.

Sammantaget har brukarens nöjdhet med insatserna ökat under året. Indikatorn som mäter andelen brukare som är nöjda med sin insats väger samman resultatet från samtliga brukarundersökningar och årets utfall visar att nämnden når årsmålet.

Arbetsinriktning och sysselsättning

Under året har nämnden fortsatt att arbeta för att fler personer inom socialpsykiatri ska komma ut i arbete eller praktik. Sysselsättningsverksamheten och daglig verksamhet, vars verksamheter arbetar arbetsinriktat, har inlett en samverkan för att möjliggöra för fler att ta del av arbetsinriktade insatser. Supported employment har fortsatt använts som metod för att för att kartlägga förmågor, färdigheter och yrkesprofiler hos de enskilda brukarna för att kunna matcha brukare med arbetsplats.

Nämnden har ansökt om och beviljats lokala utvecklingsmedel för att utveckla nämndens sysselsättningsverksamhet. Utvecklingsprojektet riktar sig mot unga vuxna mellan 18-30 år

med psykisk funktionsnedsättning som saknar sysselsättning.

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS)

Vid årsskiftet 2019/2020 trädde den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i kraft. Lagen innebär ett minskat antal fristdagar för kommunen att ta emot utskrivningsklara patienter innan betalningsansvar för kommunen inträder. Nämnden har under året anpassat sina arbetssätt för att ha en god beredskap för att ta emot patienter som skrivs ut från slutenvården vilket har resulterat i att utskrivningarna har hanterats inom ramen för antalet fristdagar och att kommunens betalningsansvar inte har inträtt.

Samverkan psykisk ohälsa

Samarbetet med organisationer inom området psykisk ohälsa har inte kunnat utvecklas som planerat. Den pågående pandemin har påverkat verksamheternas möjligheter till omvärldsbevakning och kontakter med externa aktörer.

Flytt av stödboende

Under året har de boende på stödboendet på Elinsborgsbacken i Tensta flyttat till tillfälliga lokaler i fastigheten. Flytten skedde med anledning av att lokalerna genomgår ombyggnation till ett nytt förvaltningshus. Flytten var uppskattad av de boende då de nya lokalerna erbjöd nymålade lägenheter. I samband med flyttarna har några boende erbjudits försöks- och träningslägenheter och flyttat till eget boende.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Bedömningen baseras på att förväntat resultat är uppnått och att årsmålet i sju av kommunfullmäktiges indikatorer uppnås helt och ett delvis. Nämndens indikator som mäter andelen barnfamiljer som flyttar från tillfälligt till eget boende uppnås inte alls.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barnfamiljer som flyttar från tillfälligt boende till boende med eget kontrakt	8 st			15 st		15 st		VB 2020
Analys Nämndens egen indikator. Nämnden har bedrivit ett aktivt vråkningsförebyggande arbete samt stöttat barnfamiljer i att flytta från tillfälligt till stadigvarande boende, bl a genom individuell boskola och planering för hushållet. Under året har flera barnfamiljer som beviljats försörjningsstöd flyttat från tillfälliga boenden till boende med eget kontrakt utanför stadsdelen. Nämnden kommer under 2021 att lägga fokus på att minska antal barnfamiljer som beviljats akutboendelösning till stadigvarande boende former genom stöd och täta uppföljningar för att förhindra långvarigt boende på tillfälligt boende.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Planera och genomför aktiviteter för att främja god hälsa, bra matvanor och fysisk aktivitet.	2020-01-01	2020-12-31	
 Ta upp frågor om hälsa och behovet av stöd när genomförandeplaner och andra individuella planer följs upp och revideras.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbilda medarbetare inom socialpsykiatri i effektiva metoder mot samlarsyndrom.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten har inte kunnat genomföras som planerat med anledning av den pågående pandemin.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Pandemi

Äldreomsorgen är det område som har drabbats allra hårdast av pandemin. En stor del av det planerade utvecklingsarbetet har därför inte kunnat genomföras under året. I syfte att säkerställa trygghet för äldre har äldreomsorgen istället behövt göra stora omfördelningar av resurser och förändringar av arbetssätt.

Tryggt mottagande i hemmet

Tryggt mottagande i hemmet är ett individanpassat stöd för de äldre vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Med anledning av pandemin har Tryggt mottagande i hemmet varit en vilande insats under en del av året. Under året bildades ett förstärkningsteam i syfte att ge omsorg till personer med Covid-19 som befann sig i hemmet. De undersköterskor som arbetade inom ramen för Tryggt mottagande fick tillfälligt ingå i förstärkningsteamet till och med september. I slutet av året har ett visst utvecklingsarbete kring Tryggt mottagande i hemmet initierats med fokus på rutiner.

Ofrivillig ensamhet

Att motverka ofrivillig ensamhet för äldre är en stor utmaning och ett led i ett förebyggande arbete. Denna utmaning har ytterligare förvärrats med anledning av pandemin. Under året har pandemin påverkat verksamheten öppna träffpunkter. Då träffpunkterna varit helt stängda har nämnden erbjudit uteverksamhet i grupper om få deltagare samt uppsökande verksamhet. I perioder då träffpunkterna haft öppet har aktiviteterna utförts i mindre grupper och/ eller utomhus. Nämnden har verkat för att finnas tillgängliga på andra sätt för de äldre i stadsdelsområdet, mestadels via telefon och mejl.

Demens

Nämnden har under året arbetat för att skapa förutsättningar för att motsvara behoven för äldre med demens. Nämnden har under året initierat ett större utvecklingsarbete kring demens. Ett led i detta är att nämnden under slutet av året inlett ett pilotprojekt i samarbete med äldreförvaltningen och Bromma geriatrik. Målgruppen i pilotprojektet är personer som nyligen fått en demensdiagnos. Med anledning av de skärpta restriktionerna i Stockholmsområdet har pilotprojektet pausats och kommer återupptas när situationen tillåter. Utvecklingsarbetet kring demens kommer fortgå under 2021.

Jämställdhet

Nämnden verkar kontinuerligt för en jämställd äldreomsorg. De öppna träffpunkterna och beställarenheten för äldre är HBTQ-diplomerad. Samtliga brukarundersökningar inom äldreomsorgen analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Jämställdhetsanalysen fungerar som ett beslutsunderlag i verksamhetsutveckling. Nämnden har under året fortsatt att använda avidentifierade ärendedragningar i syfte att säkerställa en likvärdig bedömning, oavsett kön, etnicitet eller andra faktorer. Som en konsekvens av pandemin har en stor del av det planerade utvecklingsarbetet inom jämställdhet inte varit möjligt att genomföra. Nämnden kommer därför prioritera att utveckla arbetet under 2021.

Särskilt utsatta grupper

Under året har nämnden delvis genomfört det planerade utvecklingsarbetet kring äldre som lever med missbruk och/ eller i hemlöshet. Samverkan mellan beställarenheten för äldre och avdelning individ- och familjeomsorg har utvecklats. Beställarenhetens medarbetare har exempelvis deltagit på öppet hus hos enheten för ekonomiskt bistånd och samverkan har skett löpande på individnivå. Nämnden planerar att utveckla det vräkningsförebyggande arbetet riktat mot målgruppen äldre under 2021. Det kommer ske genom ett samarbete mellan beställarenheten för äldre och enheten för ekonomiskt bistånd.

Under året har beställarenhetens medarbetare genomgått utbildningar med fokus på särskilt utsatta grupper som äldre med psykisk ohälsa och missbruk.

Måluppfyllelse

Nämnden gör bedömningen att målet uppnått under året. Bedömningen baseras på att fyra fullmäktigeindikatorer uppnås helt och fem uppnås delvis. Underliggande nämndmål uppnås helt. Konsekvenserna av pandemin är en stor utmaning för nämnden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	86 %	82 %	88 %	67 %		78 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	54 %	31 %	64 %	55 %		63 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Indikatorn avser resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Stadsdelen har inget eget vård- och omsorgsboende men för att säkerställa att äldre får insatser efter behov och önskemål kommer nämndens arbete med avtals- och individuppföljningar att fortsätta.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	85 %	86 %	84 %	83 %		86 %	86 %	2020
Analys Indikatorn avser resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet har förbättrats med två procentenheter sedan 2019, men är fortfarande strax under årsmålet på 86 procent. Att resultat förbättras kan vara ett resultat av nämndens arbete med ramtid. Ramtid innebär att biståndshandläggaren beskriver behovet i beställningen till utföraren medan den äldre tillsammans med utföraren är delaktiga i planeringen av insatsen utifrån dagsaktuella behov och önskemål. Det planerade utvecklingsarbetet kring ramtid har inte kunnat genomföras fullt ut under 2020 med anledning av pandemin, vilket kan vara anledningen till att nämnden inte uppnår målvärdet fullt ut.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	79 %	64 %	84 %	77 %		78 %	77 %	2020
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	83 %	80 %	84 %	82 %		87 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Indikatorn avser resultat från Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet är en procentenhet högre än resultatet för 2019, men under kommunfullmäktiges målvärde på 87 procent. Nämnden gör bedömningen att den pågående pandemin påverkat möjligheterna att nå målet. Att det ändå går att se en förbättring från föregående år ser nämnden som ett resultat av vilka åtgärder som satts in för att säkerställa tryggheten för de äldre, trots den pågående pandemin.								
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	94 %	92 %	94 %	89 %		90 %	Tas fram av nämnd	2020
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	89 %	86 %	92 %	93 %		94 %	92 %	2020
Analys Nöjdheten inom dagverksamheten har minskat med fyra procent sedan 2019. Orsaken till det kan bero på att pandemin haft konsekvenser för omsorgstagare på dagverksamheterna.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	84 %	83 %	85 %	86 %		87 %	85 %	2020
Analys Indikatorn avser resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Den totala nöjdheten inom hemtjänsten har sjunkit med två procentenheter från föregående år. Det kan vara ett resultat av att pandemin ställt nya krav på hemtjänsten och att flera utvecklingsarbeten inte kunnat genomföras.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	85 %	77 %	89 %	86 %		87 %	82 %	2020
Analys Indikatorn avser resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Resultatet visar att resultatet sjunkit med en procentenhet från föregående år. Orsaken till detta kan vara att pandemin haft konsekvenser för omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden. Nämnden har inga egna vård- och omsorgsboende, för att säkerställa att äldre får insatser efter behov och önskemål kommer nämndens arbete med avtals- och individuppföljningar att fortsätta.								
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	8			8,6		9	Max 10 personer	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Äldre har en tillvaro som präglas av god kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldre ska kunna leva sitt liv med självbestämmande, respekt och värdighet. Äldre är delaktiga och trygga genom att de kan påverka hur och när insatser utförs. Ofrivillig ensamhet och oro ska förebyggas genom bland annat hbtq-certifierade mötesplatser och social gemenskap som möjliggör mänskliga möten och tillgång till varierade aktiviteter utifrån de äldres intresse och funktionsförmåga. Äldre med demens får riktat stöd av personal som har kunskap om demens och kognitiv svikt. Äldre i behov av stöd från flera huvudmän erbjuds ett samordnat och sammanhållet stöd, bland annat när de skrivs ut från sjukhus.

Stjärnmärkt och Silviacertifiering är två metoder som ska fortsätta att implementeras i verksamheterna. Stjärnmärkt är en utbildningsmodell från Svenskt Demenscentrum som främst vänder sig till hemtjänstenheter och särskilda boenden men även till biståndshandläggare. Syftet är att ge personalen kunskap och verktyg för att kunna utveckla det personcentrerade arbetet med äldre med demenssjukdom på sina arbetsplatser. Silviacertifiering innebär att all personal på enheten – vårdpersonal, lokalvårdare, vaktmästare, chefer – blir utbildade i demensvård i syfte att kunna bidra till högsta möjliga livskvalitet för de demenssjuka, oavsett sjukdomsgrad, samt ge stöd till anhöriga.

Biståndsbedömningen inom äldreomsorgen ska vara likvärdig och rättssäker. Alla, oavsett kön, ges en likvärdig bedömning utifrån sina individuella behov, är delaktiga och självbestämmande. Genomförandeplaner upprättas tillsammans med den äldre och insatserna följs upp. Kollegial granskning är en metod som används för att säkerställa kvalitet och likvärdighet.

Arbetet med ramtid inom hemtjänsten fortsätter att utvecklas. Ramtid innebär att de äldre ska kunna vara delaktiga i planeringen av utförandet utifrån dagsaktuella behov och önskemål. På dagverksamhet och vård- och omsorgsboende erbjuds äldre dagsutflykter och delaktighet vid måltidssituationen. Måltiderna ska vara goda, ha bra näringsinnehåll och upplevas som en

trevlig stund. Inom hemtjänsten ska det mänskliga mötet prioriteras.

"Matlyftet", som riktar sig till äldre i ordinärt boende, kommer att fortsätta genom stadsdelsnämndens öppna träffpunkter. Syftet med "matlyftet" är att skapa tillhörighet och få nya kontakter samt motverka ofrivillig ensamhet.

Tryggt mottagande är ett individanpassat stöd i hemmet vid utskrivning från vården. Arbets sättet fortsätter att utvecklas för att den äldre vid utskrivning ska känna trygghet vid hemkomst från sjukhuset.

Digitala och innovativa arbetssätt ska utvecklas under året för att hitta vägar att öka effektiviteten inom verksamheterna och förenkla för invånare att ha kontakt med nämndes verksamheter.

Under året kommer Fristad servicehus och Fristad vård- och omsorgsboende att avvecklas. Trygghet och god omsorg säkerställs för de äldre som bor kvar under avvecklingsperioden.

Dagverksamheterna kommer att flytta till nya lokaler på Älvkvarnsvägen under året.

Förväntat resultat

- Äldre är delaktiga i utformandet av sina insatser
- Äldre har en sammanhållen hälso- och sjukvård
- Äldre är nöjda med mat- och måltidssituationen
- Äldre är trygga inom nämndens verksamheter

Analys

Pandemi

Äldreomsorgen är det verksamhetsområde som drabbats hårdast av pandemin. En stor del av det planerade utvecklingsarbetet har inte kunnat genomföras under året. Resurser har omfördelats och arbetssätt har förändrats i syfte att säkerställa trygghet för de äldre, en god bemanning, tillgång till nödvändigt material samt ett nära och tillgängligt ledarskap.

Hur pandemin påverkat måluppfyllelsen kommer beskrivas under respektive område nedan. Ytterligare information om pandemins konsekvenser på äldreomsorgen kommer beskrivas under rubriken *Konsekvenser av pandemin*.

Ofrivillig ensamhet och öppna träffpunkter

Pandemin har påverkat verksamheten öppna träffpunkter. Då träffpunkterna varit helt stängda har nämnden erbjudit uteverksamhet i grupper om få deltagare samt uppsökande verksamhet. I perioder då träffpunkterna haft öppet har aktiviteterna utförts i små grupper, med avståndstänk samt noggrann renhållning. Flera besökare har uppgett att det hjälpt dem bryta den ofrivilliga ensamheten under pandemin. Periodvis har pandemin gjort att nämnden varit tvungna att pausa och ställa in aktiviteter, kurser, utflykter samt föreläsningar. Nämnden har verkat för att likväl finnas tillgängliga för de äldre i stadsdelsområdet, mestadels via telefon och mejl, i syfte att motverka den ofrivilliga ensamheten.

Delaktighet

Pandemin har försvårat nämndens arbete för att skapa delaktighet för den äldre i både handläggning och utformning av sina insatser.

Sedan mitten av mars har enbart prioriterade hembesök utförts av biståndshandläggare på beställarenheten. Utgångsläget för alla kontakter har varit att sköta dem via telefon, ofta i form av flerpartssamtal och inte sällan med tolk. Detta har skapat nya utmaningar för enheten att bibehålla delaktighet i utredningen.

Nämnden har under året verkat för att fortsätta implementera ramtid i verksamheterna i syfte att säkerställa att de äldre är delaktiga i utformningen av sina insatser. Ramtid innebär att biståndshandläggaren beskriver behovet i beställningen till utföraren medan den äldre tillsammans med utföraren är delaktiga i planeringen av insatsen utifrån dagsaktuella behov och önskemål. Arbetet med att implementera ramtid planerades att inledas under våren, men med anledning av pandemin har arbetet först kunnat påbörjas under hösten. Arbetet har innefattat en översyn av handlägningsprocess förändrats ur ett ramtidsperspektiv. Arbetet har resulterat i ett uppdaterat och tydligare ramtidarbete som främjar den enskildes möjligheter att styra över sin hemtjänst.

Trygghet

Trots pandemin har tryggheten för äldre i stadsdelsområdet ökat inom vård- och omsorgsboende, på dagverksamheter och inom hemtjänsten. På vård- och omsorgsboende har andelen trygga omsorgstagare ökat kraftigt från 89 procent 2019 till 94 procent 2020. Det är högre än nämndens målvärde på 90 procent. På dagverksamheterna har andelen som svarat att påståendet ”Jag känner mig trygg i min dagverksamhet” stämmer helt eller stämmer ganska bra ökat från 86 procent 2019 till 100 procent 2020. Inom hemtjänsten är resultatet 83 procent, vilket är en procentenhet högre än resultatet för 2019, men under kommunfullmäktiges målvärde på 87 procent. Nämnden gör bedömningen att den pågående pandemin påverkat möjligheterna att nå målet. Att det ändå går att se en förbättring från föregående år ser nämnden som ett resultat av vilka åtgärder som satts in för att säkerställa tryggheten för de äldre, trots den pågående pandemin. I nämndens egen hemtjänstverksamhet har under året gjort särskilda satsningar på vårdhygien och skyddsutrustning.

Mat- och måltidssituationen

Nämnden har under året verkat för att måltiderna ska vara goda, ha bra näringsinnehåll och upplevas som en trevlig stund på dagverksamheterna. I brukarundersökningen för dagverksamheterna i egen regi har andelen som svarat att påståendet ”Måltiderna är en trevlig stund på dagen” stämmer helt eller stämmer ganska bra ökat från 92 procent 2019 till 95 procent 2020.

Under året har nämnden fortsatt arbeta utifrån projektet Matlyftet. Målgruppen för matlyftet är äldre i ordinärt boende och projektet syftar till att utveckla former för att förbättra måltidsupplevelsen och motverka ofrivillig ensamhet. Ett flertal av de aktiviteter som planerades inom projektet har inte varit möjliga att genomföra med anledning av pandemin. Dessa aktiviteter innefattar utflykter med buss, föreläsningar och firandet av högtider. Nämnden har istället genomfört andra aktiviteter som exempelvis soppluncher utomhus eller gratis matlådor till seniorer som deltagit i utomhusaktiviteter.

Demens

Under året har nämnden vidtagit ett flertal åtgärder i syfte att säkerställa att personer med

demens får sina behov tillgodosedda och få stöd av hög kvalitet. En demenskoordinator har anställts på förvaltningen och påbörjat sitt uppdrag i september. Demenskoordinatoren har, tillsammans med andra specialistfunktioner på förvaltningen, initierat ett genomgripande utvecklingsarbete kring målgruppen.

Nämnden startade i slutet av året ett pilotprojekt tillsammans med äldreförvaltningen och Bromma geriatrik. Projektet utföras genom samtalsgrupper om demens för personer som nyligen fått en demensdiagnos. Inom ramen för projektet har en samtalsgrupp bildats och denna har träffats två gånger. Med anledning av de skärpta restriktionerna i Stockholmsområdet har samtalsgruppen pausats. Arbetet kommer återupptas när situationen tillåter. Nämnden har under året fortsatt stärka kunskapen och kompetens om demens genom Stjärnmärkt, men med anledning av pandemin har arbetet inte kunnat genomföras helt i enlighet med plan. Under 2021 kommer nämnden fortsätta arbetet med Stjärnmärkt som ett led i utvecklingsarbetet kring demens.

Dagverksamheterna har flyttat till nya lokaler på Älvkvarnsvägen som är mer anpassade efter målgruppen demens, både vad gäller inne- och utemiljön.

Samverkan och sammanhållen hälso- och sjukvård

Nämnden har under året verkat för en sammanhållen hälso- och sjukvård för de äldre genom samverkan. Samverkan har utvecklats med både slutenvård och öppenvård under året utifrån pandemin. Utskrivning från slutna hälso- och sjukvård har varit särskilt prioriterat, vilket resulterat i att nämndens frist dagar i samband med utskrivning är nära 0.

Tryggt mottagande i hemmet är ett individanpassat stöd för de äldre vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Nämndens planerade utvecklingsarbete kring arbetssättet har inte kunnat genomföras under året. Tryggt mottagande i hemmet har varit en vilande insats under en del av året. När förstärkningsteamet inom hemtjänst skapades för att ge omsorg till de personer som hade covid-19 och befann sig i hemmet, utgjorde undersköterskorna i tryggt mottagande basen i det teamet. De ingick i förstärkningsteamet till och med september. Därefter har ett visst utvecklingsarbete påbörjats med fokus på rutiner.

Avveckling

Under 2020 har verksamheterna Fristad servicehus och Fristad vård- och omsorgsboende avvecklats.

Måluppfyllelse

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts under året. Konsekvenserna av pandemin är en fortsatt utmaning för nämnden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förbättra informationen om möjligheten för äldre att söka bostadstillägg.	2020-01-01	2020-12-31	
! I samarbete med äldrenämnden och Micasa fastigheter AB bidra till att se över hur nämnden kan möjliggöra för fler kollektiva boendeformer för äldre.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys			
Aktiviteten har inte kunnat genomföras med anledning av pågående pandemi.			

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
!	I samarbete med äldre- och sjukvården för en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Aktiviteten har inte kunnat genomföras med anledning av pågående pandemi.				

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Pandemin har inneburit att aktiviteter som planerats i området tvingats ställa in. Prioriterat har dock varit att upprätthålla och utöka sommarlovsaktiviteter för barn och familjer. Även om samverkan med civilsamhället inte har kunnat genomföras på samma sätt som tidigare så har många kontakter upprätthållits och varit viktiga i arbetet med feriearbeten och sommarlovsaktiviteter samt för att sprida information från myndigheter i samband med pandemin.

Näringsliv

Nämnden har under året genomfört informationsinsatser för att kommunicera lättnader som Stockholms stad och övriga samhället kan ge för att hjälpa stadens företagare med anledning av pandemins konsekvenser. En lokalhandlingsplan för näringslivsfrågor har arbetats fram under året.

Attraktiv, tät och funktionsblandad bebyggelse

Under året har beslut om ett nytt förvaltningshus i Tensta fattats. Därtill har beslut fattats om att tillskapa nya bostäder för personer med funktionsnedsättningar samt nya förskolor. Arbetet med en ny gemensam lokalisering för medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta har fortsatt. Samlokaliseringen förväntas bidra till bättre anpassade lokaler för verksamheternas behov, en stärkt service för invånare och besökare samt en stärkt närvaro och ökad trygghet i centrala Tensta.

Nämnden gör årliga boendeplaner för bostäder med särskild service och äldres boende tillsammans med övriga stadsdelsnämnder inom region västerort och konkretiserar övriga behov av lokaler på kort och lång sikt i lokalförsörjningsstrategin. Nämnden har deltagit i SAMS-arbetet och samverkan med berörda facknämnder.

Kultur och fritid

Nämnden har, i samverkan med lokala kulturaktörer och civilsamhället erbjudit barn och unga ett varierat kulturutbud och lovprogram. Den lokala Prideveckan genomfördes i månadsskiftet juli-augusti. Aktiviteterna genomfördes utomhus.

Hållbarhet, miljö och transporter

Nämnden har fortsatt att miljöanpassa verksamheternas bilar och se till att transporter sker på de mest miljövänliga sätt. Nämnden har beviljats klimatinvesteringsmedel för smarta papperskorgar som minskar antalet tömningar och bidrar till färre transporter. En vitvaruinventering har genomförts under året. Inventeringen kommer att användas som underlag för kommande energieffektiviseringar och klimatinvesteringar. Nämnden har fortsatt

arbetet med att förbättra vattenkvalitet, skötsel och rekreativsvärde kring stadsdelsområdets vattendrag.

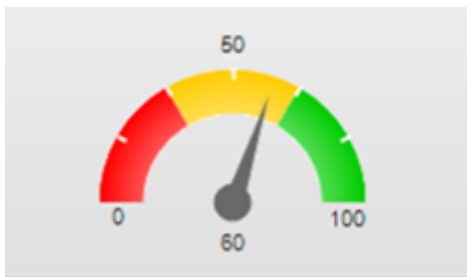
Under året har en inventering av förvaltningens fordonspark genomförts i syfte att skapa en långsiktig planering för att fasa ut de fordon som drivs av fossila bränslen. Majoriteten av förvaltningens fordon är miljöbilar.

Förvaltningen har under året tagit fram och implementerat en ny lokal klimat- och miljöhandlingsplan som bidragit till måluppfyllelsen inom bland annat energianvändning, källsortering och hantering av kemikalier.

Civilsamhälle

Nämndens föreningssamordning har utvecklats under året för att ge ett förbättrat stöd till det lokala föreningslivet. Föreningssamordningsverksamheten har haft ett särskilt uppdrag att samordna pandemirelaterad information mellan föreningsliv, civilsamhälle och förvaltning. Nämnden har fattat flera beslut som har syftat till att underlätta arbetet för föreningar med beviljade föreningsbidrag, bland annat att bidrag inte ska återkrävas i de fall där aktiviteter inte kunnat genomföras som en följd av pandemin samt möjlighet till att söka extra föreningsbidrag.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden bedöms ha uppfyllt kommunfullmäktiges inriktningsmål delvis. Bedömningen baseras på att tre av fem verksamhetsmål har uppfyllts helt, ett har uppfyllts delvis och ett är ej uppfyllt, se bild ovan.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har under perioden färdigställt ett förslag till lokal handlingsplan för näringslivsfrågor som hanteras i nämnd under början av 2021. Stöd och information till lokala näringsidkare utifrån den rådande pandemin har getts löpande. Flera inplanerade samverkansforum och möten har inte kunnat genomföras på grund av den pågående pandemin. Näringslivsrådets möten har genomförts digitalt under året.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål uppnås och aktivitet kommer att genomföras.

Nämndmål:

Det är attraktivt och tryggt för företag att verka och växa i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden fortsätter att utveckla samverkan med företagarföreningarna i stadsdelsområdet. Det lokala näringslivet är en viktig aktör för att skapa fler arbetstillfällen och för trygghetsarbetet i stadsdelsområdet.

Inom ramen för näringslivsrådet samverkar nämnden med företrädare för det lokala näringslivet. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog med, och uppföljning av, de företag som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden. Nämnden samverkar med Stockholm Business Region (SBR) för att kartlägga möjligheter för ökad tillväxt genom lokala näringslivsanalyser samt genom att föra lokala näringslivsdialoger. I dialog med nämnden och det lokala näringslivet arbetar nämnden strategiskt med att utveckla och stärka stadsdelsområdets näringslivsarbete i enlighet med stadens näringslivspolitik. En lokal handlingsplan utarbetas i samråd med SBR.

Förväntat resultat

- Företag upplever att stadsdelsområdet är tryggare att verka i
- Ökad samverkan med näringslivet
- Fler företag etablerar sig och stannar kvar i stadsdelsområdet
- Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som företagsvänligt och att samarbetet med stadsdelsförvaltningen är gott

Analys

Den pågående pandemin har inneburit stora konsekvenser för många företagare i stadsdelsområdet. Nämnden har gjort löpande insatser i syfte att stödja företagare. Bland annat fortsätter informationsinsatserna på sex olika språk i syftet är att kommunicera de lättnader som Stockholms stad och övriga samhället kan ge för att hjälpa stadens företagare.

Nätverksträffar, företagsbesök, uppsökande aktiviteter och andra fysiska möten har skjutits på framtiden. Bland annat var en företagartäff i Tensta med stadens finansborgarråd planerad till september men träffen skjuts upp ytterligare på grund av pandemin.

Arbetet med lokal handlingsplan för näringslivsfrågor har slutförts och planeras att beslutas i nämnd under inledningen av 2021.

Trygghetsfrågan är mycket viktig för det lokala näringslivet. I projektet Platssamverkan Tensta centrum ingår näringslivet som en viktig aktör.

Nämnden prognostiserar att målet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen baseras på att aktiviteten är slutförd och att förväntat resultat kommer uppnås.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Nämnden genom näringslivrådet skapar forum för näringslivets utveckling med relevanta aktörer inom stadsdelsområdet.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

◆ Uppfylls delvis

Analys

Under året har nämnden fattat flera beslut för att tillskapa nya bostäder inom LSS och SoL samt nya förskolor i stadsdelsområdet. Ett beslut om ett nytt förvaltningshus i Tensta har fattats. Under 2022 beräknas det nya förvaltningshuset stå färdigt. Arbeta för att samlokalisera nämndens medborgarkontor och biblioteket i Tensta har pågått under året. Samlokaliseringen ska bidra till bättre anpassade lokaler för verksamheternas behov, en stärkt service för invånare och besökare samt en stärkt närvaro och ökad trygghet i centrala Tensta.

Nämnden har samverkat med stadsdelsnämnderna i region västerort kring framtagandet av boendeplaner för äldreomsorg och bostäder med särskild service inom området funktionsnedsättning. Boendeplanerna har utgjort ett strategiskt planeringsunderlag för tillskapandet av nya bostäder för målgrupperna. Samverkan med berörda fackförvaltningar, stadens bolag och byggherrar har pågått under året i syfte att säkerställa verksamheternas lokalbehov.

Arbetet med att implementera förvaltningens lokalförsörjningsprocess har pågått i syfte att säkerställa en effektiv hantering av nämndens lokalbestånd.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts delvis. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål uppnås helt men att årsmålet i indikatorn inte nås. Utmaningar med att färdigställa nya LSS-bostäder kvarstår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0		1	Tas fram av nämnd	2020
Analys Genomförandebeslut har under året fattats för 44 nya lägenheter inom LSS, SoL samt daglig verksamhet på Elinsborgsbacken i Tensta samt för en ny LSS-bostad i Spånga. Inga av dessa bostäder kommer att färdigställas under 2020.								

Nämndmål:

Invånarna har tillgång till god samhällsservice och deras behov uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden gör årliga boendeplaner för bostäder med särskild service och äldres boende tillsammans med övriga stadsdelsnämnder inom region västerort och konkretiserar övriga behov av lokaler på kort och lång sikt i lokalförsörjningsstrategin. Nämnden deltar i SAMS-arbetet och samverkan med berörda facknämnder.

Vid om- och nybyggnationer undersöks möjligheten till kostnadseffektiva lösningar för produktion av solenergi, för att bidra till stadens klimatmål och minska stadens totala kostnad för energi.

Förväntat resultat

- Analyser av det framtida behovet av förskoleplatser är träffsäkra och leder till att barnomsorgsgarantin kan hållas
- Nämnden medverkar till att fler grupp- och servicebostäder planeras
- Nämnden har god kännedom om stadsutvecklingen på kort och lång sikt och har en god samverkan med berörda facknämnder och bolag

Analys

Nämnden har under året deltagit i regelbundna möten med de berörda fackförvaltningarna, stadens bolag och byggherrarna för att säkerställa verksamheternas lokalbehov. Under 2020 har dock de stora områdesmötena ställts in och ersatts av digitala möten med ett lägre antal deltagare.

Ett nytt sätt att samordna lokalförsörjningsplaner till en övergripande lokalresursplan med långsiktighet för hela staden har påbörjats. Första sammanställningen genomfördes under våren 2020 och en motsvarande för 2021 är under utarbetande. Befolkningsprognoserna ligger till grund för den långsiktiga planeringen.

Arbetet med att implementera lokalförsörjningsprocessen i verksamheterna har fortgått under året. Därtill kommer en rad stödprocesser att kartläggas för att standardiseras.

Under våren har flera byggprojekt som innefattar lokaler för förvaltningens verksamheter kommit igång efter plan- och överklagandeprocesser.

Under året har genomförandebeslut fattats rörande en ny förskola med tre avdelningar på Bifrostvägen och en ny förskola med fem avdelningar på Gullingeplan. Därtill har genomförandebeslut också fattats kring ett nytt förvaltningshus i Tensta. Under våren har stadsdelsnämnden fattat genomförandebeslut om 44 nya lägenheter inom LSS, SoL samt daglig verksamhet på Elinsborgsbacken i Tensta. Därtill har inriktningsbeslut fattats om 6 lägenheter inom LSS i ett nytt kvarter vid Spångaviadukten. Arbetet med nya LSS-bostäder fortgår för fastigheterna Ferdinand och Hedvig 7 i Solhem.

Arbetet med en ny gemensam lokalisering för medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta har fortsatt. Samlokaliseringen förväntas bidra till bättre anpassade lokaler för verksamheternas behov, en stärkt service för invånare och besökare samt en stärkt närvaro och ökad trygghet i centrala Tensta.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet och det förväntade resultatet uppnås helt. Utmaningar med att påverka nybyggnationen i stadsdelsområdet och tillgodose behovet av LSS-bostäder kvarstår.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har fortsatt att arbeta för att öka andelen miljövänliga transporter genom en långsiktig planering för förvaltningens fordonsflotta. Majoriteten av förvaltningens fordon utgörs av miljöbilar.

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål är uppfyllt. Utmaningen med att samordna arbetet med berörda fackförvaltningar kvarstår.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter har effektiva och hållbara transporter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsområdets gång- och cykelvägar är väl underhållna och tillgängliga för alla. Nämnden arbetar utifrån stadens policy för klimatsmarta resor och transporter. Verksamheterna genomför sina resor och transporter på ett hållbart sätt såsom genom att gå, cykla eller åka kollektivt. Nämnden kommer i samband med upphandlingar att ställa krav på miljövänliga transporter.

Förväntat resultat

- Ökad andel av miljöanpassade transporter i stadsdelsområdet
- Medarbetarna går, cyklar eller reser kollektivt i möjligaste mån när de reser i tjänsten

Analys

Nämnden har genomfört och avslutat en inventering av fordonsflottan för att identifiera vilka fordon som fortsatt drivs av fossila bränslen och som behöver bytas ut under kommande planperiod. Majoriteten av förvaltningens flotta består av miljöbilar och under året har endast nya miljöbilar leasats eller införskaffats enligt miljöbilsplanen. Arbetet med att utforma en

plan för utfasning av nämndens fordon som inte är miljöanpassade kommer att fortsätta under 2021.

Nämnden har under planperioden ökat tillgängligheten att ladda miljöbilar genom att installera två nya laddstolpar inom stadsdelsområdet.

Nämnden planerade att genomföra informationskampanjer för att kompetensutveckla all personal som kör bil i tjänst om hållbar- och miljöanpassad körning. Detta har dock inte kunnat genomföras på grund av den pågående pandemin. Arbetet kommer att fortsätta under 2021.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt. Bedömningen baseras på att förväntat resultat är uppnått och att en av två planerade aktiviteter genomförts. Utmaningar med att samordna arbetet med berörda fackförvaltningar kvarstår.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra informationsinsatser om sparsam och miljöanpassad körning för medarbetare som använder bil i tjänst.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten har inte kunnat genomföras med anledning av den pågående pandemin. Aktiviteten överförs till 2021.			
 Utforma en plan för utfasning av nämndens fordon drivna av fossila bränslen.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls delvis

Analys

Nämnden har under året erbjudit ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter till barn och unga, bland annat genom lovprogram för barnfamiljer och unga. Specifika aktiviteter har erbjudits de prioriterade målgrupperna. Pågående pandemi har dock gjort att flera inplanerade aktiviteter har ställts in, eller planerats om och genomförts på annat vis.

Med utgångspunkt i Stockholm stads idrottspolitiska program 2018-2022 har nämndens kultur- och fritidsverksamheter erbjudit aktiviteter kopplade till rörelse och hälsa.

Genom att arbeta för tydlig och lättillgänglig information om föreningsstöd och föreningsbidragsprocessen har nämnden bidragit till att skapa goda förutsättningar för ett levande föreningsliv i stadsdelsområdet. Föreningssamordningsverksamheten som utgår från nämndens medborgarkontor har haft en central roll i samordningen av covid-19-relaterad information mellan civilsamhälle, föreningsliv och förvaltning.

Målbedömning

Nedan indikatorer utgår från resultaten i årets skolenkät. En effekt av pandemin har varit ett minskat utbud av aktiviteter för barn och unga under året vilket kan vara en anledning till det

minskade resultatet. Nämnden kommer därmed delvis att uppnå målen. Bedömningen baseras på att samtliga fullmäktigeindikatorer uppnås delvis. Ett underliggande nämndmål uppnås helt och ett uppnås delvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	71 %	68 %	74 %	82,6 %		75 %	75 %	2020
Analys Pandemin har påverkat utbudet av idrottsaktiviteter under året.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter	71 %	68 %	75 %	77,8 %		75 %	75 %	2020
Analys På grund av pandemin har många kulturaktiviteter behövt ställas in.								
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	62 %	65 %	59 %			65 %	65 %	2020
Analys Pandemin har påverkat ungdomars förutsättningar att delta i föreningslivet i området.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshantering.	2020-01-01	2020-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga har tillgängliga, meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Fritidsgårdar och parklekar erbjuder meningsfull, attraktiv och trygg verksamhet för barn och unga. Verksamheterna präglas av ett främjande synsätt där positiva förväntningar på barn och unga som aktiva, engagerade och skapande individer finns. Nämndens fritidsverksamheter erbjuder aktiviteter som främjar delaktighet, god fysisk och psykisk hälsa samt stödjer ungas identitetsutveckling och framtidstro. Fritidsgårdarna fokuserar på bland annat digital innovation, identitetsutveckling och ungas delaktighet. Folkans fritidsgård utvecklas till en mötesplats för temainriktade aktiviteter i syfte att få unga utveckla och hitta nya fritidsintressen. Parklekarna har fokus på lek, natur, miljö och odling.

I linje med agenda 2030 och FN:s barnkonvention utvecklar fritidsverksamheterna arbetet för hållbar utveckling med att systematisera arbetet med jämställdhet, normkritiskt förhållningssätt samt tillgänglighet. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet såsom unga med funktionsnedsättning, flickor, nyanlända och hbtq-personer. Verksamheten utvecklar specifikt riktad fritidsverksamhet till ungdomar med funktionsnedsättning vissa kvällar i veckan.

Nämndens parklekar och fritidsgårdar utvecklar samverkan med vårdnadshavare i syfte att skapa delaktighet i barn och ungas fritid med fokus på de prioriterade målgrupperna. Samverkan med socialtjänsten och fältarbetare utvecklas. Under året görs kompetenshöjande insatser inom det förebyggande arbetet mot ungas användning av alkohol, narkotika, doping och tobak. Fritidsgårdarna ökar samverkan både internt och externt i syfte att utveckla och effektivisera verksamheten som erbjuds. I samverkan med civilsamhällets aktörer utvecklas arbetet för att erbjuda studiehjälp på fritidsgårdar.

Nämnden erbjuder, i samverkan med föreningar och andra aktörer, ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter exempelvis teater, dans och musik. Barn får tillgång till professionell kultur i form av teater, muséer och andra utställningar bland annat genom stadens kultursatsning Kulan som erbjuder rabatterade kulturupplevelser. Kulturutbudet ska främja olika kulturer inkluderat de nationella minoriteterna.

Nämnden fortsätter arbeta och utveckla arbetssätt för att öka andelen barn som deltar i kolloverksamhet från underrepresenterade målgrupper samt att erbjuda fler barn och unga med funktionsnedsättningar möjlighet att delta i ordinarie kolloverksamhet.

Förväntat resultat

- Ökad andel flickor i fritidsverksamheterna
- Fler fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, flickor och hbtq-personer
- Ökat antal barn som deltar i sommarkolloverksamhet

Analys

Upphandling av fritidsgårdsverksamhet

En utredning av fritidsverksamheten färdigställdes under våren. Därefter beslutade nämnden att genomföra en upphandling av drift av fritidsgårdarna House of Tensta, Hjuset, Grottan och

Spånga Folkan och att Bromstens fritidsgård ska kvarstå i egen regi. Rädda Barnen välfärd AB tilldelades anbudet. Rädda Barnen tar således över driften av House of Tensta, Huset och Grottan, samt sköter aktiviteterna i Spånga Folkan från och med 1 februari 2021.

TechTensta

TechTensta är ett pilotprojekt inom Digital Demo Stockholm med ersättning från sociala investeringsfonden. TechTensta är en fysisk mötesplats och en digital skaparverkstad som bidrar till att öka kunskap om informations- och kommunikationsteknologi hos unga i Tensta/Järva. Techgårdens inflytande och samverkan med fritidsgårdarna har ökat och har varit ett populärt inslag samt ett bra komplement till nämndens fritidsgårdsverksamhet. Under året har personal från TechTensta utökat samverkan med samtliga fritidsgårdar. I samband med pågående pandemi har verksamheterna erbjudit nätbaserade aktiviteter för ungdomar. Techgården har drivits i projektform och eftersom projektet avslutas under 2020 har en översyn genomförts. Utifrån översynen föreslås att TechTensta förankras i ordinarie fritidsverksamhet. Verksamheten ska utveckla förutsättningarna för en mobil techverksamhet. Dessutom ska möjligheten till ett utökat samarbetet med stadsdelsområdets kommunala grund- och gymnasieskolor samt ett fördjupat samarbete med det lokala näringslivet undersökas. Beslutet avseende detta fattas i verksamhetsplanen för 2021.

Aktiviteter och delaktighet

Samtliga fritidsgårdar har på grund av pandemin haft utökade öppettider under sommarmånaderna. Flera olika aktiviteter har erbjudits. Bland annat har ett dagkollo för att ge plats för barn och unga med funktionsnedsättning genomförts. För att värna om ungdomarnas delaktighet har aktiviteterna planerats tillsammans med ungdomarna. Fältassistenter har även genomfört olika workshops på temat känslor och relationer samt självbild och självkänsla.

För att ytterligare öka delaktigheten bland ungdomar har regelbundna gårdsråd ersatts med gårdsmöten. Detta ger möjlighet till fler ungdomar att påverka verksamhetens innehåll då gårdsmöten representeras av de ungdomar som är på plats vid det tillfället.

Under året har arbetet med att utveckla Folkans fritidsgård till en aktivitetsarena för temainriktad verksamhet fortlöpt. Syftet med detta är att unga ska ges möjlighet att utveckla och hitta nya fritidsintressen. I samverkan med Grottans fritidsgård har en matlagningskurs genomförts under året. I samverkan med lokala föreningar har även andra aktiviteter genomförts.

Besöksantal

Besöksantalet har på grund av pandemin påverkats under året. Framförallt har andelen flickor som besökt fritidsgårdarna sjunkit. Fritidsgårdsverksamheterna har dock lyckats ställa om och börjat erbjuda nätbaserade aktiviteter, såsom digitala tävlingar. TechTensta har bistått verksamheterna med stöd och kompetens.

Samverkan

I syfte att öka samverkan med vårdnadshavare skulle fritidsgårdspersonal under året närvarat på föräldramöten på högstadieskolorna i området samt erbjuda öppet hus kvällar för vårdnadshavare på fritidsgårdarna. Båda aktiviteter har dock behövt ställas in på grund av

rådande pandemi.

Kompetensutveckling

Under året har personalen fortsatt fått utbildning i området hbtq och arbetat med planering av aktiviteter för hbtq-personer. Personalen har även genomgått kompetenshöjande insatser inom det förebyggande arbetet mot ungas användning av alkohol, narkotika, doping och tobak.

Riktade insatser

Bromstens fritidsgård har under året erbjudit riktade aktiviteter till ungdomar med funktionsnedsättning en gång i veckan. Detta är nytt för i år och verksamheten har på grund av pandemin inte kunnat nå ut till önskat antal ungdomar. Därtill har lokalens tillgänglighet till viss del ökat genom att det har tillsatts en mobil ramp. Hjusets fritidsgård har under året fått nya lokaler som är mer verksamhetsanpassade.

Parklek

Det kulturutbud som har erbjudits på parklekar har under året mest vänt sig till familjer med barn i åldern 3-12 år. Erikslunds parklek har erbjudit aktiviteter under hela året med fokus på utomhuslek. Efterfrågan på aktiviteter ökar som mest under vår och sommar. Spånga by parklek har haft riktade aktiviteter till flickor som har fått vara med och utforma innehållet. De flesta aktiviteter har bedrivits utomhus. Dessutom har parklekarna haft informationsträffar för vårdnadshavare med olika verksamheter inom socialtjänsten, exempelvis familjerådgivarna.

Nytt för i år är en stadsodling i Spånga by parklek. Ett samarbete har formats tillsammans med en förskola i området och Gullingskolan, som möjliggjort för barn och elever att odla olika grönsaker. Ytterligare samverkan med närliggande förskolor i området har påbörjats för att kunna sopsortera.

Kollo

Staden erbjuder olika typer av kollo, både traditionell kolloverksamhet och även kollo med olika inriktningar. En sökande kan önska ett specifikt kollo baserat på tema, geografi eller dylikt. Därmed kan erbjuden plats avvika från önskemål på grund av hög efterfrågan. Antalet ansökningar för kollo under sommaren i år var i linje med föregående år, däremot var det totalt sett en mindre andel barn som åkte på kollo. En anledning kan vara att en sökande inte erbjudits plats på önskat kollo. En annan anledning är att antalet sökande är betydligt fler än antalet platser som totalt erbjudits från staden. Inom stadsdelsområdet finns 57 barn som inte har erbjudits plats på önskat kollo. Det är fortfarande främst flickor som söker och åker på kollo. Totalt var det 178 barn som åkte på kollo. Årets planerade familjehelg på kollo i maj blev inte av på grund av pågående pandemin. Årets planering för kolloarbetet skedde i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen samt kolloarrangörerna.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts delvis. Bedömningen baseras på att de förväntade resultaten uppnås delvis. Utmaningar med att utveckla arbetet med att nå prioriterade målgrupper kvarstår.

Nämndmål:

Nämnden stödjer och tillvaratar engagemanget hos civilsamhället

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens stöd till civilsamhället ska präglas av tydlighet och tillgänglighet och ske i samverkan med relevanta samhällsaktörer och berörda facknämnder. I syfte att tillvarata det engagemang som finns inom stadsdelsområdet samverkar nämnden med, och ger stöd till, civilsamhället vilket bidrar till en stärkt delaktighet hos invånarna.

Nämnden ska under året undersöka möjligheten att hitta former för att kunna stödja aktörer från civilsamhället till att driva ett antal publika evenemang såsom Tensta marknad, nationaldagsfirandet och Pride-veckan. Därutöver ska nämndens verksamheter finnas väl representerade på Spånga IP under Järvaveckan.

Genom föreningsstöd skapar nämnden goda förutsättningar för ett brett och levande föreningsliv i stadsdelsområdet. Nämndens processer kring föreningsstöd ska präglas av transparens och tydlighet. Information om hur ansökningsprocessen går till, och vad som krävs av ansökande föreningar, ska tillgängliggöras föreningslivet i god tid innan sista ansökningsdatum. Nämndens processer kring kontroll, återredovisning och återkrav säkerställer att föreningsstöd enbart utbetalas till föreningar med väl grundade demokratiska värderingar som bedriver verksamhet som skapar ett mervärde för stadsdelsområdet.

Nämnden ska, i samverkan med de nämnder och bolag i staden som har ett lokalförvaltande uppdrag, följa frågan om tillgänglighet till lokaler för föreningslivet.

Medborgarkontoret ska utvecklas till en naturlig kontaktyta mellan förvaltningen och civilsamhälle. Där ska relevant information om stadens samlade föreningsstöd och andra föreningsfrågor finnas att tillgå.

Förväntat resultat

- Information om föreningsstöd är lättillgänglig genom medborgarkontoret
- Föreningsbidragsprocessen är tydlig och transparent med återkommande uppföljning och kvalitetskontroll

Analys

Arbetet med att utveckla nämndens föreningsamordningsuppdrag har fortsatt under året. Fokus för arbetet har varit att tydliggöra uppdraget samt sprida information om verksamheten till civilsamhälle, berörda förvaltningar inom staden samt internt i förvaltningen.

Ett föreningsregister över samtliga aktiva föreningar i stadsdelsområdet har uppdaterats löpande och de föreningar som beviljas föreningsstöd har följts upp. Nämnden har haft dialog med Järfälla kommun i syfte att ta del av deras pågående arbete kring ett digitalt föreningsregister.

Den pågående pandemin har påverkat arbetet under året. Verksamheten har haft ett samordningsuppdrag kring att sprida information om covid-19 genom regionens hälsoambassadörer och frivilliga föreningsrepresentanter. Under slutet av året har föreningssamordnaren varit kontaktperson mellan civilsamhälle och förvaltning för att sprida information om den provtagningsbuss som finns på plats i Tensta. Föreningssamordnaren har även haft i uppdrag att sprida information om möjligheterna att söka extra föreningsbidrag utifrån pandemirelaterade kostnader.

Under den andra tertialen fattade nämnden beslut om att beviljade föreningsbidrag för verksamhetsåret 2020 inte ska återkrävas från föreningar i de fall där aktiviteter inte kunnat genomföras som en följd av pandemin.

Nämnden fattade också beslut den 24 september 2020 om att förskjuta sista ansökningsdatum för föreningsbidrag till den 30 november samt att det är upp till förvaltningen att genomföra dialog med de föreningar som har icke genomförda aktiviteter under 2020. Nämnden beslutade också den 26 november 2020 om en extrautlysning av föreningsbidrag för föreningar som genomfört aktiviteter som har bidragit i hanteringen av pandemin, exempelvis arbete för stöd till äldre, barn och unga, och riskgrupper, trygghetsskapande arbete eller arbete för att minska utanförskap. Bidraget uppgår till maximal 30 000 kr per förening.

Förenings- och nätverksträffar har genomförts under perioden, dock i begränsad omfattning med anledning av den pågående pandemin. För att bibehålla kontinuiteten i nätverken har föreningssamordnaren gjort veckovisa mejlutskick med uppdaterad information. Föreningssamordnaren fortsatt att erbjuda drop-in-tider en gång per vecka för att svara på föreningsfrågor från enskilda medborgare och från föreningsrepresentanter.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt under året. Bedömningen baseras på att förväntat resultat är uppnått. Utmaningar med att utveckla nya former för samverkan med civilsamhället kvarstår.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har under året bidragit till kommunfullmäktiges mål genom att ett fortsatt arbete för att förbättra vattenkvalitet, skötsel och rekreativvärden kring stadsdelsområdets vattendrag genom samverkan med berörda aktörer. Vidare har insatser i grönområden genomförts för att öka den biologiska mångfalden. Arbetet med att fasa ut farliga kemikalier i nämndens verksamheter har intensifierats under året.

Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040

Under året har en lokal handlingsplan för nämndens miljö- och hållbarhetsarbete tagits fram. Handlingsplanen utgår från stadens miljöprogram 2020-2023 och handlingsplan för fossilfritt

Stockholm 2040 och syftar till att säkerställa att nämnden bidrar till att stadens övergripande miljö- och klimatmål uppnås genom bland annat energianvändning, källsortering och hantering av kemikalier. BVB har även implementerats som verktyg i kommande parkupphandling av årsentreprenör. Den lokala miljöhandlingsplanen anger aktiviteter som nämndens verksamheter ska genomföra fram till 2023.

Andelen klimatinvesteringar har fortlöpt enligt plan dock ser nämnden ett behov av att fler områden beviljas klimatinvesteringsmedel för att täcka åtgärder som bidrar till en hållbar stad och en god livsmiljö. Förberedande åtgärder som planeringsunderlag och inventeringar samt åtgärder inom biologisk mångfald är exempel på områden som bör utvecklas inom beviljade klimatinvesteringar.

Förvaltningen har under året överlag uppnått förväntat resultat. Andelen annonserade inventarier i Stocket har dock legat under förväntat utfall främst på grund av förändrade arbetssätt kopplat till covid-pandemin.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts helt under året. Bedömningen baseras på att underliggande nämndmål är uppfyllt, att planerade aktiviteter har genomförts samt utfallet i kommunfullmäktiges indikatorer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %		100 %	100 %	2020
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	84 %			60 %		70 %	70 %	2020
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	46,03			52,5		55 %	55 %	2020
Analys								
Nämnden når inte indikatorns årsmål. Nämnden kommer att fortsätta att uppmana verksamheter att köpa in ekologiska måltider och livsmedel för att nå målet under kommande år.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,4					1,9	1,9 kg CO ₂ per kg livsmedel	2020
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,6 GWh			1,5 GWh		1,7 GWh	1945 GWh	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)	1					23 st	4 500 st	2020
Analys								
Under året har endast en annons på webbplatsen för Stocket återbruk publicerats vilket innebär att målet om 23 annonser inte nås. Nämnden ska genomföra åtgärder för att öka verksamheternas kunskap om Stocket återbruk och de möjligheter till återbruk som ges under följande år.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldre- och ungdomsnämnden samt Stockholms Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är hållbara med låg miljö- och klimatpåverkan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens bidrag till en hållbar livsmiljö sker inom flera områden. Energiförbrukningen i förvaltningens lokaler ska minska. Mängden avfall från verksamheterna blir lägre genom att verksamheterna ökar insamlingen av förpackningar och fler verksamheter sorterar ut sitt matavfall för biologisk behandling. Arbetet med att öka källsorteringen inom nämndens verksamheter fortsätter under året och fritidsverksamheterna är särskilt prioriterade. Mängden engångsartiklar minskar i verksamheterna. Vid beställning av livsmedel och färdiga måltider väljs i möjligaste mån ekologiska och vegetariska alternativ.

Nämndens verksamheter följer Stockholms stads kemikalieplan och förskolorna genomför som planerat åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola. Chemsoft används av förskola och fritidsverksamhet i syfte att minska mängden farliga kemikalier i verksamheterna. Nämnden ska implementera stadens miljöprogram 2020-2023, handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040 och kemikalieplan 2020-2023 i form av en lokal miljöhandlingsplan. I det arbetet ska resultatet av utvärderingen av nämndens lokala miljöhandlingsplan 2017-2019 beaktas.

Nämnden samverkar med berörda bolag och nämnder för att anpassa verksamhetslokaler och parkmark till nya klimatförutsättningar. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks. Möjligheten till att utöka stadsdelsområdets ängs- och slåtterytorna ska utredas. Genom att förändra skötseltypen på delar av stadsdelsområdets gräsmarker kan den biologiska mångfalden främjas. En del gräsytor kan släppas upp till långgräs och andra ytor till ängsmarker för att gynna pollinatörer.

Nämnden arbetar vidare med att förbättra vattenkvaliteten och miljötillståndet i Bällstaån. Arbetet sker dels genom projekten Tenstadalens dagsvattenpark, projekt Tenstadalen inom Ett grönnare Stockholm samt deltagande i Bällstaångruppens lokala åtgärdsprogram.

I nämndens egna initierade ny- och ombyggnationer ska BVB (byggvarubedömningen) användas. Därutöver ska en särskild granskning säkerställa att nämndens upphandlade entreprenörer uppfyller avtalade miljökrav. I samband med införskaffning eller avveckling av inventarier så ska möjligheten till återbruk via Stocket alltid undersökas. Genom att granska och dokumentera samtliga val av produkter kan användandet av miljöfarliga ämnen minskas i den fysiska miljön. En ökad transparens om vilka ämnen som byggs in är en förutsättning för att skapa ett långsiktigt och hållbart byggande i stadsdelsområdet.

Nämnden kommer att genomföra en informationskampanj i samverkan med civilsamhälle och fastighetsägare i stadsdelsområdet i syfte att informera om lokala åtgärder för miljön.

Förväntat resultat

- Andelen klimatinvesteringar har ökat i nämndens verksamheter
- Minskad energianvändning i nämndens lokaler
- Minskad förekomst av farliga kemikalier i nämndens verksamheter
- Ökad källsortering i nämndens verksamheter
- Nyttjandegraden av BVB vid ny- eller ombyggnationer i nämndens egna initierade projekt har ökat

Analys

En lokal miljöhandlingsplan har upprättats med aktiviteter och delmål som ska bidra till måluppfyllelse om nämndens miljö- och hållbarhetsarbete. Arbetet har pågått under 2020 och handlingsplanen har antagits under året. Åtgärder samt delmål kommer implementeras i berörda enheters verksamhetsplaner för kommande planperioder. I den lokala klimat- och miljöhandlingsplanen har exempelvis aktiviteter för bland annat inventering av befintlig belysningsarmatur i syfte att minska energianvändningen och hantering och uppföljning av kemiska produkter genom Chemsoft initierats.

Chemsoft har använts av förskola och fritidsverksamhet i syfte att minska mängden farliga kemikalier i verksamheterna. Under året har arbetet med att vägleda verksamheterna i hanteringen av systemet och därmed utfasningen av farliga kemikalier intensifierats genom förbättrad information, utbildning och uppföljning. Arbetet har lett till ett ökat intresse och en bättre kunskap om kemikaliehantering. Fler verksamheter har utökat sin källsortering och förbättrat hanteringen av farliga kemikalier.

En inventering av samtliga vitvaror som finns inom nämndens verksamheter har avslutats och kartläggningen kommer ligga till grund för utbyte av vitvaror under miljöprogrammets planperiod 2021-2023. En inventering har även genomförts och sammanställts gällande verksamheternas möjligheter till källsortering.

Nämnden har under planperioden avslutat tidigare klimatinvesteringar gällande pilotprojektet om komprimerande sopkärl. Under perioden har sex stycken sopkärl monterats och tagits i

drift och en ny klimatinvesteringsansökan och har genomförts för att utöka andelen till nästkommande år.

Enheten deltar i Bällstaågruppen utifrån det lokala åtgärdsprogrammet (LÅP). Arbetet sker i samverkansforum där flera aktörer, med olika rådigheter, över Bällstaån deltar. Senast har Sundbydamarna med dess närliggande vattendrag åtgärdats som ett led i att förbättra vattenkvaliteten och rekreativsvärdet längs delar av Bällstaån.

Under planperioden har även BVB kravställt i kommande parkavtal i syfte att öka transparensen gällande de materiel och material som används vid ny- och ombyggnationer som förvaltningen själva initierar.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts under året. Bedömningen baseras på att förväntat resultat är uppnått och att aktiviteterna har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Främja den biologiska mångfalden genom att bland annat utöka ängs- och slåttertor.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Implementera stadens styrdokument inom miljö- och klimatområdet i en lokal miljöhandlingsplan.	2020-01-30	2020-12-31	
✓ Samverka med civilsamhälle och fastighetsägare i informationsspridning om klimat- och miljöfrågor.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges inriktningsmål innebär att en god ekonomisk hushållning av resurser kombineras med verksamheter av god kvalitet och med en hög innovationskapacitet.

Nämnden redovisar ett resultat efter resultatöverföringar om 5,3 mnkr vilket innebär att målet om en budget i balans uppnås. Överskottet beror i huvudsak på att nämnden kompenserats i högre grad än beräknat för kostnader i samband med pandemin. Prognossäkerheten har för nämnden som helhet varit god och målet uppnås.

Förvaltningen har följt upp och analyserat ekonomi och verksamhet ur ett helhetsperspektiv med fokus på effektivitet och kvalitet. Analyserna har legat till grund för beslut under året. Vid befarade underskott har åtgärder tagits fram och följts upp.

Attraktiv arbetsgivare och god arbetsmiljö

Nämnden bedriver ett systematiskt arbete för att identifiera och förebygga risker för att skapa en hållbar och inkluderande arbetsmiljö. Under 2020 har stort fokus legat på att stötta chefer att upprätthålla en trygg och hållbar arbetsmiljö utifrån de nya utmaningar som pandemin har medfört. Sjukfrånvaron har periodvis varit hög under året och åtgärder har vidtagits för att upprätthålla god kvalitet i verksamheterna och för att skydda medarbetare från att bli sjuka. Detta tillsammans med omställningar i verksamheter utifrån pandemin har i flera verksamheter lett till ökande bemanningsbehov. För att säkra bemanningen, främst inom vård och omsorg, har förvaltningen samarbetat med stadsledningskontorets för året upprättade

bemanningspool men även med framgång i egna rekryteringar. Utöver det har en kompetensinventering gjorts av egen personal för att förbereda inför eventuella tillfälliga omflyttningar. Verksamheterna har också överbemannat med extra personal.

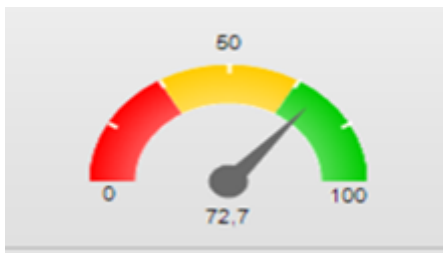
Under året har en kartläggning av förekommen otillåten påverkan genomförts och ett arbete för att förebygga otillåten påbörjats. Arbetet kommer fortsätta under 2021.

Digitalisering och innovation

Digitalisering har under året i högre grad använts för att lösa konkreta utmaningar för invånarna och i verksamheterna, samt för att öka effektiviteten och därmed bidra till att klara välfärdens kvalitet och kompetensförsörjning.

Nämndens arbete med att stärka förmågan till innovation har pågått genom ett fortsatt fokus på att implementera tjänstedesign som en metod för verksamhetsutveckling. Tjänstedesign har tillämpats som metod inom projektet Platssamverkan Tensta centrum. Ett tjänstedesignperspektiv har också använts i den innovationsupphandling av bostäder för målgruppen personer med psykiska funktionsnedsättningar som nämnden påbörjat under året. Nämnden är den första som genomför en innovationsupphandling av sociala verksamheter inom staden.

Bedömning av måluppfyllelse

Nämnden bedöms ha uppfyllt kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bedömningen baseras på att ett verksamhetsmål uppnås helt och ett delvis, se bild ovan.

Under året har en kartläggning av förekommen otillåten påverkan genomförts och ett arbete för att förebygga otillåten påbörjats. Arbetet kommer fortsätta under 2021.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har löpande analyserat verksamheternas kostnader och måluppfyllelse. Prognoser har gjorts och åtgärder tagits fram vid befarade avvikelser från en budget i balans och måluppfyllelse. Sammantaget uppnås en budget i balans efter resultatöverföring. Det överskott om 5,3 mnkr som redovisas beror i huvudsak på att nämnden kompenserats i högre grad än beräknat för kostnader i samband med pandemin. Underskott finns dock främst inom ekonomiskt bistånd, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorgen. Åtgärder som vidtagits kommer att fortsätta att följas upp, se vidare under rubriken uppföljning av ekonomi.

Prognossäkerheten har varit god. De avvikelser som redovisas inom vissa verksamhetsområden beror till största delen på högre intäkter och lägre kostnader än tidigare beräknat med anledning av pandemin.

Under året har insatser gjorts för att ytterligare digitalisera och standardisera ekonomiprocesser för att ge utrymme för en effektivare styrning och uppföljning och öka analyskapaciteten.

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts under året. Bedömningen baseras på att samtliga tre av kommunfullmäktiges indikatorer och det underliggande nämndmålet uppnås helt. Utmaningar med att få en budget i balans inom främst ekonomiskt bistånd, individ- och familjeomsorg samt hemtjänst kvarstår. Pandemins konsekvenser för verksamhet och budget är en kvarstående osäkerhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,5 %			99,9 %		100 %	100 %	VB 2020
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98,9 %			100,2 %		100 %	100 %	VB 2020
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020

Nämndmål:

Nämndens resurser används effektivt och med ett långsiktigt perspektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheternas kostnader och intäkter har noga analyserats i relation till uppsatta mål och uppdrag för att säkerställa förutsättningar för en budget i balans vid årets slut. Cheferna gör under året rättvisande prognoser och vid befarade underskott vidtas snabbt åtgärder. Genom att digitalisera och standardisera processer ges utrymme för effektivare styrning och uppföljning samt möjligheter till benchmark. Utbildningsinsatser kommer att genomföras under året för att höja chefers kompetens inom ekonomistyrning.

Förväntat resultat

- En effektivare verksamhet
- God prognossäkerhet och budgetföljsamhet
- Åtgärder vidtas snabbt vid befarade underskott

Analys

Nämnden har uppfyllt målet om en budget i balans och de prognoser som lämnats under året har varit rättvisande. I månatliga ekonomiska avstämningar på enhets- och avdelningsnivå har den ekonomiska utvecklingen följts. Eventuella avvikelser i förhållande till budget har analyserats och varje enhet och avdelning har haft handlingsplaner för hur underskott ska åtgärdas.

Under året har ett analysarbete bedrivits med fokus på effektivitet, kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet har involverat samtliga avdelningar och legat till grund för planeringen av verksamhetsplan och budget år 2021 och har också inneburit åtgärder under innevarande år.

Införandet av ett stadsgemensamt planeringsprojekt är försenat men det lokala arbetet har fortsatt. För att få klarhet i vilka utbildningsinsatser som behövs inom stadsdelsförvaltningen gjordes en mognadsanalys som legat till grund för utbildningsinsatser som genomfördes under hösten.

Arbetet med intern kontroll har utvecklats under året både vad avser struktur och process, ett arbete som kommer att fortsätta under 2021.

Processerna för nämndens lokalförsörjning har setts över och utvecklats under året. Förberedelserna inför flytt till ett nytt förvaltningshus i Tensta har fortsatt enligt plan.

Målbedömning

Förväntat resultat har uppnåtts och aktiviteter genomförts. Nämnden bedömer därför att målet är uppfyllt. Utmaningar med höga kostnader för placeringar inom individ- och familjeomsorgen samt högre kostnader än intäkter för hemtjänst i egen regi kvarstår. Även arbete med att uppnå en effektiv lokalförsörjningsprocess är en fortsatt utmaning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fortsätta utveckla arbetet med riskanalyser, uppföljning och intern kontroll.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Genomföra en översyn av processerna för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Genomföra förberedelser inför ett kommande införande av nytt budgetplaneringsverktyg.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Påbörja arbetet med nytt förvaltningshus.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

◆ Uppfylls delvis

Analys

Nämndens verksamheter har under året strävat efter att bli effektivare för att uppnå högsta möjliga kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Förvaltningen har fortsatt arbetet för att främja ett tillåtande och öppet ledarskap för att därigenom skapa bästa möjliga förutsättningar för ett

innovativt och hållbart arbetsklimat.

Genom att se över möjligheter till digitalisering skapas utrymme för att använda nämndens resurser på ett effektivt sätt och öka kvaliteten inom kärnverksamheterna.

Långt och hållbart arbetsliv

Förvaltningen har stöttat cheferna under den pågående pandemin för att trygga en hållbar arbetsmiljö. Förvaltningen har stöttat chefer i ett förstärkt arbetsgivare- och chefsstöd genom föreläsning om att leda i kris och hantera medarbetares oro samt att bistå cheferna i att säkerställa bemanning i ordinarie verksamhet. Detta är av stor vikt för att bibehålla god arbetsmiljö genom en föränderlig situation. För att säkra chefers och skyddsombuds kompetens inom arbetsmiljö och specifikt riskbedömningar, erbjöds vid två tillfällen under året en digital arbetsmiljöutbildning. Löpande riskbedömningar har gjorts under året i samverkan med skyddsombuden. Fokus har varit att identifiera risker och vidta åtgärder för att skydda medarbetare från att bli sjuka samt upprätthålla god kvalitet i verksamheterna. Risk för hög arbetsbelastning eller skäl kopplade till sociala eller ergonomiska risker vid hemarbete, har även varit i fokus vid riskbedömningarna. Ett kitt med stödmaterial/informationsmaterial upprättades för att underlätta för chefer. Förvaltningen har följt stadens riktlinjer beträffande skyddsutrustning och hemarbete.

Förvaltningen har under året fortsatt att löpande erbjuda utbildning inom arbetsmiljö, rehabilitering och arbetsrätt för att fortlöpande stärka chefernas kompetens.

Arbetet med att förebygga otillåten påverkan har påbörjats under året. En arbetsgrupp har tillsatts och kartläggning av förekommen otillåten påverkan är klar. På grund av pandemin har planerade utbildningar ställts in och arbetet kommer att fortsätta i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Syftet är att ta fram stödmaterial för att förebygga och stärka upp hantering av otillåten påverkan.

Under senare delen av året har möjligheter funnits att arbetet med inplanerade aktiviteter. För att utveckla APT som dialogform har en bank av stödmaterial för information samt olika metoder att använda sig av, tagits fram. Syftet är att chefer och medarbetare ska kunna hitta olika sätt att förnya dialogen i mötet. Årskalendern för APT- och systematiskt arbetsmiljöarbete och samverkan har reviderades inför kommande år. Checklistan för introduktion för nya chefer har reviderats och utvecklats. Detta för att säkerställa att nyanställda chefer får bra introduktion. Även riktlinjer för hot och våld samt larm och brand har reviderats. Handlingsplanen för förbättrad arbetsmiljö både för socialsekreterare och biståndshandläggare liksom barnskötare och förskollärare har fortgått i förvaltningen. Regelbunden uppföljning sker i samverkan med facken.

Sjukfrånvaron har ökat under perioden. Ökningen är förväntad och beror till största delen på den pågående pandemin. De råd som har funnits och finns från Folkhälsomyndigheten innebär att medarbetare ska stanna hemma även vid lindriga symtom. Detta gör att de personalgrupper som inte kan arbeta hemma har sjukskrivit sig i högre utsträckning än vanligt. Ökat hemarbete gör också det svårare för chef att fånga upp tidiga signaler på ohälsa hos medarbetare. Även långtidssjukfrånvaron har ökat och är troligen påverkad av behov av längre återhämtning efter insjuknad i covid-19.

För att hantera detta har cheferna fått stöd, dels i hantering av olika uppkomna situationer som

är direkt kopplat till pandemin (regler, lagar, hantering av situationer) samt även genom digital rehabiliteringsutbildning samt i enskilda situationer. Trots det har förvaltningen inte uppnått målnivån för sjukfrånvaron. Förvaltningen bedömer att, bortsett från pandemin, har övrig sjukfrånvaro inte ökat betydligt.

Lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering

Under året har förvaltningen tagit ett omtag gällande Aktiva åtgärder mot diskriminering genom att upprätta en förvaltningsövergripande handlingsplan med aktiviteter för att minimera risken för diskriminering i de övergripande processerna. Handlingsplanen används som underlag för avdelningarna tillsammans med skyddsombuden gör en riskbedömning på avdelningsnivå samt följs upp en gång per år. Aktiviteten finns med i årshjulet för APT och samverkan. Rutiner för kränkande särbehandling, sexuella trakasserier har reviderats och ska implementeras kommande år.

Resultatet i medarbetarenkäten för året låg högre än staden gällande indexet På vår arbetsplats arbetar vi aktivt för alla medarbetares rättigheter och möjligheter 78 (staden 73) samt jag vet var jag ska vända mig om jag upplever mig utsatt för kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier 87 (staden 84).

Förvaltningen har erbjudit digital utbildning i kompetensbaserad rekrytering och använder detta sätt vid samtliga rekryteringar.

Kompetensförsörjning

Förvaltningens arbete med kompetensförsörjning har under året påverkats av pandemin. Det har i flera verksamheter lett till ökande bemanningsbehov främst på grund av ökad sjukfrånvaro, omställningar i verksamheter och anpassningar av arbetssätt för att möta de utmaningar som pandemin medfört. För att säkra bemanningen, främst inom vård och omsorg, har förvaltningen samarbetat med stadsledningskontorets för året upprättade bemanningspool men även med framgång i egna rekryteringar. Även en kompetensinventering gjordes av egen personal för att förbereda inför eventuella tillfälliga omflyttningar. Verksamheterna har överbemannat med extra personal för att säkerställa inför eventuell sjukfrånvaro på grund av covid -19. Nya förändringar och riktlinjer som löpande påverkar verksamheterna har lett till ett stort behov av informationsinhämtning och kommunikation. Nya och ändrade arbetssätt och rutiner samt omställningar i vissa verksamheter för att upprätthålla verksamheterna och kvaliteten har visat på flexibilitet hos chefer och medarbetare. Förvaltningen har lagt stort arbete på att stärka chefer i att hantera frågor som är kopplade till pandemin, att leda i kris och fortsatt att stärka chefers kompetens genom digitala utbildningar.

Under hösten genomfördes workshop i samtliga ledningsgrupper på avdelningsnivå för att ta fram kompetensplaner inför de kommande åren.

Kompetensutvecklingsatsningen

Förvaltningen har sökt medel för kompetensutvecklingsatsningar inom äldre och funktionsnedsättning. Syftet har varit att öka medarbetarnas kompetens inom geriatrik, nutrition och psykisk och geriatrisk sjukdom. På grund av pandemin har inte alla utbildningar genomförts enligt planering utan andra lösningar har gjorts. Totalt har ca 104 medarbetare fått till sig utbildning

Målbedömning

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts delvis. Bedömningen baseras på att fyra fullmäktigeindikator har uppnåtts helt, två har uppnåtts delvis och två ej uppnåtts. Två underliggande nämndmål har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis. Utmaningar är främst att minska konsekvenserna av pandemin vad avser att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare med låg sjukfrånvaro och med en långsiktig kompetensförsörjning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	82	80	82	82		82	82	2020
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	0 %					3 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	81,25 %			81,25 %		100 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Målet uppnås inte under 2020. Under året har tre tjänsteutlåtanden saknat en jämställdhetsanalys. Insatser för att förbättra måluppfyllelsen kommer att fortsätta att vidtas.								
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		100 %	90%	2020
Analys Plan upprättad enligt riktlinjerna.								
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %					100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2020
Analys Marknadsdialogen ingår i den utredning som föregick upphandlingen och som innefattade marknadsanalys såväl som request for proposal.								
  Index Bra arbetsgivare	84			85		85	84	2020
Analys Indexet Bra arbetsgivare har minskat något från föregående år till 84. Nivån är densamma som KF:s årsmål och ligger något högre än staden totalt.								
  Sjukfrånvaro 	8,4 %	5,5 %	8,9 %	6,3 %		6,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	VB 2020
Analys Sjukfrånvaron är beräknat på rullande 12 månader och har ökat under året. Ökningen beror till stor del på den pågående pandemin.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	3,2 %	2,7 %	3,2 %	2,1 %		2,3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Den korta sjukfrånvaron är beräknat på rullande 12 månader och har ökat under året. Ökningen beror främst på den pågående pandemin.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka stadens offentliga mötesplatser	2020-01-01	2020-12-31	
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning	2020-01-01	2020-12-31	
  SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Förvaltningen har en hållbar arbetsmiljö med en öppen och tillåtande kultur

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt på alla nivåer och följs upp löpande i nära samverkan med de fackliga organisationerna. Utvecklingsinsatser fokuserar på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön där kunskapsnivå hos chefer och medarbetare stärks. Arbetsmiljön i nämndens verksamheter är hållbar och präglas av minskad sjukfrånvaro, en adekvat personalomsättning och trygga anställningsvillkor. Verksamheterna agerar förebyggande för att undvika att medarbetare utsätts för hot, våld och otillåten påverkan. Det råder en nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering.

Ledarskapet är präglad av tillit, med en öppen och tillåtande kultur vilket ska möjliggöra innovation, en långsiktig kompetensförsörjning och en effektiv verksamhet. Varje chef ger sina medarbetare utrymme och stöd att ta ansvar, påverka och presentera nya idéer och lösningar som utvecklar och effektiviserar verksamheten.

Förväntat resultat

- Minskad sjukfrånvaro
- Personalomsättningen är gynnsam för verksamhetens utveckling
- Verksamheterna har hållbar arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande

- särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
- Chefer är trygga i sin roll och sitt ansvarsområde och tar initiativ för att utveckla verksamheten
 - Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs tidigt

Analys

Under året har HR-stöd till chefer med anledning av pandemin varit prioriterat. Under den första tertialen ägnades stort arbete till att stödja chefer i ett förstärkt arbetsgivare- och chefsstöd, att leda i kris och hantera medarbetares oro samt att bistå cheferna i att säkerställa bemanning i ordinarie verksamhet. Efter sommaren gavs möjlighet att påbörja arbetet med inplanerade aktiviteter. För att utveckla APT som dialogform har arbetet påbörjats med att bygga upp en bank av stödmaterial för information samt olika metoder att använda sig av. Syftet är att chefer och medarbetare ska kunna hitta olika sätt att förnya dialogen i mötet. Checklistan för introduktion för nya chefer och riktlinjer för hot och våld samt larm och brand har reviderats. Arbetet med att förebygga otillåten påverkan har pågått under året i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning. Syftet är att ta fram stödmaterial för att förebygga och stärka upp hantering av otillåten påverkan.

Sjukfrånvaron har ökat under året. Ökningen är förväntad och beror till största delen på den pågående pandemin. Stöd till cheferna i rehabiliteringssituationer fortsätter för att nå uppsatta mål för sjukfrånvaron.

Nämnden prognostiserar att de förväntade resultaten har uppnåtts delvis och de flesta aktiviteterna har slutförts. Utmaningar som kvarstår är att förstärka förvaltningens arbete med att förebygga diskriminering och kränkande särbehandling och en översyn av roll- och ansvarsfördelning mellan chefsbefattningar samt minskad sjukfrånvaro.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningsgemensam översyn av roll- och ansvarsfördelning mellan enhetschef, biträdande enhetschef och samordnare.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten har inte kunnat genomföras med anledning av den pågående pandemin. Aktiviteten överförs till 2021.			
 Implementera stödmodell för medarbetare som riskerar att eller har utsatts för hot, våld och otillåten påverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten har inte kunnat genomföras med anledning av den pågående pandemin. Aktiviteten överförs till 2021.			
 Program för chefsintroduktion vidareutvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utbildningsinsats att incidentrapportera, vidta åtgärder och följa upp hot och våld i IA	2020-01-01	2020-12-31	
 Utveckla APT som dialog och utvecklingsforum i samverkan med de fackliga organisationerna.	2020-01-01	2020-12-31	
 Öka kunskap och medvetenhet om vad som påverkar en hälsosam arbetsplats.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Medarbetare och chefer har rätt kompetens för uppdraget och cheferna utövar ett närvarande ledarskap präglat av tillit

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ledarskapet i nämndens verksamheter präglas av tillitsfulla relationer där stort förtroende visas till medarbetarnas förmåga att agera självständigt i sin yrkesutövning. Förvaltningens chefer ges möjlighet att stärka sin förmåga att leda och utveckla verksamheterna utifrån förändrade behov.

Kompetensförsörjningen är hållbar och alla enheter har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtida behov. All rekrytering sker kompetensbaserat.

Förvaltningen samarbetar aktivt och utbyter erfarenheter med närliggande stadsdelsförvaltningar för en effektiv resursanvändning och ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivar- och utvecklingsfrågor.

Förväntat resultat

- Individuella medarbetarplaner och tydliga lönekriterier ger förutsättningar för kompetenta och aktiva medarbetare
- Alla enheter har kompetensförsörjningsplaner som är kopplade till verksamhetsplan och budget
- Kompetensbaserad rekrytering säkerställer en icke diskriminerande rekryteringsprocess

Analys

Checklistan för introduktion för nya chefer har reviderats. Detta för att säkerställa att nyanställda chefer får bra introduktion in i arbetet. En digital version av arbetsmiljöutbildning med fokus på risk- och konsekvensanalyser har genomförts under våren och i digital form under hösten.

Nämnden bedömer att de förväntade resultaten har uppnåtts och aktiviteterna har slutförts. Utmaningar som kvarstår är att arbetet med kompetensförsörjning säkerställer framtida kompetensbehov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utreda och kartlägga behov av insatser för ledarutveckling.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utveckla förvaltningens arbete med löneanalys och revidera och förankra förvaltningens lönekriterier.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är innovativa och tar tillvara digitaliseringens möjligheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska sträva efter att bli mer effektiva och kontinuerligt se över processer och organisation för att uppnå högsta möjliga kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Under året kommer en översyn av nämndens verksamheter att göras för att utreda framtida regiformer för verksamheter där så är lämpligt. Nämndens inköp ska främja kostnadseffektivitet, miljö- och klimatmässig samt social hållbarhet. Nämnden kommer att utveckla dialogen med leverantörer under året. Insatser för att öka användningen av de digitala verktygen för inköp kommer att genomföras. Ett led i att öka effektiviteten är att utveckla ledarskapet och i högre grad nyttja digitaliseringens möjligheter och innovation där det finns ett mervärde för detta. Tjänstedesign ska implementeras som en innovativ metod för att utveckla verksamheterna utifrån invånarnas önskemål och behov.

Förväntat resultat

- Högre innovationskapacitet
- Högre grad av digital användning inom nämndens verksamheter
- Resurser och arbetsprocesser är effektivare

Analys

Pandemin har fört med sig förändrade arbetssätt och en ökad digitalisering, som, även om planerade aktiviteter satts på vänt, inneburit att en utveckling skett. Dessa förändringar har legat till grund för det analysarbete som samtliga chefer involverats i inför kommande år.

Nämnden har arbetat med att identifiera områden som lämpar sig för innovationsarbete. Ett område som har identifierats är nämndens beroendevård som ska se över möjligheten att arbeta med digital behandling via vårdportaler på webben. Nämndens myndighetsutövande verksamheter inom äldreomsorg och funktionsnedsättning har identifierat de förändrade arbetssätt som införts med anledning av pandemin som ett digitaliseringsområde att arbeta vidare med. Verksamheterna har i ökad utsträckning haft digital kommunikation med personer som ansöker om bistånd och detta arbetssätt har bedömts fungera väl. Även nämndens medborgarkontor har ökat användningen av digitala kanaler med invånare för att öka tillgängligheten i verksamheten under pandemin.

Nämnden har under året påbörjat arbete med att genomföra en innovationsupphandling för de nya bostäder för personer inom socialpsykiatrin som ska uppföras på Elinsborgsbacken i Tensta. Upphandlingen görs i samarbete med serviceförvaltningen och socialförvaltningen. En innovationsupphandling följer samma process som all annan offentlig upphandling men i en innovationsupphandling efterfrågas och tillåts nya lösningar. Förutsättningarna för upphandlingen är inte annorlunda än vid ett vanligt upphandlingsförfarande men i en innovationsupphandling betonas särskilt vissa delar av verksamhet som ska bedrivas. Det handlar om att främja utveckling och att föra in nya bärkraftiga lösningar i en verksamhet.

Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättningar 2018-2023 har använts som utgångspunkt i arbetet. Innovationsupphandlingen kommer att fortsätta under 2021.

Under året har arbetet med att implementera tjänstedesign som metod i verksamhetsutveckling pågått. Tjänstedesign är en utvecklingsprocess där man skapar lösningar tillsammans med användare och utförare. Nämnden hade planerat att genomföra en utbildning för medarbetare och chefer men utbildningen kunde inte genomföras med anledning av den pågående pandemin. Tjänstedesign har tillämpats som metod inom projektet Platssamverkan Tensta centrum. Ett tjänstedesignperspektiv har också använts i den innovationsupphandling av bostäder för målgruppen personer med psykiska funktionsnedsättningar som nämnden påbörjat under året.

Nämnden har under året deltagit i projektet Vinst och implementering har skett under hösten. Projektet innebär en ökad digitalisering av inköps- och upphandlingsprocessen.

Nämnden bedömer att de förväntade resultaten och aktiviteterna kommer att uppnås. Utmaningar som kvarstår är att fortsätta arbetet med att utveckla det strategiska innovationsarbetet.

Under året har samordnare på förvaltningen arbetat med att förbereda verksamheterna för en övergång till det nya sociala systemet Esset. Aktiviteterna som har genomförts innefattar bland annat möten med verksamhetsteamet, löpande datahantering, undersökning av IT mognad och tillgång till digital utrustning för medarbetarna på individ- och familjeomsorgens barn - och ungdomsverksamhet, risk- och konsekvensanalyser samt upprättandet av en lokal intranätssida. Trots att tidsperioden för övergången till det nya datasystemet fortfarande är oviss, har arbetet lett till att förvaltningen, främst verksamheterna som först berörs av införandet, är förberedda inför kommande aktiviteter då övergången till det nya datasystemet närmar sig.

Nämnden har under tertialen påbörjat förberedelser för att gå in i projektet Vinst efter sommaren med planerad implementering under året. Projektet innebär en ökad digitalisering av inköps- och upphandlingsprocessen.

Nämnden bedömer att de förväntade resultaten har uppnåtts och aktiviteterna har genomförts. Utmaningar som kvarstår är att fortsätta arbetet med att utveckla det strategiska innovationsarbetet.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Implementera projektet Vinst delområde direktupphandling	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Implementera tjänstedesign som en metod för verksamhetsutveckling	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Utreda förutsättningar för att upphandla fler av nämndens verksamheter	2020-01-01	2020-10-31	
✓	Verksamheter utvecklar användandet av digitalisering och välfärdsteknik.	2020-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämnden redovisar ett sammanlagt överskott om 5,3 mnkr efter bokslutsdispositioner. Resultatet innebär att målet om budgetföljsamhet är uppfyllt.

Mnkr	Budget 2020 (inkl. budgetjusteringar)	Bokslut 2020 (utfall)	Avvikelse	Bokslut 2019
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 167,7	1 155,2	12,5	-2,4
Intäkter	-161,9	-223,3	61,4	46,4
Kostnader	1 329,6	1 378,6	-49,0	-48,8
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner			12,5	-2,4
Resultatenheterna överskott från 2019			-25,7	-29,1
Resultatenheterna överskott till 2021			32,9	25,7
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner			5,3	1,0

Analys av resultaträkning

Nämndens resultaträkning har netto ökat med 13,8 mnkr jämfört med bokslut 2019.

Intäkter har minskat med 21,6 mnkr jämfört med tidigare år. Minskningen beror främst på lägre hyresintäkter avseende Fristad servicehus som avvecklats under årets samt på intäkter från uthyrning av lokaler till Livstykets verksamhet som upphörde i slutet på 2019. Stadsdelsnämnden har också erhållit mindre intäkter från Migrationsverket med anledning av en lägre volym av nyanlända samt på färre personer med anställningsstöd från Arbetsförmedlingen.

På kostnadssidan har verksamhetens netto minskat med 7,7 mnkr där köp av huvudverksamhet ökat med 10,2 mnkr som motsvarar 2,3 %. Livsmedelsinköpen har sjunkit med 1,8 mnkr (-18,1 %) som en effekt av det lägre barnantalet i förskolorna under 2020 samt på frånvaron av barn på grund av Covid-19. Avgifter för kurser och utbildningar har också sjunkit på grund av pandemin till ett belopp om 1,2 mnkr (-44,1 %).

Personalkostnaderna har jämfört med 2019 minskat med 18,1 mnkr (-4,4 %) och avser i huvudsak effektiviseringar. Avvikelsen inrymmer också färre beredskapsarbetare som möter avvikelsen gällande anställningsstöd från Arbetsförmedlingen som nämnts ovan. Antalet anställda december 2019 var totalt 1005 varav 915 tillsvidareanställningar. För december 2020 var antalet anställda 975 varav 893 tillsvidareanställningar.

För kostnaderna för lokalhyror är förändringen mellan 2019 och 2020 endast 0,2 mnkr (-0,3 %) då inhyringskontrakten för de uppsagda verksamheterna löper fram till våren 2021.

Gräns för periodisering av kostnader och intäkter har liksom i föregående års bokslut fastställts till 50 tkr.

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2020 (kostnader)	Budget 2020 (intäkter)	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultat överföringar)	Bokslut efter resultat överföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar (+/-)
Nämnd och administration	51,9	-26,0	25,9	55,8	55,8	-29,9
Individ- och familjeomsorg	255,6	-52,5	203,1	178,9	179,0	24,1
<i>varav socialpsykiatri</i>	30,4	-3,7	26,7	27,2	27,2	-0,5
<i>varav vuxen</i>	44,0	-6,7	40,2	40,2	40,2	0,0
<i>varav barn och ungdom</i>	159,1	-38,2	124,4	124,7	124,7	-0,3
<i>varav flykting</i>	3,9	-3,9	0,0	-19,7	-19,7	19,7
Stadsmiljöverksamhet	11,2		11,2	11,0	11,0	0,2
<i>avskrivningar</i>	6,1		6,1	5,2	5,2	0,9
<i>internräntor</i>	0,4		0,4	0,2	0,2	0,2
Förskoleverksamhet	280,3	-17,0	263,3	256,0	262,7	0,6
Äldreomsorg	282,6	-20,9	261,7	262,8	262,8	-1,1
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	266,5	-34,4	232,1	220,6	221,1	11,0
Barn, kultur och fritid	37,8	-2,7	35,1	33,7	33,7	1,4
Arbetsmarknadsåtgärder	26,9	-7,0	19,9	16,4	16,4	3,5
Ekonomiskt bistånd	110,3	-1,4	108,9	114,4	114,4	-5,5
Övrig verksamhet			0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt utfall	1 329,6	-161,9	1 167,7	1 155,2	1 162,4	5,3

Nämndens slutliga driftbudget för år 2020 uppgår till 1 167,7 mnkr. Utfallet för resultatöverföringar uppgår till 1 155,2 mnkr vilket motsvarar en avvikelse mot budget om 12,5 mnkr. Efter överföring till resultatfond om 7,2 mnkr uppgår resultatet till 5,3 mnkr. Avvikelser per verksamhetsområde beskrivs närmare nedan.

Nämnd och administration

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	25,9	55,8	55,8	-29,9	-31,6	14,5	16,1

Budget för 2020 är 25,9 mnkr. Under nämnd och administration finns inom nettokostnadsramen intäkter om 29,2 mnkr budgeterat och dessa har ingått i prognoser under året. Intäkterna avser generalschablon för flyktingmottagande. Intäkterna bokförs dock under verksamhetskod för individ- och familjeomsorg. Utöver dessa budgeterade intäkter

reserverades 10,0 mnkr av dessa statliga intäkter för oförutsedda kostnader.

Budgetavvikelsen för 2020 är -29,9 mnkr. Avvikelsen beror i huvudsak på att intäkter för flyktingmottagande som tidigare nämnts bokförs under individ- och familjeomsorg. Förändringen jämfört med tertialrapport 2 beror på ovanstående samt att övriga verksamheter uppvisar positivare resultat med anledning av lägre kostnader och högre intäkter kopplat till pandemin. Buffert för oförutsedda kostnader har därmed inte behövt tas i anspråk.

Individ och familjeomsorg

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	203,1	178,9	179,0	24,1	-7,8	-6,5	-7,1

Verksamhetsområdet redovisar en positiv avvikelse jämfört med budget om 24,1 mnkr. I det redovisade överskottet ingår även intäkter i form av generalschablon för nyanlända som uppgår till 19,7 mnkr, vilket även beskrivs under rubriken Nämnd och administration.

Föregående år redovisades en negativ avvikelse mot budget om 7,8 mnkr, vilket i huvudsak berodde på högre kostnader än budgeterat inom Barn och ungdom, Beroendevården (Vuxna/missbruk) och Socialpsykiatri. Generalschablonen redovisades då inte under verksamhetsområdet utan under ett eget område, Flyktingmottagande och uppgick till överskott mot budget om 37,9 mnkr.

Under 2020 har ett omfattande besparingsprogram genomförts med täta uppföljningar och tydliga mål för att enheterna inom avdelningen skall kunna möta besparingsåtgärderna. Även resultatförbättrande poster i form av bland annat budgetjusteringar och extrainsatta ersättningar härrörande pågående pandemi har bidragit till 2020 års resultat.

Barn och unga

Barn och ungdom redovisar ett underskott om 0,3 mnkr. Avvikelsen för placeringskostnader uppgick 2019 till ett underskott om 16,8 mnkr vilket minskat och uppgår till ett underskott om 9,5 mnkr för år 2020. Placeringskostnader och ärendeingången för bland annat SiS, jourhem och stödboende har varit fortsatt högt. Dock har enheterna haft ett aktivt arbete kring uppföljningar, konsekventa hemtagningsrutiner och en genomgripande kostnadsmedvetenhet under 2020.

I tertialrapport 1 prognostiserades en negativ avvikelse om 2,2 mnkr för verksamhetsområdet, och vid tertialrapport 2 beräknades en budget i balans vid årets slut. Verksamhetsområdet har dock under årets fjärde kvartal haft ett ökat antal SiS-placeringar, var nio individer har varit placerade. Det är en ökning med åtta individer jämfört med augusti månads två placeringar.

Det har varit fortsatta svårigheter att rekrytera familjehem, antalet lämpliga familjehem är få vilket innebär högre kostnader då köpta placeringar är fortsatt högt.

Budgetåtgärder, budgetjustering för placeringskostnader om 3,0 mnkr, och extraordinära intäkter som ersättning för sjuklönekostnader gör att utfallet för året trots de höga placeringskostnaderna avviker med ett mindre underskott om 0,3 mnkr.

En omorganisation genomfördes vid årsskiftet 2019/2020 i syfte att bland annat effektivisera

resursanvändningen inom barn och ungdom. Inflödet av ärenden har varit fortsatt högt och verksamheten behöver fortsatt arbeta för att hitta nya arbetssätt för att möta inflödet. Just nu pågår exempelvis utvecklingsarbete i form av intensivutrednings-team och säkerhetsplaneringar enligt Signs of safety. Verksamheten arbetar aktivt med budgetåtgärder bland annat genom tätare uppföljningar för att korta ned placeringstiderna, förhandlingar med leverantörer kring dygnspriserna och tydligare riktlinjer för hemtagningar.

Missbruk/vuxna

Verksamhetsområdet redovisar en budget i balans, att jämföra med år 2019 då ett underskott om 2,0 mnkr redovisades. Även inom Vuxna/Missbruk, och framförallt Beroendevården, har ett omfattande besparingsprogram genomförts i syfte att få ned placeringskostnaderna. År 2019 uppgick avvikelserna för placeringskostnader till ett underskott om 8,5 mnkr, vilket för år 2020 uppgår till ett underskott om 5,5 mnkr. Vid årets båda tertialrapporteringar prognostiserades en negativ avvikelse om 1,3 mnkr. Verksamhetsområdets aktiva arbete kring budgetåtgärder, med bland annat ärendedragning i grupp, täta uppföljningar och behandling i egen regi har medfört en lägre kostnader för köp av verksamhet. Vid 2020 års inledning påbörjades en marknadsföringskampanj för att öka medvetenheten om den hjälp som erbjuds av kommunen kring relationsvåld. Det har lett till att placeringskostnaderna för skyddat boende ökat under året, vilka ingår i ovanstående avvikelser för placeringskostnader. År 2019 uppgick dessa till knappt 2 mnkr, och under 2020 till 3,5 mnkr.

Utförare resultatenheter

Bromstengården är helt intäktsfinansierad och är verksamhetsområdets enda resultatenheter. Bromstengården hade en ingående resultatfond om 1,4 mnkr och för över ytterligare 47 tkr från årets resultat.

Varav socialpsykiatri

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	26,7	27,2	27,2	-0,5	-1,7	-3,0	-3,4

Verksamheten redovisar ett underskott mot budget om 0,5 mnkr, vilket är en förbättring mot bokslutet 2019 och prognoserna under året. Underskottet återfinns hos utförarna gällande stödboendet och boendestödet. Den förbättrade avvikelserna mot tidigare bokslut och prognoser beror delvis på en högre budget men också på lägre lokalkostnader för stödboendet på grund av evakuering.

Verksamhetsledning

Ledningen redovisar ett överskott om 0,3 mnkr, vilket är en förbättring jämfört med tidigare prognoser. Förbättringen beror på att nämnden kompenserats från Micasa för en del av den dubbla hyran för stödboendet i och med evakueringen i samband med ombyggnationen av det nya förvaltningshuset.

Beställarenheten

Beställaren redovisar en budget i balans trots högre kostnader för externa placeringar inom

HVB-hem och boendestöd på grund av fler brukare med insatserna. Orsaken till det är att nämnden erhållit bidrag för arbetet med psykisk hälsa samt att bostäder med särskild service och sysselsättning redovisar lägre kostnader än bokslut 2019 och prognoser under året, som en följd av färre brukare med insatserna.

Under pandemin bemanningen på beställarenheten säkrats upp. Under hösten har samarbetet med socialpsykiatrins handläggare ökat och enheten övergick till att ha endast en biträdande chef med ansvar för båda verksamhetsområdena inom enheten.

Utförarenheter

Stödboendet i egen regi redovisar en negativ avvikelse med 0,4 mnkr jämfört med budget vilket stämmer överens med prognoserna, men är en försämring jämfört med bokslut 2019. Underskottet beror på en minskning från 24 till 11 brukare med stödlägenheter till följd av evakueringen till temporära lägenheter under våren. Det planeras för en upphandling av extern aktör inför inflyttningen till de nya lokalerna år 2022.

Boendestödet redovisar 0,4 mnkr i negativ avvikelse mot budget vilket är en förbättring jämfört med bokslut 2019 och överensstämmer med årets prognoser. Förbättringen är på grund av att antalet brukare ökat, bland annat som en konsekvens av pandemin.

Den dagliga sysselsättningsverksamheten Praist samarbetar med den dagliga verksamheten inom funktionsnedsättning i form av ett praktikcentrum, vilket gör verksamheten mer flexibel kring bemanningen. Under pandemin har verksamheten hela tiden haft öppet. Trots att antalet brukare varit lägre jämfört med föregående år redovisar verksamheten en budget i balans, vilket är en förbättring jämfört med bokslut 2019 och stämmer överens med årets prognoser.

Enheten Innovation och Prevention har inom socialpsykiatrins verksamhetsområde träffpunkter för personer med psykisk ohälsa samt stöd från personligt ombud. Enheten har en budget i balans och redovisar lägre kostnader än i prognoserna och bokslut 2019. Träffpunkterna har erbjudit uteverksamheter när de varit stängda på grund av pandemin, och har haft aktiviteter i små grupper när de varit öppna. Fler individer har varit i behov av personligt ombud under året, och fler av besöken har varit förtidsbokade.

Stadsmiljöverksamhet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	11,2	11,0	11,0	0,2	-0,7	0,0	0,0

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott mot budget om 0,2 mnkr.

Budgeten för stadsmiljö har under året huvudsakligen använts till reparationer, underhåll och skötsel av stadsdelsområdets lekpark, parkmark, parkvägar, plaskdammar i enlighet med entreprenadavtalet. Nämndens stadsmiljöverksamhet har även uppdraget att hantera mindre parkinvesteringar och reinvesteringar. Större investeringar ansvarar trafiknämnden för och utförs av trafikkontoret i samråd med stadsdelsförvaltningen.

Förskoleverksamhet

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	263,3	256,0	262,7	0,6	0,0	0,0	0,0

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om 0,6 mnkr efter överföring till fond vilket är något högre än resultatet föregående år och prognoserna under året. Förskolan har sju resultatenheter varav samtliga enheter redovisar ett överskott före överföring till fond. Den ingående resultatfonden från 2019 på 16,0 mnkr ökas med 6,7 mnkr och den utgående fonden uppgår till 22,7 mnkr. Överskottet beror till stor del av tilldelad sjuklöneersättning på grund av hög sjukfrånvaro i och med Covid-19.

Utförare resultatenheter

Sedan flera år tillbaka har antalet inskrivna barn minskat vilket medfört att enheterna behövt anpassa kostnaderna och effektivisera verksamheten utifrån givna ramar. Antalet inskrivna barn 2019 minskade med 20 till i genomsnitt 1 795, medan under 2020 har antalet minskat med 68 till 1 727. Antalet små barn ökade 2019 medan antalet stora barn minskade. År 2020 har samtliga grupper minskat men störst förändring har skett bland de små barnen. Sett till geografisk fördelning, så har antalet barn minskat mest i Tenstaområdet. Där har antalet barn minskat med 5,3 procent medan i Spångaområdet har barnantalet minskat med 3,1 procent. Det minskade antalet inskrivna barn går i linje med den prognostiserade demografin där antalet barn i åldern 1-5 år boende i stadsdelsområdet har en nedåtgående trend.

Lönekostnaderna inom verksamhetsområdet har minskat med 2,5 procent. Det beror till stor del på en bokföringsmässig förändring där enheternas ersättning för arbetsmarknadsåtgärder krediterar kostnaderna jämfört med 2019 där ersättningen istället bokförts som en intäkt. Antalet närvarande och inskrivna barn har minskat 2020 och enheterna har anpassat personalstyrkan därefter. Antalet visstid- och tillsvidareanställda sammantaget i heltidstjänster har minskat marginellt under året från 416 till 415. Statsbidraget mindre barngrupper har bidragit en hel del till att denna anställningskategori har kunnat bibehållas. Däremot har kostnaderna för timanställda minskat med 22 procent vilket innebär att det är i denna anställningskategori förändringen skett. Det minskade behovet av korttidsanställningar beror på pandemin. Under våren när närvaron av barn var som lägst fanns inte behovet av vikarier. Lönerevisionen har gått i linje enligt budget.

Verksamheten erhöll statsbidrag för mindre barngrupper för både vår- och höstterminen om 4,7 mnkr vilket är 1,9 mnkr mer än 2019 som då endast avsåg höstterminen. Enheterna har därmed haft möjlighet att behålla barnskötare och organiserat barnen i mindre grupper. Andel förskollärare har ökat från 32,3 procent till 34,3 procent och når kommunfullmäktiges årsmål. Den ökade andel förskollärare beror på pensionsavgångar bland barnskötare samt utbildning av barnskötare till förskollärare.

Att öka inskrivningsgraden i förskolan är ett fortsatt prioriterat område. Höstterminen 2017 öppnade introduktionsförskolan Opalen för att marknadsföra förskolan och introducera fler till verksamheten. Under 2020 erhöll nämnden medel om 1,3 mnkr av kommunstyrelsen för introduktionsförskolans fortsatta verksamhet. En samordnare har arbetat heltid med att se över

behov och utvidga arbetet vidare tillsammans med verksamhetens pedagoger.

I början av pandemi sjönk närvaron i förskolan markant. För att säkerställa en god undervisning har några förskolor under våren slagits ihop och personalresurser har omfördelats utifrån behov. Enligt plan avvecklades paviljongen på Skydraget 34.

Äldreomsorg

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	261,7	262,8	262,8	-1,1	-5,3	-6,9	-8,5

Utfallet för verksamhetsområdet äldreomsorg visar en negativ budgetavvikelse om 1,1 mnkr. Jämfört med tertialrapport 2 är det en förbättring om 7,4 mnkr. I jämförelse med 2019 och T1 2020 är det en förbättring om 4,2 mnkr respektive 5,8 mnkr. Förbättringen kan härledas till den budgetjustering om 8,2 mnkr, för tomgångshyror kopplat till Fristad servicehus och vård och omsorgsboende, som kommunstyrelsen den 28 oktober 2020 beslutade om att fördela till nämnden.

Verksamhetsområdet har även erhållit intäkter i form av statliga medel för sjuklöner och extraordinära kostnader för verksamheter som under året behövt rusta upp för att möta den ökade arbetsbelastningen till följd av pandemin.

Verksamhetsledning

Verksamhetsledningen redovisar en positiv budgetavvikelse om 6,8 mnkr. Det är en förbättring jämfört med tertialrapport 2 då prognosen var ett underskott om 2,0 mnkr. Överskottet beror på att verksamheten tilldelats en budgetjustering om totalt 8,2 mnkr. Verksamhetsledningen har ansvaret för andrahandsuthyrningen av lägenheter inom vård- och omsorgsboende samt servicehus. Under året har verksamheten arbetat med att tomställa samtliga lägenheter inför avvecklingen av Fristad servicehus och vård- och omsorgsboende. De äldre som bott på Fristad servicehus och vård- och omsorgsboende har i samband med avvecklingen fått möjlighet att välja annat boende i staden. Avvecklingen har resulterat i en markant minskning av externa hyresintäkter från brukare samt grundkostnadsersättningar och hemtjänstintäkter från andra stadsdelsnämnder inom staden.

Beställarenheten

Beställarenheten redovisar en negativ budgetavvikelse om 2,2 mnkr. Det är en försämring jämfört med tertialrapport 2 då prognosen var ett underskott om 0,5 mnkr. Enhetens administration visar en positiv budgetavvikelse om 0,7 mnkr. Köp av hemtjänst i ordinärt boende visar ett underskott om 7,1 mnkr. En del av underskottet beror på att antalet brukare och timmar ökat i högre takt än förväntat under året vilket är en följd av pandemin. Hemtjänst i servicehus visar ett underskott om 1,6 mnkr, vilket beror på att kostnaden för att flytta brukare från intern till extern regi ökat kostnaderna under året. Vård- och omsorgsboende visar en positiv budgetavvikelse om 8,8 mnkr. Budgetavvikelsen beror framförallt på en kraftig minskning av antalet brukare som nyttjat platser inom heldygnsomsorg med demens- och somatisk inriktning vilket är en konsekvens av nuvarande pandemi. Många äldre har avvaktat med att flytta in på vård- och omsorgsboende för att undvika risken att bli smittade

och antalet avlidna på vård- och omsorgsboende har ökat något under året.

Boendestöd visar ett underskott om 0,4 mnkr på grund av fler brukare. Insatsen dagverksamhet visar ett underskott om 2,6 mnkr på grund av ökat antal brukare i extern regi med behov av resa med taxi till och från verksamheten, så kallade turbundna resor.

Projektet Tryggt mottagande i hemmet (TMiH) har i början av året bedrivits i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och finansierats av äldrenämnden. Projektet har gett ett stort mervärde för brukaren samt kompetensutveckling för medarbetarna. Från mitten av april har dock TMiH varit vilande till förmån för arbetet med Förstärkningsteamet där medarbetarna från TMiH ingått som en basbemanning. Syftet med teamet har varit att säkerställa god omvårdnad när äldre skrivits ut från slutenvården. Teamet har avlastat ordinarie kommunal hemtjänst med omsorg om personer som har påvisats vara smittade med covid-19. Satsningen på ett förstärkt hemtjänstteam har inneburit att vidareutvecklingen av Tryggt mottagande inte har kunnat fortsätta i samma takt som planerat. Verksamheten har i samband med bokslutet fått ersättning från Socialstyrelsen för extra kostnader som är kopplade till det utökade förstärkningsteamet.

Nyckeltal	Genomsnitt 2019	Genomsnitt 2020
Hemtjänst ordinärt boende		
Antal utförda timmar	12 248	13 219
Antal personer	432	428
Hemtjänst i servicehus		
Antal beställda timmar	2 657	2 468
Antal personer	90	78
Platser vård-och omsorgsboenden		
Sjukhem	43,8	38,5
Demens	102,6	96,1
Profil	10,2	8,2
HVB	4,5	4,9
Summa platser vård-och omsorgsboenden	161,1	147,6

Antal utförda timmar inom hemtjänst i ordinärt boende har ökat med 970 timmar i genomsnitt per månad under januari-december 2020 i jämförelse med helåret 2019. Antalet beställda timmar inom hemtjänst i servicehus har minskat med 189 timmar i genomsnitt per månad. Antalet helårsplatser för vård- och omsorgsboendena har minskat med 13,4 platser i genomsnitt per månad. Somatiska platser har minskat med 5,4 platser, demensplatser har minskat med 6,5 platser, profilboende har minskat med 2,0 platser och HVB hem har ökat med 0,4 platser.

Utförarenheter

Utförarenheten Spånga-Tensta Hemtjänst visar ett underskott om 2,6 mnkr vilket är en förbättring om 1,4 mnkr jämfört med tertialrapport 2. Förändringen kan förklaras av de statliga sjuklönersättningar som betalats ut samt ersättningar från staden. Enheten har även i slutet av året lyckats öka utförandegraden till liknande nivå som innan pandemin. Enheten har

under året påbörjat arbetet med att ta fram en åtgärdsplan och utöka omvärldsbevakningen för att finna goda exempel till att bedriva en kostnadseffektiv hemtjänst. Förbättrad schemaplanering och analys av nyckeltal har genomförts löpande för att öka effektiviteten. Pågående pandemi har dock resulterat i att detta arbete delvis har fått stå tillbaka under tiden som enheten löpande har hanterat de extraordinära konsekvenserna som uppstått i verksamheten kopplat till Covid-19. Under 2020 har enheten köpt in elcyklar och elscootrar för beviljade medel avseende klimatinvesteringar om 0,3 mnr.

Tidigare resultat enheten Fristad servicehus redovisar ett underskott om 5,0 mnr vilket är en försämring om 1,6 mnr jämfört med tertialrapport 2. Denna förändring beror främst på att enhetens intäkter från beställarenheten för beviljade insatser för hemtjänst i servicehus, och från andra stadsdelsnämnder har minskat i samband med avvecklingen av enheten. Personalen som arbetat med drift och HSL har även behövt bemanna enheten trots att få brukare bött kvar vilket resulterat i att enheten inte erhållit tillräckligt med intäkter för att täcka personalkostnaderna under året. Enheten har även belastats för kostnader kopplat till det uppdrag som nämnden fick för att i samverkan med Region Stockholm förbereda särskilda vårdplatser i före detta Fristad sjukhem och Fristad servicehus. Merparten av dessa extraordinära kostnader har ersatts av statliga bidrag för extraordinära kostnader i slutet av året. Verksamheten har dock belastats med vissa administrativa merkostnader utöver detta som har haft en negativ påverkan på resultatet.

Enheten Innovation och Prevention redovisar ett överskott om 0,4 mnr vilket är samma avvikelse som rapporterades i samband med tertialrapport 2. Enheten består av träffpunkter för äldre, uppsökande verksamhet, anhörigkonsulent, dagverksamhet inom demens, färdtjänsthandläggning samt demenskoordinator.

Dagverksamheterna Minnesträffen, tidigare dagverksamhet Hedvig, och Träffen redovisar ett överskott om 1,5 mnr vilket är en förbättring om 0,5 mnr i jämförelse med tertialrapport 2. Överskottet beror på fler brukare med aktiva beslut om insatser inom demensdagvård men även att färre anställda har arbetat inom dagverksamheten än planerat på grund av pandemin.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Mnr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	232,1	220,6	221,1	11,0	4,5	3,3	4,7

Verksamhetsområdet redovisar en positiv avvikelse mot budget om 11,0 mnr, vilket är en förbättring jämfört med tertialrapporterna och bokslut 2019. Den största förändringen mellan utfallet och årets prognoser är de båda resultat enheternas överskott på grund av lägre personalkostnader. Både beställarenheten och ledningen har dessutom fått mer intäkter vilket förklarar skillnaden mot bokslut 2019.

Verksamhetsledning

Ledningen redovisar ett överskott om 1,6 mnr. Detta på grund av lägre kostnader än väntat i samband med projekteringen av nya bostäder samt högre administrativt avdrag från utförarenheterna till följd av utförarnas högre intäkter.

Beställarenheten

Beställaren redovisar ett överskott om 2,9 mnkr, vilket inkluderar kompensation för ökade kostnader i form av särskild redovisning. Beställaren har mottagit högre migrationsintäkter jämfört med 2019 och även ersättning för extra kostnader till följd av pandemin.

Den mest kostsamma insatsen för beställaren är bostäder med särskild service för vuxna inom LSS följt av daglig verksamhet inom LSS. Kostnaderna för båda insatserna har ökat för placeringar hos externa utförare. Inom daglig verksamhet visar mätningen på färre individer men med i genomsnitt högre nivåer vilket tyder på fler med komplexa diagnoser. Externa transportkostnader till daglig verksamhet har varit lägre jämfört med föregående år på grund av pandemin. Antalet individer med bostäder med särskild service för vuxna har ökat utifrån mätningen i augusti jämfört med 2019.

Kostnaden för bostäder med särskild service för barn/ungdom inom LSS är den boendeinsats vars kostnader ökat mest i förhållande till budget, trots att antalet ökat med endast en individ. På grund av dyra externa boenden täcks inte kostnaderna av schablonersättningarna. Eftersom behovet av LSS- och även SoL-bostäder tilltar planerar stadsdelsnämnden att öka utbudet och ett inriktningsbeslut har tagits i nämnden i april.

Antalet individer med korttidshem är oförändrat jämfört med föregående år, men nivåerna är i genomsnitt lägre liksom kostnaderna för insatsen. Antalet individer med korttidstillsyn har däremot ökat liksom den genomsnittliga nivån och kostnaderna för dessa.

Personlig assistans inom LSS är den kostnad som ökat mest som en följd av pandemin och den begränsade möjligheten för många brukare att medverka i sysselsättningen inom daglig verksamhet. Antalet individer med beviljad assistansersättning från Försäkringskassan (s.k. LASS) hade vid mätningen inför budgetjusteringen minskat sedan 2019 (från 80 till 79).

Under pandemin har man säkrat upp bemanningen på beställarenheten. Under hösten har man ökat samarbetet med socialpsykiatrins handläggare och enheten övergick till att ha endast en biträdande chef med ansvar för båda verksamhetsområdena inom enheten.

Utförare resultatenheter

Resultatenheterna Bostäder med särskild service respektive Fridagruppens dagliga verksamhet har tillsammans en ingående resultatfond om 8,2 mnkr. Kostnaden för bemanningen har varit lägre jämfört med prognoserna för båda verksamheterna, dels på grund av statlig ersättning för sjuklönekostnader och möjligheten att täcka upp för sjukfrånvaro med befintlig personal inom förvaltningen.

Bostäder med särskild service redovisar ett överskott om 6,0 mnkr mot budget, vilket inneburit ca 0,1 mnkr att föra över till resultatfonden. Pandemin innebar en delvis nedstängning av daglig verksamhet under perioden 9 april - 31 maj. Brukarna stannade då kvar på boendena dagtid medan viss personal från daglig verksamhet kom till boendena istället.

Fridagruppens dagliga verksamhet redovisar en positiv avvikelse om 0,9 mnkr mot budget, vilket inneburit ca 0,3 mnkr att föra över till resultatfonden. Verksamheten har fått mer kompensation i form av ”särskild redovisning” för de merkostnader som uppstår för brukare med behov av dubbelbemanning och extra lokalanpassningar. Samarbete pågår med sysselsättningen inom socialpsykiatrin med fokus på arbetsinriktad sysselsättning, vilket även

innebär en högre flexibilitet i verksamheten. Eftersom ersättningen från beställarenheten kvarstått under nedstängningen har pandemin inte haft någon negativ påverkan på intäkterna, även om andelen nya brukare varit lägre.

Utförare ej resultatenheter

Enheten med verksamhet inom avlösarservice, ledsagning och personlig assistans redovisar ett överskott om 0,3mnkr, vilket är en förbättring jämfört med bokslut 2019 och prognoserna.

Verksamheten med matleveranser till daglig verksamhet och äldreomsorgen redovisar en budget i balans, även om både kostnader och intäkter blivit lägre än budgeterat i och med avvecklingen av Fristad servicehus och nedstängningen av daglig verksamhet i samband med pandemin.

Barn, kultur och fritid

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	35,1	33,7	33,7	1,4	0,0	0,0	0,0

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 1,4 mnkr vilket är högre än prognostiserat under året och främst beror på konsekvenser av pandemin.

Enheten Kultur och fritid som ansvarar för parklek, fritidsgårdar och kultur med fokus på barn och unga redovisar ett överskott om 0,7 mnkr. Under sommaren har både parklekar och fritidsgårdar haft utökade öppettider då fler barn och unga stannat kvar hemma på grund av reserestriktioner. Detta har ökat lönekostnaderna något, men samtidigt har verksamheten haft lägre kostnader på grund av sjukskrivningar och med anledning av att flera aktiviteter ställts in. Fritidsgården Tech-Tensta har under åren 2017-2020 finansierats av medel från den sociala investeringsfonden om 2,7 mnkr per år. 2020 användes 2,4 av dessa, dels på grund av lägre hyreskostnader men också färre deltagare i och med Covid-19. Under slutet av året stängdes all typ av fritidsverksamhet för barn och ungdomar, men detta hann inte ge någon ekonomisk påverkan.

Under slutet av året stängdes all typ av fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Fritidsledarna arbetade istället uppsökande och trygghetsskapande i området och nedstängningen gav där med ingen ekonomisk påverkan.

Inom verksamhetsområdet finansieras även IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) och evenemang som Tensta marknad, Nationaldagen och Järvaveckan. En konsekvens av pandemin är att evenemangen inte kunnat genomföras som tidigare år vilket inneburit lägre kostnader än budgeterat.

Arbetsmarknadsåtgärder

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	19,9	16,4	16,4	3,5	1,9	0,0	0,0

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 3,5 mnkr. År 2019 redovisade ett överskott om 1,9 mnkr och vid årets tertialrapporteringar prognostiserades en budget i balans.

Överskottet beror dels på att statsbidrag för feriearbeten varit högre än prognostiserat, samt att nyanställningstakten under senare del av året inte har varit lika hög som prognostiserats, bland annat på grund utav den pågående pandemin.

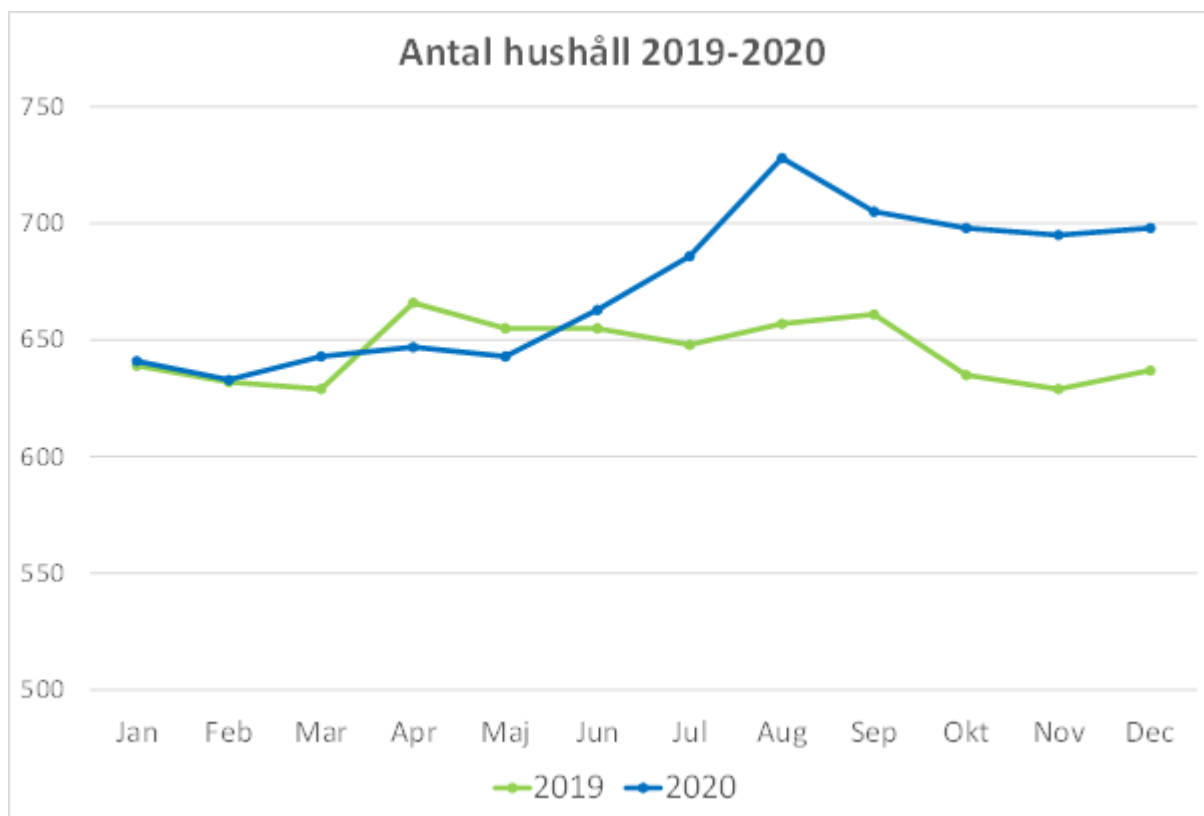
Enheten jobbar med uppdraget att erbjuda feriejobb riktat till ungdomar inom stadsdelsområdet. Verksamheten består även av OSA-anställningar och Stockholmsjobb. Under året har 35 personer få visstidsanställningar genom insatsen Stockholmsjobb vilket bidrar till sänkta kostnader för ekonomiskt bistånd.

Då staden rekommenderade att feriearbeten inte skulle erbjudas inom vård- och omsorgsverksamheter samt förskolor med anledning av pandemin, har stadsdelsrådets ungdomar i större utsträckning erbjudits platser som krävt extern handledning. Det innebär en kostnadsökning men har rymts inom verksamhetens budget.

Ekonomiskt bistånd

Mnkr	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultatöverföringar)	Bokslut 2020 (efter resultatöverföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar 2020 (+/-)	Avvikelse VB 2019	Prognos avvikelse T1 2020	Prognos avvikelse T2 2020
Totalt	108,9	114,4	114,4	-5,5	0,0	-4,4	-5,2

Verksamheten redovisar ett underskott om 5,5 mnkr. Underskottet beror på den pågående pandemin, som har lett till försämrad privatekonomi för stadsdelsrådets hushåll på grund av bland annat varsel, arbetslöshet och minskad inkomst. Enligt Sweco har antalet hushåll som beviljats försörjningsstöd ökat från 645 i genomsnitt 2019, till 673 i genomsnitt 2020. En markant ökning av antalet hushållen sågs vid sensommaren, där augusti månads antal 2020 uppgick till 71 fler än året dessförinnan.

Det ökade antalet under sommarperioden beror troligtvis på en fördröjd effekt av pandemin, där medborgarnas egna medel och alternativa försörjningsåtgärder sinat och ekonomiskt bistånd blivit aktuellt.

En omorganisation har genomförts under årets sista kvartal i syfte att effektivisera resursanvändningen inom verksamhetsområdet och jämka eventuell budgetavvikelse 2021, då även det året kommer att påverkas av den pågående pandemins ekonomiska effekter på hushållen.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2020	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2020	Resultatöverföring från 2019 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2021 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Bromstengården	14,8	0,7	-1,4	0,0	JA	1,5
Bostäder med särskild service	41,9	2,1	-4,1	-6,0	JA	4,2
Fridagruppens dagliga verksamhet	44,8	2,2	-4,1	-0,9	JA	4,5
Centrala Tensta förskolor (Tensta Allé mfl)	41,8	2,1	-1,2	-2,1	JA	3,3

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2020	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2020	Resultatöverföring från 2019 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2021 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Mosaik förskolor (Spånga Kyrkväg mfl)	26,7	1,3	-2,7	0,0	JA	2,7
Naturriket förskolor (Elinsborgsbacken mfl)	33,0	1,7	-3,1	-0,2	JA	3,3
Pusslets förskolor (Tenstavägen mfl)	47,1	2,4	-3,7	-1,0	JA	4,7
Solhems förskolor (Salagatan mfl)	28,9	1,4	-1,7	-1,1	JA	2,9
Spånga-Sundby förskolor (Skydraget mfl)	26,1	1,3	-2,0	-0,6	JA	2,6
Växthusens förskolor (Duvbovägen mfl)	32,2	1,6	-1,6	-1,6	JA	3,2
Summa resultatenheter	337,4	16,9	-25,7	-13,6	JA	32,9

Resultatenheterna har en ingående fond om 25,7 mnkr. Resultatenheterna för förskola överför 6,69 mnkr till fonden medan resultatenheterna inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning överför 0,47 mnkr. Resultatenheten inom individ- och familjeomsorg har nästan uppnått maxgränsen och för därför över knappt 0,05 mnkr.

Nämndens resultatfond ökar sammantaget med 7,2 mnkr och den utgående fonden till 2021 uppgår därmed till 32,9 mnkr.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse bokslut	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2020
Parkinvesteringar	12,5	9,6	-2,9	-4,4
Reinvesteringar	1,5	0,0	-1,5	0,0
Investeringar med nycklade medel	4,3	2,8	-1,5	-1,5
Inventarier och maskiner	3,4	2,2	-1,2	-1,2
Klimatinvesteringar	0,7	0,7	0,0	0,0
Trygghetsinvesteringar	12,2	5,8	-6,4	-2,9
Totalt	34,6	21,1	-13,5	-10,0

Investeringar

Investeringsbudget för 2020 uppgår till 34,6 mnkr. Av dessa avser 10,3 mnkr investeringar i

stadsmiljöverksamhet, 3,4 mnkr maskiner och inventarier, 0,7 mnkr klimatinvesteringar, 8,0 mnkr vattenförbättrade åtgärder och 12,2 mnkr trygghetsinvesteringar. Avvikelse mot budget uppgår till -13,5 mnkr. Av avvikelsen består 8,0 mnkr av pågående projekt som nämnden hos kommunstyrelsen föreslås begära ombudgerade till 2021. Därutöver har i verksamhetsplan 2021 ansökts om medel för skyltprojekt om 1,5 mnkr avseende maskiner och inventarier vilka förskjutits i leverans till våren 2021. Efter återredovisning uppgår avvikelsen till -4,0 mnkr.

Stadsmiljö

Investeringarna inom stadsmiljöområdet redovisar ett överskott om 3,3 mnkr jämfört mot budget på 10,3 mnkr. Trafikkontorets plan för Gribbyparken och reinvesteringar 2020 omprioriterades till Palmersparken om sammanlagt 2,0 mnkr. Projektet försenades något och 0,9 mnkr har förbrukats. Nydalens plaskdamm har ett utfall på 3,3 mnkr av budgeterade utgifter om 4,0 mnkr. För de egna nycklade medlen om 4,3 mnkr har flertalet mindre investeringsprojekt och reinvesteringar utförts om 2,8 mnkr. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgering om 1,1 mnkr för Palmersparken.

Vattenförbättrande åtgärder

Projektet Tenstadalens dagvattenpark som drivs tillsammans med Trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB har fortlöpt under året. För projektet har 8,0 mnkr beviljats ur CM4, varav utgifter om 5,3 mnkr har genererats under 2020. Projektets totala budget är på 22 mnkr. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgering om 2,7 mnkr ansöks för Tenstadalens dagvattenpark.

Maskiner och inventarier

Budgetram för maskiner och inventarier uppgår till 3,4 mnkr, varav 2,0 avser beviljad budgetjustering avseende nya och förbättrade skyltar till stadsdelsnämndens lokaler. Maskiner och inventarier redovisar ett överskott om 1,2 mnkr på grund av att leverans inte skett inom ramen för skyltprojektet under 2002. Medel för projektet har ansökts om i samband med verksamhetsplan 2021.

Klimatinvesteringar

Nämnden har beviljats 0,3 mnkr för inköp av elcyklar inom hemtjänsten samt 0,4 mnkr för ett pilotprojekt för införande av smarta papperskorgar. Ingen avvikelse mot budget redovisas inom området.

Trygghetsinvesteringar

Flera trygghetsinvesteringsansökningar har beviljats under 2020 vilka sammanlagt uppgår till 12,2 mnkr. Projekt Hjulsta torg, belysning gångstråk Sundbydamarna, belysning hundrastgården Duvbo och belysning hundrastgården Lundaängarna är färdigställda under året. Projekt Pilparken utgår på grund av att marken inte är duglig för projektet. Projekt Åtgärder för olovlig trafik, upprustning Knutby motionsspår och Tenstaplan uppgång Hagstråket är påbörjande men inte helt färdigställda. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgering om 3,7 mnkr för projektet åtgärder mot olovlig trafik, 0,3 mnkr för upprustning Knutby motionsspår och 0,2 mnkr för Tenstaplan uppgång Hagstråket.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ombudgeteringar

Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen begära ombudgetering om sammanlagt 8,0 mnkr avseende investeringsprojekt som kommer att fortsätta under 2021.

Stadsmiljö

Palmérsparken, 1,1 mnkr

Trafikkontorets plan för Gribbyparken och reinvesteringar 2020 omprioriterades till Palmérsparken om sammanlagt 2,0 mnkr. Projektets uppstart blev förskjutet till sent på 2020 av Trafikkontoret på grund av Covid-19 som påverkat dem med bland annat försenade leveranser. För projektet har under 2020 0,9 mnkr förbrukats och resterande 1,1 behövs under 2021 för att färdigställa projektet enligt framtagen projektplan. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 1,1 mnkr för Palmérsparken.

Vattenförbättrande åtgärder

Tenstadalens dagvattenpark, 2,7 mnkr

Projektet Tenstadalens dagvattenpark som drivs tillsammans med Trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB har fortlöpt under året. För projektet har 8,0 mnkr beviljats ur CM4, varav utgifter om 5,3 mnkr har genererats under 2020. Projektets totala budget är på 22 mnkr. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 2,7 mnkr ansöks för Tenstadalens dagvattenpark.

Trygghetsinvesteringar, kort rad om resp. projekt

Åtgärder mot olovlig trafik, 3,7 mnkr

Projektet fortlöper och har genomfört fas 1. Det finns lite komplexa frågor kring blåljuspersonal, färdtjänst och transporter till och från torgen som behöver tillgång till gångvägarna vilket fördröjer projektets utförande. Fas 2 pågår under 2021 och nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 3,7 för trygghetsprojektet.

Upprustning Knutby motionsspår, 0,3 mnkr

Trygghetsinvesteringen ansöktes i T2 2020 och har delvis genomförts under slutet av året men inte färdigställts helt. Hittills utförda åtgärder har uppskattats av invånarna. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 0,3 mnkr för att färdigställa planerade åtgärder under 2021.

Tenstaplan uppgång Hagstråket, 0,2 mnkr

Trygghetsinvesteringen ansöktes i T2 2020 och har försenats något på grund av förändrade detaljer i projektet då stadsdelen saknade rådighet över ytan som delar av projektet avsåg. Nya planteringar och utplacering av ny bänk avses att utföras under 2021. Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om ombudgetering om 0,2 mnkr för att färdigställa planerade åtgärder under 2021.

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Balansräkning, mnkr	20191231	20201231	Avvikelse
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	74,7	84,6	9,9
<i>Mark, byggnader, tekniska anläggningar</i>	62,1	75,7	13,6
<i>Maskiner och inventarier</i>	12,6	8,9	-3,7
Omsättningstillgångar	62,9	59,6	-3,3
<i>Kundfordringar</i>	19,5	10	-9,5
<i>Diverse kortfristiga fordringar</i>	11,5	15,6	4,1
<i>Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter</i>	31,4	33,6	2,2
<i>Kassa och bank</i>	0,5	0,5	0,0
Summa	137,6	144,2	6,6
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	13,8	-17,7	-31,5
Långfristiga skulder	-1,3	-1,2	0,1
Kortfristiga skulder	-150,1	-125,3	24,8
<i>Kortfristiga skulder till kreditinstitut & kunder</i>	-2,9	-0,2	3,1
<i>Leverantörsskulder</i>	-73,7	-56,1	17,6
<i>Övriga kortfristiga skulder</i>	-40,5	-31,2	9,3
<i>Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter</i>	-33,0	-37,8	-4,8
Summa	-137,6	-144,2	-6,6

Förvaltningens balansomslutning i bokslutet 2020 har en förändring om -6,6 mnkr jämfört med bokslut 2019.

Tillgångar

Anläggningstillgångarna är 9,9 mnkr högre jämfört med föregående år och avser aktiverade anläggningar av färdigställda investeringsprojekt inom stadsmiljö.

Omsättningstillgångarna är 3,3 mnkr lägre jämfört med föregående år.

- Kundfordringar är jämförelsevis till ett lägre värde med 9,5 mnkr än föregående år.
- Diverse kortfristiga fordringar har ökat med 4,1 mnkr. Förändringen avser fordringar mot staten för Covid-19 ersättningar.
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter är 2,2 mnkr högre jämfört med föregående år. Förändringen avser främst en koncernintern uppbokning för Covid-19 ersättning mot stadsledningskontoret.
- För kassa och bank är det ingen förändring jämfört med föregående år.

Skulder och eget kapital

Förändringen av eget kapital är -31,5 mnkr.

Långfristiga skulder är 0,1 mnkr lägre jämfört med föregående år.

Kortfristiga skulder är 24,8,1 mnkr lägre jämfört med föregående år.

- Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder är 3,1 mnkr lägre än föregående år och avser främst en förändrad rutin gällande hantering av billeasing.
- Leverantörsskulder är 17,6 mnkr lägre jämfört med föregående år.
- Övriga kortfristiga skulder är 9,3 mnkr lägre jämfört med föregående år och avser balanspost för generalschablon.
- Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter är 4,8 mnkr högre jämfört med föregående år och avser främst upplupen skuld till personal på grund av den försenade löneöversynen för 2020.

Gränsen för periodiseringar har i bokslutet fastställts till belopp överstigande 50 tkr.

Övrigt

Nedskrivning av fordringar

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning, kapitel 3 paragraf 2 ska en obetald fordran skrivas ned i bokföringen efter det att alla inkassoåtgärder vidtagits eller senast ett år efter förfallodatum. Detta innebär enbart en bokföringsteknisk åtgärd. En gäldenär är fortfarande betalningsskyldig även om fordran avskrivits i bokföringen och avförts i räkenskaperna. Förvaltningen bedömer utifrån försiktighetsprincipen om gäldenärer inte har möjlighet att betala av sina skulder.

Nämnden har utifrån försiktighetsprincipen skrivit ned fordringar om totalt 1 121 391,88 kronor under året.

Enligt stadsdelsnämndens delegation beslutar ekonomichef om nedskrivningar för belopp som understiger 100 000 kronor, övriga nedskrivningar beslutas av nämnd. Nämnden föreslår godkänna nedskrivningar om totalt 620 604,00 kronor enligt tabell nedan.

Kundfordringar

Kundnr	VT	Ver.nr	Antal fakturor	Förf.dat	Rest valuta	Senaste krav	Kravkod	kommentar
1014622	BL	810001758	1	2019-07-01	302 796,00	2019-07-15	KRAV07	Eftergift, 3-årsregel
1008905	BL	8120162	1	2012-08-31	317 808,00		KRAV07	Preskriberat bidragsbrott
Summa					620 604,00			

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Agenda 2030

2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030. Nämnden har under året arbetat för att bidra till att uppnå målen om en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i linje med de 17 globala målen inom Agenda 2030. Målen för Agenda 2030 och särskilt perspektiven jämställdhet, barns och nationella minoriteters rättigheter samt tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är integrerade inom nämndens mål för respektive verksamhetsområde.

I samband med arbetet med verksamhetsplanering under hösten har nämnden genomfört analysworkshops som syftat till att skapa en tydligare koppling mellan Agenda 2030 och verksamheternas arbete. Under workshopstillfällena arbetade verksamheterna utifrån följande frågeställningar (i) mål i agendan med störst koppling till verksamheten, (ii) särskilda förutsättningar i Spånga-Tensta stadsdelsområde, (iii) det som verksamheterna redan gör för att bidra till måluppfyllelse av agendan samt (iv) det som verksamheterna behöver göra mer av för att förbättra måluppfyllelsen. Workshopen har bidragit till att Agenda 2030 blivit styrande i verksamheterna och integrerade i enheternas verksamhetsplaner.

Jämställdhet

Inom förskolan finns utarbetade arbetssätt för att utforma den pedagogiska lärmiljön genom användandet av könsneutrala material och miljöer. Analyser som har genomförts visar på ett behov av kompetensutveckling inom området för att stärka arbetet med jämställdhetsintegrering i verksamheterna.

Inom socialtjänsten har verksamheterna fortsatt att arbeta för att handläggningen av ärenden ska vara likvärdig, oavsett kön, etnicitet eller andra faktorer. Den huvudsakliga metod som används för att säkerställa likvärdighet är avidentifierade ärendedragningar.

Samtliga av förvaltningens tjänsteutlåtanden ska innehålla en jämställdhetsanalys. Under året har en jämställdhetsanalys saknats i tre ärenden vilket innebär att nämnden inte uppfyller målet för 2020. Nämnden har identifierat arbetet med jämställdhetsanalyser som ett övergripande utvecklingsområde i förvaltningen.

Arbetet med barns rättigheter

Nämndens arbete med barns rättigheter grundar sig i barnkonventionen och stadens program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022. Arbetet har påverkats av pandemin och vissa inplanerade aktiviteter som skulle genomförts under året har skjutits fram eller ställts in under en period. Barnkonsekvensanalyser är sedan ett tag ett tillämpligt arbetssätt för verksamheter som arbetar riktat mot barn. Under året har barnkonsekvensanalyser genomförts i högre utsträckning än tidigare, men det är fortfarande ett utvecklingsområde att systematisera arbetssättet för att göra övergripande nämndanalyser om hur barns rättigheter uppmärksammas och tillgodoses.

Inom ekonomiskt bistånd har dokument med helhetsperspektiv för barnfamiljer som uppstår

försörjningsstöd arbetats fram med bland annat intervjufrågor som omfattar barn. Vid behov beviljas kompensatoriska åtgärder som riktar sig mot barn, såsom exempelvis SL-kort till barn som har tillfälliga boenden på annan ort. Beroendevården har under året infört rutiner för att barnrättsperspektivet ska lyftas upp i arbetet med vuxna klienter som är förälder eller som lever eller umgås nära barn eller underåriga syskon. I alla utredningar finns numera rubriken barnperspektiv med. Inom funktionsnedsättning träffar handläggaren barnet i varje utredning för att informera om insatser och särskilt lyssna in barnets åsikt. Kontakt tas med vårdnadshavare innan besök hos socialtjänsten för att ta reda på vilket sätt barnet kommunicerar. Särskild information skickas till barnet om det är möjligt där det på ett enkelt och pedagogiskt sätt informeras om det planerade mötet med socialtjänsten. På Bromstensgården, nämndens akut- och utredningshem, har regelbundna leksamtal/samtal om barnkonventionen och barns rättigheter genomförts. Barns rättigheter har visualiserats i verksamhetens lokaler för att ge kännedom om och uppmärksamhet kring dessa för både barn, föräldrar och uppdragsgivare.

Inom förskolan har barnkonventionen och barns rättigheter lyfts upp bland annat genom att läsa "kompisböcker" som tydliggör barns rättigheter och tittat på Rädda Barnens och UR:s filmer om barnkonvention. Förskolorna har därutöver haft utställningar om barnkonvention utomhus till vårdnadshavare. Förskolepersonalen har även diskuterat vilka konsekvenser pandemin har lett till ur ett barnrättsperspektiv, exempelvis hur matsituationen har förändrats för barnen på grund av smittorisken.

Nämnden har under året inte haft en nämndövergripande barnrättssamordnare, vilket inneburit att mycket av barnrättsarbetet har bedrivits på enhetsnivå och inte sammanställts på övergripande nivå. Under 2021 kommer nämnden arbeta med att integrera ett helhetsperspektiv för att synliggöra barnrättsfrågorna i nämndens alla verksamheter.

Nationella minoriteter

Nämnden har under året verkat för att stärka de nationella minoriteternas rättigheter samt värna om minoritetsspråken. Nämnden har köpt in material för att utveckla tematiska språkväskor för de fem erkända nationella minoritetsspråken till förskolan. Syftet med språkväskorna är att väcka nyfikenhet kring nationella minoritetsspråk och skapa möjligheter för barnet till att utforska nationella minoriteternas kultur. Språkväskorna utgår från en modell som tagits fram vid Kompetenscentrum för flerspråkighet i Umeå kommun i samarbete med bland annat Minoritet.se som drivs av Sametinget.

Under året har flera aktiviteter för de nationella minoriteterna anordnats på de öppna träffpunkterna för äldre. I början av året anordnades träffar för gäster tillhörande den finska minoriteten med en särskild finsktalande personal. Under året har de flesta aktiviteter sedan anordnats utomhus.

I samverkan med Jobbtorgs Brobyggare arbetar nämnden med att stötta personer med romsk ursprung och som har svårt att komma ut på arbetsmarknaden. Brobyggarna är jobbcoacher med romsk bakgrund. Nämnden ingår också i arbetsgruppen för Romsk inkludering, där Jobbtorg är sammankallande. Arbetsgruppen är vilande sedan oktober 2019.

Konsekvenser av Covid-19-pandemin

Året har dominerats av konsekvenserna av Coronapandemin och sjukdomen Covid-19.

Nämnden har löpande vidtagit åtgärder utifrån stadens inriktning och beslut i den centrala krisledningsnämnden. Utifrån lokala behov har nämnden också anpassat verksamheten löpande. Utgångspunkten har varit att begränsa smittspridningen med särskilt fokus på riskgrupper och att upprätthålla prioriterade verksamheter. Nämnden har haft beredskap för en eskalerande situation och kontinuerligt planerat utifrån tillgänglig information och bedömning av läget. En viktig del i arbetet har varit att förstärka myndigheternas budskap.

Pandemin har under kort tid inneburit en omfattande påverkan på stadsdelsnämndens verksamheter, invånare och näringsliv. De stora konsekvenserna för samhället i stort och världen kan antas ge långsiktiga konsekvenser för samhällsutvecklingen och nämndens förutsättningar. Det är i dagsläget svårt att överblicka de långsiktiga konsekvenserna, då de bland annat beror på hur länge viruset kommer att finnas i samhället, vaccinerings effekter och vilka beslut som kommer att tas av regering och riksdag. De direkta konsekvenserna för stadsdelsnämnden under perioden har främst varit en hårt belastad äldreomsorg och ökad efterfrågan på ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Samtliga verksamheter har dock påverkats i olika grad och har fått anpassa inriktning, arbetssätt och rutiner utifrån rådande läge. Konsekvenser på längre sikt kan antas vara en ökad psykisk ohälsa och försämrade möjligheter till egen försörjning. Konsekvenser är också att flera planerade projekt och verksamhetsutvecklingsinsatser satts på vänt. Något som dock förändrats i en positiv riktning är att användningen av digitala verktyg och arbetssätt ökat under perioden.

Nämnden har haft både högre och lägre kostnader med anledning av pandemin. Högre då särskilda insatser behövts för att minimera smittspridning inom verksamheterna men även lägre kostnader då insatser och verksamheter inte kunnat bedrivas som vanligt eller helt ställts in. Motsvarande effekter finns på intäktssidan. För direkta extraordinära kostnader inom äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning har nämnden erhållit kompensation. Samtliga verksamhetsområden har erhållit kompensation för ökade sjuklönekostnader.

Särskilda vårdplatser

Under våren förberedde nämnden tillsammans med Region Stockholm särskilda vårdplatser i Fristad servicehus och före detta Fristad sjukhem i syfte att avlasta Region Stockholm om vårdplatserna inom reguljär sjukvård riskerade att vara fullbelagda. I juni månad beslutade regionen att avveckla vårdplatserna då det inte fanns ett omedelbart behov av att behålla denna vårdform. Nämnden samordnade avvecklingen tillsammans med regionen och lämnade lokalerna den sista juni.

Evakueringsbostäder

Under våren beslutade stadens krisledningsnämnd att upprätta evakueringsboenden med korttidskontrakt i syfte att begränsa smittspridning och skydda riskgrupper i trångboddhet i särskilt drabbade områden. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd upprättade i samband med detta och i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, SLK och SHIS 16 möblerade evakueringslägenheter i ett tidigare servicehus i Akalla. Initialt administrerades evakueringsbostäderna av bolotsar som satt på medborgarkontoret i Tensta centrum och svarade på frågor samt länkade vidare till SHIS. På grund av lågt intresse ändrades efter sommaren administrationen från bolotsar på medborgarkontoret, till att biståndshandläggare från biståndsenheten och enheten socialpsykiatri och funktionsnedsättning altemnerat enligt

schema för att svara på telefonsamtal från respektive arbetsplats. I dagsläget bor sex personer i boendet, varav två från Spånga-Tensta stadsdelsområde.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen är det verksamhetsområde som drabbats hårdast av pandemin. Då äldre löper störst risk att drabbas av allvarliga konsekvenser av Covid-19 har målgruppen haft strikta restriktioner. Besöksrestriktioner på vård- och omsorgsboenden och avsaknad av sociala kontakter och stöd har inneburit påfrestningar på välbefinnandet och det psykiska måendet hos målgruppen.

Vissa äldre i stadsdelsområdet har behövt mer hjälp än vanligt på grund av hur Covid-19 förändrat deras vardag samtidigt som ett flertal äldre har av sagt sig eller tagit uppehåll för sina insatser, något som har bidragit till minskade intäkter för nämnden. Den lägre utförandegraden inom hemtjänsten i egen regi, i kombination med stärkt bemanning för att säkerställa behovet för brukarna, har bidragit till ökade kostnader.

Under året har det skett en tydlig minskning av antalet personer som bor på vård- och omsorgsboende. Antalet ej verkställda beslut för vård- och omsorgsboende har ökat. Många äldre avvaktade med att flytta in på vård- och omsorgsboende för att undvika risken att bli smittade och antalet avlidna på vård- och omsorgsboende har ökat något. En konsekvens av att antalet ej verkställda beslut för vård- och omsorgsboende har ökat är att antalet beviljade hemtjänststimmar har ökat för att på så sätt kunna tillgodose de äldres behov. Beläggningen på vård- och omsorgsboende har under senare delen av året börjat återhämta sig.

Under större delen av 2020 drev nämnden servicehus i egen regi. Servicehuset avvecklades under slutet av året. Besöksrestriktioner har gällt på servicehuset och flertalet äldre har också valt att isolera sig utifrån risken för smittspridning. Det ledde till att fler boende var i behov av, och beviljades biståndsinsatser, vilket i sin tur medfört ökade kostnader. Utökade hygienrutiner i omsorgsarbetet medförde att den beslutade biståndstiden överskreds, något som också lett till ökade kostnader för nämnden.

Nämndens öppna träffpunkter för äldre har periodvis varit stängda och en stor mängd aktiviteter har inte kunnat genomföras som planerat under året. Träffpunkterna har istället anpassat aktivitetsutbudet och förlagt ett flertal av dem utomhus. Verksamheterna har fortsatt att ge stöd till de besökare som har önskat, genom kontinuerlig telefonkontakt. En av nämndens två dagverksamheter har också varit stängd under drygt en vecka vid två tillfällen under hösten för att minska smittspridning.

Nämnden har sedan maj haft ett förstärkningsteam inom hemtjänst som arbetat med kohortvård av personer som haft misstänkt eller konstaterad covid-19-smitta. Teamet har haft sin grund i undersköterskorna som normalt utgör teamet för tryggt mottagande i hemmet och utöver det kompletterats med nyanställd personal. Teamets uppdrag har varit att säkerställa god omvårdnad för de som skrivits ut från slutenvården, trots att det skett med kortare varsel än vanligt. Förstärkningsteamet har avlastat ordinarie kommunal hemtjänst i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista, samt även kvällstid i Hässelby-Vällingby. De har också tagit hand om ärenden från de privata hemtjänstutförarna som inte har haft egna förstärkningsteam. Som en konsekvens av detta har tryggt mottagande i hemmet varit vilande i perioder och inneburit högre lönekostnader för nämnden.

Inom äldreomsorgen har ett stort omställningsarbete skett i syfte att säkerställa trygghet för de äldre, en god bemanning, tillgång till nödvändigt material samt ett nära och tillgängligt ledarskap. Resurser har omfördelats och arbetssätt har förändrats. Under året har äldreomsorgen satsat på smittskyddsarbete genom exempelvis utbildningar i basala hygienrutiner. Kostnader för skyddsutrustning, arbetskläder och städning har ökat.

Äldreomsorgens medarbetare och chefer har följt riktlinjer och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten gällande symtom vilket har lett till att personalfrånvaron periodvis ökat markant. Som störst var sjukfrånvaron under pandemins första våg i april. Under året har nämnden haft ökade personalkostnader, sjuklönekostnader och vikariekostnader.

Mot slutet av året har en majoritet av utredningsarbetet på beställarenheten för äldre skötts på distans. Antalet hembesök har drastiskt minskat jämfört med förra året. Kontakter med brukare, anhöriga och samverkanspartners har i stället till största delen skötts via telefon. Detta kan ha försvårat brukarens delaktighet i sin utredning. Kvaliteten på uppföljningsarbetet kan ha påverkats negativt på grund av frånvaron av fysiska möten.

Pandemin har inneburit ett mer osäkert prognos- och budgetarbete då det varit svårt att förutsäga hur omsorgsbehoven kommer att se ut. Inom hemtjänsten har flera äldre med serviceinsatser pausat sina insatser för att minimera risken att smittas av covid-19 samt en markant ökning av ej verkställda beslut, något som inneburit att kostnader skjuts på framtiden.

Funktionsnedsättning

Den pågående pandemin har haft stora konsekvenser för verksamhetsområdet funktionsnedsättning. Den dagliga verksamhetens nedstängning under perioden 9 april till 31 maj innebar att personer med insatsen inte kunde gå till sitt arbete, och den struktur och meningsfullhet som insatsen erbjuder de enskilda uteblev för många. Vissa brukare har haft svårt att komma igång med insatsen på nytt efter avbrottet. För vissa har det även inneburit en tillbakagång i den egna utvecklingen. Kompletterande insatser så som personlig assistans och hemtjänst har istället beviljats de enskilda för att tillgodose behoven vilket har lett till en ökad administration inom nämndens beställarenhet för funktionsnedsättning. Under perioden då daglig verksamhet hade stängt fortsatte nämnden att erbjuda särskilt anpassad daglig verksamhet för brukare med synnerligen individuella behov. Insatsen genomfördes med egen lokal och personal för respektive brukare.

Den pågående pandemin har inneburit att brukare inom boende med särskild service har vistats mer i sin hemmiljö än vanligt. Gemensamma aktiviteter har fått ställas in och ersatts av nya individuellt anpassade aktiviteter utomhus eller i mindre grupper. Fokus har legat på att skapa en lugn, trygg och säker miljö för både brukare och medarbetare. Inom både daglig verksamhet och gruppboenden har brukare hållits informerade om gällande restriktioner och vad de innebär för de enskilda genom användandet av tydliggörande pedagogik.

Digitala kommunikationsverktyg och e-ansökningar har använts i högre grad vid myndighetskontakten med brukarna. Nämnden bedömer att de digitala kommunikationssätten både har haft positiva och negativa konsekvenser för målgruppen. Bedömningen är att de nya sätten att kommunicera i vissa fall har stärkt brukares självständighet och delaktighet. I andra fall bedömer nämnden att det kan ha begränsat brukares delaktighet, särskilt för barn och brukare som inte kommunicerar självständigt. Kvaliteten i uppföljningsarbetet kan ha

påverkats negativt då alla möten inte har kunnat genomföras tillsammans med berörd brukare. Nämnden kan ännu inte bedöma i vilken utsträckning de förändrade kommunikationssätten har påverkat uppföljningen, och i förlängningen de insatser som nämnden beslutar om.

Under året har nämnden genomfört stora satsningar för att vidareutbilda personal i basala hygienrutiner och arbetsätt för att hindra smittspridning i verksamheterna. Under pandemins andra våg har nya rutiner för användandet av skyddsutrustning och arbetskläder införts inom LSS-verksamheterna. Skyddsvisir och ansiktsmask används nu rutinmässigt och arbetskläder har köpts in för att minska risken för smittspridning. Sedan Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att använda munskydd i kollektivtrafiken infördes har samtliga medarbetare erbjudits munskydd att använda under resor till och från arbetet. Nämnden har utsett två hygienombud som har varit en förvaltningsgemensam resurs för att utbilda och vägleda samtliga medarbetare i basala hygienrutiner.

Besöksrestriktioner inom daglig verksamhet har påverkat nämndens samverkan med gymnasiesärskolan. Studiebesök och information till skolor, elever och vårdnadshavare har inte kunnat genomföras enligt ordinarie arbetsätt. Detta har ställt krav på förändrade arbetsätt och nya former för samverkan med gymnasiesärskolan för att de enskilda ska ges inflytande och vara delaktiga i valet av daglig verksamhet.

De ekonomiska konsekvenserna på verksamhetsområdet har bland annat märkts genom minskade kostnader för transporter till daglig verksamhet. Kostnaderna sjönk som mest under perioden då daglig verksamhet var stängd men har fortsatt att ligga på en lägre nivå under hösten. En annan konsekvens på ekonomin var lägre personalkostnader, framförallt under perioden då den dagliga verksamheten var stängd, då verksamheterna i egen regi nyttjat varandras personal.

Den kostnad som har ökat mest, som en följd av pandemin, är personlig assistans enligt LSS. Kostnaderna har ökat då personlig assistans enligt LSS utgjort en kompletterande insats då brukare inte kunnat delta i daglig verksamhet.

Inom beställarenheten för funktionsnedsättning och psykisk ohälsa har fler handläggare anställts för att säkerställa bemanningen vid hög sjukfrånvaro.

Förskoleverksamhet

Nämnden har under pandemin arbetat med samverkan mellan förskolorna i syfte att säkerställa god utbildning. Under våren har några förskolor varit sammanslagna ett par veckor då barnantalet varit låg. Hygienrutiner och daglig städning har setts över och utökats. Justeringar i arbetsätt gällande gruppindelning vid aktiviteter och rutiner har genomförts i syfte att minimera smittspridning. Exempelvis vistas färre grupper i matsal samtidigt och buffén har ersatts av servering vid bord. Barn lämnas och hämtas i huvudsak utomhus och vårdnadshavare vistas inte i förskolans lokaler.

Under pandemin har färre barn varit på förskolan. I början av pandemin sjönk närvaron i förskolan markant. Som lägst närvarade drygt 30 procent av barnen. Förskolan har följt gällande rutiner och haft regelbunden kontakt med vårdnadshavare i syfte att följa barns orsak till frånvaro. Under senare delen av vårterminen var närvaron cirka 60 procent. Av personal har cirka 60-75 procent närvarat. Frånvaron av personal har också varit högre med anledning av pandemin. I april var frånvaron i genomsnitt 28 procent, varav 22 procent berodde på

sjukdom (uppgifter baserat på den manuella dagliga frånvarorapporteringen). I syfte att säkerställa en god utbildning har några förskolor slagits ihop och personalresurser har omfördelats utifrån behov. Under höstterminen har sjukfrånvaron av barn övergått i nästintill normalläge.

Färre barn i förskolan har bidragit till att förskolorna inte använder sig av timvikarier i samma omfattning som tidigare vid frånvaro av pedagoger. Under en kort period hade vissa vikariers scheman redan satts vilket innebar personalkostnader trots att behovet inte fanns.

Pandemin har lett till lägre kostnader för mat och förbrukningsinventarier, till exempel blöjor, då det varit färre barn på plats, men på grund av redan lagda beställningar, lång leveranstid, och osäkerhet över framtida utveckling av antal barn, har kostnaderna dock inte minskat i samma takt som efterfrågan. Under våren var det svårt att bedöma framtida behov av färsk mat, därför har en del gått till spillo. Pandemin har också lett till något ökade städkostnader.

Socialpsykiatri

Nämndens boendestödsverksamhet har till stor del stöttat brukare via telefon då många avböjt hembesök av rädsla för smittspridning. Sysselsättningsverksamheten har mestadels utfört aktiviteter utomhus. I stödboendet har vissa gemensamma aktiviteter inte kunnat genomföras men har istället kompenseras individuellt med anpassade aktivitetsscheman.

Träffpunkten för personer med psykisk ohälsa har hållit stängt under delar av året. Verksamheten har istället erbjudit uteverksamheter med få deltagare för att kunna upprätthålla avstånd mellan deltagarna. Kontakt via telefon eller mejl har hållits med de besökare som velat ha fortsatt kontakt.

Nämndens personliga ombud har infört förhandsbokningar i syfte att begränsa antalet besökare. Antalet besökare har trots detta ökat med cirka 10 procent jämfört med föregående år. Klienter med minderåriga barn har prioriterats men inga väntetider har förekommit. Många av mötena hos det personliga ombudet har präglats av oro för den pågående pandemin. Många av besökarna till det personliga ombudet har svårt att klara av myndigheters krav på digitalisering då de saknar tillgång till dator, smartphone eller mobilt Bank-ID. Många har svårt att använda allmänna datorer då de saknar grundläggande datakunskaper. Det personliga ombudet har varit behjälpligt med att ordna Bank-ID till besökare vilket har underlättat kontakten med myndigheter och bidragit till att minska upplevelsen av utanförskap hos dessa individer.

Inom boendestödsverksamheter har antalet brukare ökat under året. Nämnden bedömer att ökningen av antalet brukare kan vara en konsekvens av pandemin då fler personer har kommit i behov av insatsen. Inom beställarenheten för funktionsnedsättning och psykisk ohälsa har fler handläggare anställts för att säkerställa bemanningen vid hög sjukfrånvaro.

Medborgarkontor

Medborgarkontoret har hållit öppet under hela året och har fungerat som en viktig service- och informationscentral för invånare i stadsdelsområdet. Medborgarkontoret har sedan början av året varit en plats för möten och samordning av covid-19-relaterad information mellan civilsamhälle och förvaltning. Nämndens föreningssamordning har haft en central roll i detta arbete genom samordningen av regionens hälsoambassadörer och frivilliga föreningssamordnare. Under pandemins andra våg har föreningssamordnaren varit

kontaktperson mellan civilsamhälle och förvaltning för att sprida information inför att en provtagningsbuss skulle placeras i Tensta. Föreningssamordnaren har även haft i uppdrag att sprida information om möjligheterna att söka föreningsbidrag utifrån pandemirelaterade kostnader.

Under året har medborgarkontoret haft fokus på att upprätthålla en trygg och säker besöks- och arbetsmiljö i verksamheten. En entrévärd har anställts vars uppgift har varit att säkerställa att ett begränsat antal besökare vistas i lokalerna samtidigt samt att informera besökare om gällande restriktioner och alternativa kontaktvägar. Då andra myndigheter har haft begränsad tillgänglighet under pandemin har medborgarkontoret märkt av en ökning av frågor som rör bland annat Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Medborgarkontoret har därför arbetat med att tydliggöra för besökare vilket stöd och service de kan förvänta sig att få från verksamheten. Ett nytt informationsmaterial om vilket stöd medborgarkontoret kan erbjuda, samt kontaktinformation och hänvisning till andra myndigheter har tagits fram och placerats vid verksamhetens entré. Begränsningen av antalet besökare, andra myndigheters bristande tillgänglighet och tydliggörandet av medborgarkontorets uppdrag gentemot invånarna har haft som konsekvens att besökare visat en ökad irritation och frustration då de inte har kunnat få den hjälp de förväntat sig.

Budget- och skuldrådgivningen inom medborgarkontorets verksamhet har märkt av ett ökat inflöde under året. En ökad arbetslöshet och skuldsättning till följd av den pågående pandemin tros vara orsaken till ökningen av antalet ärenden. För att möta den ökande efterfrågan av rådgivning och för att minska väntetiden har beslut om att utöka bemanningen inom budget- och skuldrådgivningen fattats.

Stadsmiljö

För verksamhetsområdet stadsmiljö har pandemin medfört förseningar, som förlängda leveranstider av belysning till trygghetsprojekt och brist på tillgängliga resurser. Exempelvis har arbetet med bänkmålning avstannat i brist på tillgänglig skyddsutrustning för entreprenörens medarbetare. Nya former av samverkan har fått prövas i och med att möten inte kunnat genomföras som vanligt. Ett exempel är omröstningen kring tema för Palmersparken där nämndens invånare kunde delta. Omröstningen genomfördes digitalt via bland annat sociala medier. Över 600 personer deltog i omröstningen. En omröstning kring tema för Alléparken genomfördes på samma sätt.

2020 har varit ett år som invånarna varit ute i parker och grönområden mer än vanligt och besöksstrycket har ökat mycket. Detta har lett till ett ökat behov av renhållning och ett ökat slitage vilket har lett till att åtgärder för att stärka renhållningen behövt vidtas. Antalet synpunkter som inkommit via stadens synpunktsportal har ökat markant under året vilket tros vara en konsekvens av att invånarna har varit hemma och vistats mer i sin närmiljö. Under året har 636 synpunkter inkommit vilket kan jämföras med det föregående året då 444 synpunkter inkom. Den kategori av synpunkter som har ökat mest är felanmälan.

Barn kultur och fritid

Under sommaren har parklekar och fritidsgårdar haft utökade öppettider då fler barn och unga stannat kvar hemma på grund av reserestriktioner. Detta har ökat lönekostnaderna något, men samtidigt har verksamheten haft lägre kostnader på grund av flertalet inställda aktiviteter.

Under sommaren bedrev nämnden även en mobil fritidsgård där fritidsledare drev verksamheten utomhus på olika platser inom stadsdelsområdet, t.ex. i Järva utomhusbad som öppnade sommaren 2020.

Under slutet av året stängde samtliga parklekar och fritidsgårdar sin verksamhet för barn och ungdomar utifrån nya restriktioner.

Inom verksamhetsområdet finansieras även stadsdelens evenemang som Tensta marknad, Nationaldagen och Järvaveckan. En konsekvens av pandemin är att evenemangen inte kunnat genomföras som tidigare år vilket inneburit lägre kostnader.

Individ och familjeomsorg

Antalet anmälningar till barn- och ungdomsenheten minskade under årets första månader för att därefter öka igen under senhösten. Orsaken till minskningen berodde troligtvis på att samverkan med skola och förskola minskade under denna period. Pandemin har försvårat uppföljningar av pågående ärenden, vilket har konsekvenser både för kvalitet och ekonomi. Möjligheter till SIP-möten och hembesök har begränsats utifrån restriktioner på grund av smittspridning. Det har under året inte varit en ökning av antalet ärenden inom beroendevården gällande ökat missbruk och spelberoende. I ärenden där fysiska besök har bedömts vara viktiga har dessa genomförts. Besök till familjehemsplacerade barn och unga, som ska ske minst fyra gånger per år, har varit svåra att genomföra. Möten med barnen har förts via Skype och telefon. Barnens umgängen med sina föräldrar och andra närstående har också blivit påverkade och genomförts via Skype och telefon. Samverkan med andra myndigheter och delar av utvecklingsarbeten har inte kunnat genomföras som planerat.

Under året har verksamheterna ställt om arbetssätten med anledning av pandemin och för att följa andra myndigheters rekommendationer. Mer hemarbete och rullande schema för att upprätthålla minimibemanning samt minskade resor i kollektivtrafik och digitala möten/besök. Detta har till viss del påverkat verksamheternas utvecklingsarbete och målpuppfyllelse. Klientmöten har mer varit digitala eller skett via telefon. Utförarverksamheter har haft svårare med en omställning då dessa verksamheter till stor del bygger på fysiska möten och praktiskt stöd i försöks- och träningslägenheter samt arbetsträning och sysselsättning. Bland annat har barngruppen ”Skilda världar” som riktar sig till barn till separerade föräldrar ställts in. För nämndens akut- och utredningshem, Bromstengården, har den pågående pandemin inneburit lägre beläggning och ökade vikariekostnader periodvis utifrån ökad sjukfrånvaro. Under hösten har verksamheten inte tagit emot några studiebesök på grund av pandemin.

I nuläget har inga negativa effekter av de ändrade arbetssätten kunnat påvisas gällande handläggningstider eller rättssäkerhet. En positiv effekt som redan nu kan ses är en ökad digitalisering med bland annat digitala möten. Personal har i högre utsträckning jobbat hemifrån och ledningen har därför i större grad handlett personal på distans. Utrustning i form av exempelvis munskydd och visir har från hösten varit möjligt att hämta ut vid behov.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetslösheten har ökat, framförallt gällande ungdomar och unga vuxna, som ofta verkar inom de branscher som är hårdast drabbad av restriktionerna som följer av pandemin. UVAS (unga som varken arbetar eller studerar) är den grupp som står längst ifrån arbetsmarknaden och som riskerar att hamna i ett långvarigt behov av försörjningsstöd. Nämnden har ett

samarbete med Jobbtorg unga på plats i Tensta för att arbeta med att nå UVAS. Under 2021 kommer samarbetet att fördjupas för att hitta nya arbetssätt för att nå målgruppen.

Möjlighet till sysselsättning för redan utsatta grupper, exempelvis personer som har missbruksproblem eller är sjukskrivna, har minskat i och med den ökande arbetslösheten. Den stigande arbetslösheten förväntas också leda till att fler personer kommer att vara i behov av subventionerade anställningar i form av Stockholmsjobb och OSA.

Ekonomiskt bistånd

Antalet hushåll som aktualiserats på grund av den ökade arbetslösheten som följt av pandemin har ökat. Fler hör av sig för råd, stöd och ansökan vilket inneburit att verksamheten utökat tillgängligheten genom öppna telefontider för att ge stöd i god tid. Det ökade behovet av försörjningsstöd innebär ökade kostnader och risk för felaktiga utbetalningar. Jobbtorg, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har haft lägre kapacitet på grund av pandemin vilket har påverkat kontrollfunktionen. Vidare får klienter försörjningsstöd i större utsträckning då det inte kan ställas krav på sysselsättning i samma utsträckning för de som har arbetslöshet som försörjningshinder. Flera av de planerade effektiviseringsåtgärderna har inte varit möjliga att genomföra som planerat.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2020 varit tillräcklig. Totalt har elva processer kontrollerats under året. Av dessa har sex processer genomfört åtgärder som framkommit i kontrollen helt eller så har inte åtgärder krävts. I fem processer har åtgärderna genomförts delvis eller inte alls. Dessa gäller situationell prevention, säkerställa en trygg miljö för barn och unga i fritidsverksamhet, förhindra fusk och oegentligheter, informationssäkerhet och lokalförsörjningsprocessen. När det kommer till informationssäkerhet och lokalförsörjningsprocessen har de åtgärder som framkommit i kontrollen visat sig vara otillräckliga. Istället har båda processerna riskbedömts i i väsentlighets- och riskanalys för 2021 och nya åtgärder kring processen har beslutats. Åtgärderna ingår i ett större arbete med att implementera lokalprocessen i samtliga av nämndens verksamheter respektive att utveckla informationssäkerhetsarbete och följsamhet till GDPR. För de övriga processerna är det mindre åtgärder som kommer genomföras under inledningen av 2021.

Systematiskt kvalitetsarbete

I verksamhetsplanen för 2020 planerade nämnden att lägga fokus på tre väsentliga delar i det systematiska kvalitetsarbetet. Dessa var att göra en översyn av ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet utifrån ny organisation i samband med moderniseringen av sociala system, avvikelshantering samt hanteringen av synpunkter och klagomål.

Under året har en organisation inför moderniseringen av sociala system tagits fram i syfte att förbereda verksamheterna för en övergång till ett nytt system. Tidplanen för införandet är

fortfarande oviss, men nämnden bedömer att verksamheterna är förberedda inför kommande förändring. Den översyn av övergripande kvalitetsledningssystem som skulle göras i anslutning till införandet har skjutits fram med anledning av omprioritering av resurser utifrån pågående pandemi. Översyn och utveckling av kvalitetsledningssystem har skett på enhetsnivå.

I syfte att stärka verksamheternas arbetssätt och rutiner kring avvikelshantering har nämnden under året genomfört kompetenshöjande insatser i hur avvikelser hanteras systematiskt. Nämnden har också identifierat behov av åtgärder och stöd i avvikelshantering inom socialtjänsten med ett särskilt fokus på omsorgsverksamheterna. Det saknas i dagsläget ett flexibelt och anpassat system för att rapportera avvikelser. Nämnden kommer att arbeta vidare med att hitta en fungerande systemlösning under 2021.

Nämnden har under året påbörjat en översyn av processen för synpunkter och klagomål samt en revidering av den övergripande rutinen. Arbetet kommer att fortgå under 2021.

Utöver detta arbete har nämnden genomfört utbildning och workshop kring lex Sarah inom socialtjänsten i syfte att stärka nämndens rapportering av missförhållanden.

Innovationskapacitet

Nämndens arbete med att stärka förmågan till innovation har pågått genom ett fortsatt fokus på att implementera tjänstedesign som en metod för verksamhetsutveckling. Tjänstedesign är en utvecklingsprocess som utgår från användarens behov och samskapar lösningar tillsammans med användare och utförare. Tjänstedesign har tillämpats som metod inom projektet Platssamverkan Tensta centrum. Ett tjänstedesignperspektiv har också använts i den innovationsupphandling av bostäder för målgruppen personer med psykiska funktionsnedsättningar som nämnden påbörjat under året. Nämnden är den första som genomför en innovationsupphandling av sociala verksamheter inom staden. Arbetet har pågått i samarbete med serviceförvaltningen och socialförvaltningen. Under året har nämnden undersökt möjligheter att initiera samarbete med akademien genom en ansökan om en systemtjänst för avvikelshantering till innovationsarenan Openlab, som för samman resurser inom Karolinska Institutet, Kungliga tekniska högskolan, Stockholms universitet och Södertörns högskola.

Synpunkter och klagomål

Inkomna och diarieförda synpunkter, klagomål och beröm följs upp varje tertiäl och i samband med bokslut och verksamhetsberättelse. De synpunkter, klagomål och beröm som har inkommit under året har sammanställts, analyserats och åtföljts av åtgärder. Nedan redovisas synpunkter och klagomål registrerade under perioden 1 januari till 31 december 2020.

Äldreomsorg, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa

Flest klagomål inom området äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa har rört insatsernas utförande inom äldreomsorgen. Klagomålen har rört bland annat utförande av serviceinsatser så som tvättning, bäddning och städ. Under den andra tertialen inkom klagomål gällande bristande skyddsutrustning. Övriga klagomål har bland annat rört dokumentation och utförande av nattbesök inom hemtjänsten samt inköp och utförande av omsorgsinsatser på Fristad servicehus. De beröm som har inkommit gäller nöjdhet med

förstärkningsteamets arbete, bra bemötande och service inom hemtjänsten, handläggares bemötande och arbete samt beröm om gott samarbete med verksamhet i annan stadsdel.

Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning och psykisk ohälsa har klagomålen rört brukares genomförandeplan, inköp samt handläggares bemötande.

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Insatsernas utförande	1	10	0
Handläggning	1	9	0
Bemötande	1	8	0
Verksamhetsfrågor	1	6	0
Övrigt	0	2	0
Total	4	35	0

Individ- och familjeomsorg

Merparten av klagomålen inom IOF rör handläggning. Det rör sig om klagomål på beslut fattade inom ekonomiskt bistånd samt bristande uppföljning i ett individärende. Flera av klagomålen som inkommit under året rör ett och samma ärende. Åtgärder har vidtagits inom den aktuella enheten barn och unga. Andra klagomål rör bemötande från personal och handläggare. En synpunkt rörande en klients boendesituation har inkommit under året.

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Bemötande	0	6	0
Handläggning	0	13	1
Utförande	0	0	0
Övrigt	0	0	0
Total	0	19	1

Förskola

Merparten av de klagomål och synpunkter som inkommit på förskolan rör barnsäkerhet och organisation. Flera ärenden rör klagomål gällande att sjuka barn skickas hem, verksamheternas öppettider samt förskolans agerande i samband med orosanmälan till socialtjänsten. Klagomålen som rör barnsäkerhet gäller framförallt verksamhet i samband med utevistelse. Fem synpunkter och klagomål är av övrig karaktär och de rör framförallt pandemirelaterade frågor så som exempelvis för mycket utevistelse, uteblivna fotografier och bristande information om hur pandemin påverkar kolloverksamheten.

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Organisation	0	10	5
Uppdrag	0	1	2
Barnsäkerhet	0	11	0
Bemötande	1	6	3
Övrigt	0	5	4
Total	1	33	14

Medborgarkontor

Totalt har 14 synpunkter, klagomål och beröm inkommit till medborgarkontoret under året. Flera av klagomålen har rört förekomst av bananflugor i lokalen. Övriga klagomål har handlat om bemötande, mängden besökare i medborgarkontorets lokaler under pågående pandemi samt bristande teknisk utrustning i form av datorer och scanner. Medborgarkontoret har även tagit emot beröm för personalens bemötande samt samhällsvägledningen.

	Beröm	Klagomål	Synpunkt
Organisation	0	1	0
Uppdrag	1	3	1
Övrigt	0	3	0
Bemötande	2	3	0
Total	3	10	1

Stadsmiljö

Totalt har 636 ärenden inkommit under året. De vanligaste synpunkterna gällde lekredskap i parker, buskar, gräsklippning, underhåll av parker och grönområden generellt.

Förvaltningen har haft en återkommande dialog med entreprenören gällande gräsklippning. Många träd har fortsatt visat symptom efter den varma sommaren 2018 och behövs tas ner.

Förvaltningen har under året genomfört lekplatsbesiktning och har upprättat en åtgärdsplan gällande kommande investeringar. Anmälningar om buskar och växtlighet som hänger ut från privata fastigheter till trottoar är ett av de vanligaste klagomålen som kommer in, dessa hänvisar förvaltningen vidare till Trafikkontoret som i sin tur har sett över rutinen för hanteringen av dessa ärenden.

2020 har varit ett år som Stockholmarna varit ute i parker och grönområden mer än vanligt, detta har lett till ett ökat behov renhållning och ett ökat slitage på våra områden, bland annat har förvaltningen valt att investera in nya grillar till samtliga grillplatser.

Kategori	Antal
Beröm	8
Felanmälan	287
Fråga	170
Idé	28
Klagomål	143
Total	636